

**COMUNA GÎRCENI
JUDEȚUL VASLUI**



***Strategia de Dezvoltare Locală
2014-2020***

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE.....	7
I. INTRODUCERE.....	9
II. CONTEXTUL DE DEZVOLTARE	11
2.1 Contextul european.....	11
2.2 Contextul național	23
III. REGIUNEA NORD EST.....	39
3.1 Introducere.....	39
3.2 Regiunea Nord Est.....	41
IV. JUDEȚUL VASLUI.....	53
4.1 Localizare	53
4.2 Cadrul natural	56
4.2.1 Relief	56
4.2.2 Clima	56
4.2.3 Hidrografie	57
4.2.4 Resurse	59
4.2.5 Cultura	61
4.2.6 Tradițiile și meșteșugurile	68
4.2.7 Turism.....	76
4.2.8 Repere economice.....	85
V. COMUNA GÎRCENI	91
5.1 Localizare	91
5.2 Cadrul natural	94
5.2.1 Relief	94
5.2.2 Clima	94
5.2.3 Rețeaua hidrografică.....	95
5.2.4 Solurile	95

5.2.5 Vegetația.....	95
5.3 Repere istorice.....	95
5.4 Comuna Gîrceni în imagini	97
VI. ANALIZA DIAGNOSTIC.....	105
6.1 Suprafața și structura administrativă	105
6.2 Demografie	108
6.2.1 Populația.....	108
6.3 Locuințe.....	114
6.4 Infrastructura	115
6.4.1 Infrastructura de drumuri.....	115
6.4.2 Alimentarea cu apă și canalizarea.....	118
6.4.3 Alimentarea cu energie electrică	119
6.4.4 Iluminatul public.....	119
6.4.5 Energia termică.....	119
6.4.6 Alimentarea cu gaze naturale.....	120
6.4.7 Transportul public.....	120
6.4.8 Serviciul de salubritate	120
6.4.9 Rețea comunicații	120
6.5 Mediu.....	120
6.6 Sănătate.....	120
6.6.1 Infrastructura sanitară.....	120
6.7 Asistență socială	121
6.8 Educație și cultură	121
6.8.1 Învățământ	121
6.8.2 Cultură	124
6.9 Economie.....	138
6.9.1 Agricultură.....	138
6.9.2 Mediul de afaceri	146
6.10 Turism.....	149
6.10.1 Infrastructură turistică.....	149
6.10.2 Obiective și trasee turistice.....	149
6.11 Administrație publică	150

VII. ANALIZA SWOT.....	155
7.1 Agricultură și dezvoltare rurală	158
7.2 Infrastructură și mediu.....	160
7.3 Economie și turism	162
7.4 Educație și cultură	164
7.5 Resurse umane și piața muncii	166
7.6 Sănătate și asistență socială	167
VIII. PARTENERIATE OPORTUNE	169
IX. POLITICI PUBLICE ÎNTREPRINSE ÎN TERITORIU	171
X. PORTOFOLIUL DE PROIECTE DE DEZVOLTARE PENTRU PERIOADA 2014 – 2020	173
XI. MONITORIZARE ȘI IMPLEMENTARE	211
XII. CONCLUZII	213

CUVÂNT ÎNAINTE

Strategia de dezvoltare a comunei Gîrceni pentru perioada 2014-2020 prezintă acțiunile pe care administrația locală le va iniția pentru a crea condițiile necesare dezvoltării viitoare a comunei și relevă proiectele și oportunitățile pe care ni le oferă Uniunea Europeană.

Ca parte a comunității europene, comuna Gîrceni are nevoie de o viziune clară pentru a putea orienta eforturile proprii și de o strategie care să sublinieze rolul important ce revine valorificării potențialului de absorbție a fondurilor europene. O asemenea viziune, pe care, acum, suntem în măsură să o prezentăm cetățenilor comunei, are în vedere principalele direcții de dezvoltare pe care comuna ar trebui să le urmeze. Aceste direcții sunt aliniate strategiilor de dezvoltare județeană, regională și națională, dar și directivelor, valorilor și principiilor europene. Fără îndoială că viitorul nostru se află în mâinile noastre, iar pentru a ni-l face așa cum îl dorim este obligatoriu să urmăm o metodologie specifică, în acord cu anumite principii și valori.

Este foarte important ca efortul de elaborare a Strategiei să fie urmat de asumarea publică și conștientă a acesteia. Consultarea publică ne-a asigurat că am identificat corect elementele ce corespund viziunii noastre și ne-a ajutat să consolidăm scopurile și obiectivele strategice. Acestea trasează principalele atribute ale acțiunii noastre pentru găsirea celor mai potrivite direcții de dezvoltare care, odată implementate, vor schimba în mai bine viața locuitorilor comunei.

Strategia comunei Gîrceni pentru perioada 2014-2020 își propune să aducă toți factorii implicați în îndeplinirea sa la o stare de colaborare sub o aceeași viziune, pentru utilizarea cu un mai mare folos atât a resurselor proprii, cât și a celor ce pot veni din exteriorul comunei.

Pe baza strategiei se fundamentează și se justifică cererile de finanțare pentru atragerea de resurse financiare nerambursabile din diferite fonduri speciale. De aceea este important să se acorde o atenție deosebită elaborării acestui document strategic și să se asigure o participare cât mai largă a cetățenilor la elaborarea lui și mai ales la aplicarea acestuia.

I. INTRODUCERE

Definiție

Strategia de dezvoltare este un instrument de planificare pe termen scurt, mediu și lung presupunând o viziune de dezvoltare realistă și realizabilă prin atingerea obiectivelor și măsurilor stabilite în urma analizei situației existente.

Strategia implică principiile dezvoltării durabile a unei comunități/regiuni finalizând cerințele actuale și oferind generațiilor viitoare posibilitatea realizării propriilor obiective de dezvoltare.

Strategia de dezvoltare a comunei Gîrceni este un document de planificare strategică pentru perioada 2014 - 2020, conceput în corelație cu principiile dezvoltării durabile și reprezintă documentul fundamental al planului de dezvoltare a comunei Gîrceni cu rol în orientarea dezvoltării economico - sociale și în accesarea fondurilor structurale și de coeziune ale Uniunii Europene.

Prin obiectivele propuse, strategia respectă direcțiile de dezvoltare ale comunei Gîrceni și se încadrează în documentele programatice naționale.

Scop

Scopul său este acela de a conduce la creșterea calității vieții și crearea de noi locuri de muncă implementând măsuri de reabilitare/modernizare, dezvoltarea infrastructurii, dezvoltarea tuturor formelor de turism, dezvoltarea societății civile, dezvoltarea serviciilor sociale, dezvoltarea culturii și susținerea tradițiilor populare, sprijinirea mediului de afaceri. Toate aceste acțiuni vor avea ca rezultat transformarea comunei Gîrceni într-un pol zonal de dezvoltare economico-socială.

Motivație

Strategia dorește să furnizeze toate elementele necesare luării unor decizii locale corecte și coerente, să reprezinte un ghid de regenerare și dezvoltare al comunei, în deplin acord cu voința cetățenilor.

Misiune

Misiunea strategiei este de a mobiliza toate resursele umane, materiale și financiare dobândite la nivel local, atrase din alte surse, pentru a implementa măsurile și proiectele propuse, astfel încât afirmațiile anterioare să poată deveni realitate.

Pentru reușita acestei misiuni trebuie parcurs un proces axat pe participare, colaborare, consultare publică, planificare rațională, capacitate de organizare și efort susținut.

Acest proces, dacă urmează pașii implementării judicioase, trebuie să ducă la dezvoltarea comunei Gîrceni către o localitate modernă, europeană, dinamică și prosperă.

Viziune

Viitorul comunității este dependent de factorii sociali, economici și de mediu, precum și de activitățile care vor fi întreprinse de autoritățile locale, organizațiile, instituțiile și parteneriatele dezvoltate. Acestea, printr-un efort conjugat și orientat către susținerea viziunii, pot contribui la atingerea ei.

Obiectiv general

Obiectivul general al strategiei îl constituie stabilirea unui cadru general de dezvoltare pentru perioada 2014-2020 a comunei Gîrceni. În acest context se dorește dezvoltarea comunei prin creșterea capacității sale economice, astfel încât aceasta să devină un centru de referință în domeniul economic, precum și un centru cultural, sportiv, un punct de furnizare a serviciilor medicale la standarde europene și cu o bază educațională modernă.

Obiective specifice

- Modernizarea infrastructurii rutiere
- Dezvoltarea infrastructurii de utilități publice și servicii publice
- Dezvoltarea economiei locale
- Dezvoltarea locală coerentă și protejarea mediului
- Dezvoltarea resursei umane și creșterea ratei de ocupare a populației
- Dezvoltarea educațională și culturală

II. CONTEXTUL DE DEZVOLTARE

2.1 Contextul european

Strategia „Europa 2020” are ca *obiectiv general* transformarea Uniunii Europene într-o *economie inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii*, pentru a oferi un nivel ridicat al ocupării forței de muncă, al productivității și pentru a asigura coeziunea economică, socială și teritorială.

Priorități stabilite în cadrul Strategiei „Europa 2020”:

► **Creștere inteligentă** – dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare (cercetarea și dezvoltarea tehnologică combinate cu utilizarea eficientă a resurselor existente conduc la creșterea productivității);

► **Creștere durabilă** – promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive poate conduce la furnizarea de „bunuri publice” societății (cum ar fi conservarea habitatelor, biodiversitatea și menținerea patrimoniului rural) care pot genera în arealele vizate, crearea de noi locuri de muncă prin extensivizarea agriculturii și aprovizionarea piețelor locale;

► **Creștere favorabilă incluziunii sociale** – promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, care să asigure coeziunea socială și teritorială prin deblocarea potențialului economic al zonelor rurale, dezvoltarea piețelor și locurilor de muncă la nivel local, prin furnizarea de asistență în vederea restructurării agriculturii și sprijinirea veniturilor agricultorilor în vederea menținerii unei agriculturi sustenabile în întreaga Europă.

Strategia „Europa 2020” prevede atingerea următoarelor scopuri:

- rata de ocupare a populației cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani de 75%;
- nivelul investițiilor în cercetare și dezvoltare de 3% din PIB-ul Uniunii Europene;
- obiectivul 20/20/20 în materie de energie și schimbări climatice:
 - emisiile de gaze cu efect de seră cu 20% sub nivelul înregistrat în 1900;
 - 20% din energia produsă să provină din surse regenerabile;
 - creșterea cu 20% a eficienței energetice;
- rata de părăsire timpurie a școlii sub 10%;
- ponderea tinerilor cu vârsta între 30 - 34 ani, absolvenți ai unei forme de învățământ

- terțiar, de cel puțin 40%;
- scăderea numărului de persoane expuse sărăciei cu 20 milioane.

Tot în cadrul acestei strategii au fost propuse ca și instrumente de lucru, 7 inițiative:

1. *„O Uniune a inovării”* pentru a îmbunătăți condițiile-cadru și accesul la finanțările pentru cercetare și inovare, astfel încât să se garanteze posibilitatea transformării ideilor inovatoare în produse și servicii care creează creștere și locuri de muncă;

2. *„Tineretul în mișcare”* pentru a consolida performanța sistemelor de educație și pentru a facilita intrarea tinerilor pe piața muncii;

3. *„O agendă digitală pentru Europa”* pentru a accelera dezvoltarea serviciilor de internet de mare viteză și pentru a valorifica beneficiile pe care le oferă o piață digitală unică gospodăriilor și întreprinderilor;

4. *„O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor”* pentru a permite decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor, pentru a sprijini trecerea la o economie cu emisii scăzute de carbon, pentru a crește utilizarea surselor regenerabile de energie, pentru a moderniza sectorul transporturilor și a promova eficiența energetică;

5. *„O politică industrială adaptată erei globalizării”* pentru a îmbunătăți mediul de afaceri, în special pentru IMM-uri, și a sprijini dezvoltarea unei baze industriale solide și durabile în măsură să facă față concurenței la nivel mondial;

6. *„O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă”* pentru a moderniza piețele muncii și a oferi mai multă autonomie cetățenilor, prin dezvoltarea competențelor acestora pe tot parcursul vieții în vederea creșterii ratei de participare pe piața muncii și a unei mai bune corelări a cererii și a ofertei în materie de forță de muncă, inclusiv prin mobilitatea profesională;

7. *„Platforma europeană de combatere a sărăciei”* pentru a garanta coeziunea socială și teritorială, astfel încât beneficiile creșterii și locurile de muncă să fie distribuite echitabil, iar persoanelor care se confruntă cu sărăcia și excluziunea socială să li se acorde posibilitatea de a duce o viață demnă și de a juca un rol activ în societate.

Strategia răspunde obiectivelor tematice care se regăsesc în cadrul propunerilor de regulamente pentru perioada 2014 - 2020:

1. Întărirea cercetării, dezvoltării tehnologice și a inovării
2. Îmbunătățirea accesului/utilizării/calității tehnologiilor informațiilor și comunicării
3. Creșterea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii
4. Sprijinirea tranziției spre o economie cu emisii scăzute de carbon în toate sectoarele
5. Promovarea adaptării la schimbările climatice și prevenirea riscurilor
6. Protejarea mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor
7. Promovarea transportului durabil și eliminarea blocajelor în rețelele cheie
8. Promovarea ocupării și sprijinirea mobilității forței de muncă
9. Investiții în abilități, educație și învățare continuă
10. Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei
11. Îmbunătățirea capacității instituționale și eficienței în administrația publică

Conform COM (2010) 672 „Politica Agricolă Comună în perspectiva anului 2020, PAC-ul de după 2014 ar trebui să rămână o politică comună puternică formată din doi piloni: ajutoare plătite anual tuturor agricultorilor și un instrument de sprijin dedicat obiectivelor comunitare.

Dintre obiectivele strategice propuse pentru PAC, primul obiectiv - *Obiectivul 1. Producția alimentară viabilă* - se referă în mod expres la sectorul agricol, iar celelalte două sunt legate mai ales de dezvoltarea rurală - *Obiectivul 2. Managementul durabil al resurselor naturale și Obiectivul 3. Dezvoltarea teritorială echilibrată* - însă, la nivelul măsurilor nu se face o diferențiere clară între cele două domenii (agricultură și dezvoltare rurală). Obiectivul propus este generarea unei creșteri mai durabile, mai inteligente și mai favorabile incluziunii pentru Europa rurală.

În politicile europene se pune accent pe menținerea potențialului de producție sustenabilă de alimente în întreaga UE, pentru a garanta securitatea alimentară pe termen lung a cetățenilor europeni și pentru a contribui la satisfacerea cererii tot mai mari de alimente la nivel mondial. De asemenea, se dorește sprijinirea comunităților agricole care oferă cetățenilor europeni alimente de calitate, valoroase și diverse, produse în mod sustenabil, cu respectarea cerințelor U.E. referitoare la mediu, apă, sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și sănătatea publică. Se recunoaște importanța comunităților rurale agricole viabile, care creează locuri de muncă la nivel local și generează numeroase beneficii economice, sociale, de mediu și teritoriale. Trebuie îmbunătățite condițiile pentru fermele mici, deoarece în Europa structurile eterogene agricole și sistemele de producție contribuie la

atractivitatea și identitatea regiunilor rurale. O reducere semnificativă a producției locale ar avea, de asemenea, consecințe în privința emisiilor de gaze cu efect de seră (GES), a peisajelor locale caracteristice, ducând totodată la opțiuni mai limitate pentru consumatori.

Cadrul Strategic pentru Amenajarea Teritoriului Uniunii Europene integrează la nivel teritorial obiectivele de coeziune și competitivitate ale Uniunii, stabilind ca obiective:

1. Amenajarea policentrică a teritoriului
2. O nouă relație urban-rural
3. Accesul egal la infrastructură și cunoaștere
4. Administrarea înțeleaptă a patrimoniului natural și cultural

Dimensiunile coeziunii teritoriale sunt, în viziunea Cadrului Strategic: regională, transnațională și interregională, guvernanța – administrarea durabilă.

Mai mult, *Carta Verde a Coeziunii Teritoriale (2008)* dă o perspectivă teritorială asupra coeziunii economice și sociale, prin următoarele obiective:

- diversitatea teritorială ca valoare;
- coordonarea politicilor pentru zone vaste;
- promovarea orașelor competitive;
- abordarea excluziunii sociale;
- accesul la educație, servicii medicale, energie;
- concentrare: depășirea diferențelor de densitate;
- conectarea teritoriilor: depășirea factorului distanță;
- cooperare: depășirea factorului divizare.

Liniile directoare strategice ale Uniunii Europene (Community Strategic Guidelines) indică faptul că Politica de Coeziune are trei priorități:

- îmbunătățirea atractivității Statelor Membre, regiunilor și orașelor, prin îmbunătățirea accesibilității, asigurarea unui nivel și a unei calități adecvate a serviciilor și protejarea mediului înconjurător;
- încurajarea inovării, antreprenoriatului și dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere, prin promovarea capacității de cercetare-inovare, inclusiv a noilor instrumente TIC;
- crearea de noi locuri de muncă, mai bine plătite, prin atragerea de noi persoane în procesul de ocupare și în activități antreprenoriale, îmbunătățirea adaptabilității lucrătorilor și a firmelor și investițiile în capitalul uman;

În cazul României, un obstacol major în calea unei dezvoltări durabile este reprezentat de discrepanțele majore de dezvoltare dintre regiunile de dezvoltare, mediul urban și cel rural, zonele izolate și cele ușor accesibile, agravate de problemele de conectare a teritoriilor, pe fondul stării proaste a infrastructurii de transport.

Organizația Mondială a Turismului încurajează implementarea *Codului global de etică* pentru turism, cu scopul de a asigura ca țările membre, destinațiile turistice, precum și afacerile din turism să-și maximizeze efectele economice, sociale și culturale pozitive, totodată minimizând impactele negative sociale și de mediu.

Principiile din acest cod, prezentate în 10 articole, trebuie cunoscute și adoptate de statele membre, de companiile de turism, precum și de diferite instituții, comunități interesate direct sau indirect în turism, după cum urmează:

1. contribuția turismului la înțelegerea reciprocă și respectul între popoare și societăți;
2. turismul ca vehicul pentru împlinirea individuală și colectivă;
3. turismul, factor al dezvoltării durabile;
4. turismul, utilizator al moștenirii naturale a omenirii și contribuabil la îmbogățirea ei;
5. turismul, activitate avantajoasă pentru comunitățile și țările gazdă;
6. obligațiile participanților la actul de turism;
7. dreptul la turism;

8. libertatea mișcărilor turistice;
9. drepturile lucrătorilor și antreprenorilor în industria turismului;
10. implementarea principiilor Codului global de etică pentru turism.

În contextul implementării principiilor Codului se accentuează cooperarea dintre participanții publici și privați, care trebuie să recunoască rolul instituțiilor internaționale, printre care și OMT, apoi al organizațiilor neguvernamentale cu competențe în dezvoltarea și promovarea turismului, protecției drepturilor omului, mediului înconjurător sau a sănătății, cu respectarea principiilor dreptului internațional.

Activitățile *Comisiei pentru Europa a OMT* sunt orientate spre asistarea statelor membre în dezvoltarea strategiilor în contextul unor piețe turbulente, utilizarea unor instrumente adresate problemelor calității și satisfacției consumatorilor, pregătirea și implementarea programelor referitoare la crearea de valori, la inovarea în tehnologii, în dezvoltarea resurselor umane și în conducere, dezvoltarea capacităților pentru oficialitățile publice, reprojecțarea proceselor în sectorul public, produse noi, etc.

Cadrul strategic formulat de Consiliul Mondial al Turismului și al Călătoriilor, care asigură funcționarea turismului în interesul tuturor, este publicat sub titlul *Blueprint for new tourism*, document care promovează turismul și călătoriile ca un parteneriat pentru integrarea eforturilor publice și private, având ca rezultat întâmpinarea nevoilor economiilor, autorităților și comunităților locale, ale căror afaceri se bazează pe: recunoașterea turismului și călătoriilor ca o prioritate de vârf de către guverne, afaceri care echilibrează economiile cu oamenii, cultura și mediul, preocuparea comună pentru prosperitate și o creștere pe termen lung.

Propunerile pentru guverne de a facilita dezvoltarea sectorului sunt următoarele:

- planificare turistică pe termen lung la nivel național și regional/local;
- crearea unui mediu de afaceri competitiv care ocolește fiscalitatea generatoare de inflație, garantează transparența și oferă reguli de proprietate corporativă mai atractivă;
- asigurarea fundamentării politicii și a procesului decizional cu statistici și informații de calitate; aducerea unui nou profesionalism, finanțare și coordonare în promovare și marketing, ocupare și nevoi de perfecționare, infrastructură și politică regională/locală; dezvoltarea capitalului uman cerut de sectorul T&C (Turism și Călătorii).

Governarea ar trebui să îndrume investițiile în resurse umane prin educație și prin apropierea autorităților cu industria, pentru a facilita planificarea dinainte pentru nevoile viitoare. O rețea online și ușor accesibilă de monitorizare a pieței poate relaționa informații de încredere despre piață cu datele despre ocupare; liberalizarea comerțului, transporturilor, comunicațiilor, ușurarea barierelor din fața călătoriilor și investițiilor; edificarea încrederii consumatorilor și investitorilor față de siguranță și securitate; promovarea diversificării produselor ce extind cererea; planificarea expansiunii turismului durabil în acord cu caracterul culturilor; investiții în progrese tehnologice pentru facilitarea dezvoltării T&C sigure și eficiente, precum sisteme de navigație cu sateliți.

O asemenea agendă permite (în opinia autorilor Blueprint for new tourism), exploatarea și suportul oportunităților într-un spectru mai larg al afacerilor T&C, dezvoltând o gamă de produse de calitate, dar totodată asigură ca fluxurile turistice să respecte patrimoniul natural și construit, ca și interesele locale.

Pentru sarcinile sectorului privat Blueprint expune următoarele: extinderea piețelor în timp ce promovează protecția resurselor naturale, a patrimoniului local și a stilurilor de viață; dezvoltarea carierelor profesionale, a educației, a relațiilor de ocupare, promovarea firmelor mai mici, creșterea conștiinței de mediu, contribuția într-o manieră proprie la reducerea distanței dintre bogați și săraci; o prestare sensibilă de produse turistice tradiționale și diversificare închipuită a produselor care reduc sezonalitatea și cresc veniturile; îmbunătățirea calității produselor și serviciilor turistice și raportului preț - calitate crescând opțiunile consumatorilor; convenirea asupra standardelor de calitate și implementarea lor la toate nivelele și în toate domeniile, inclusiv în formarea personalului; transferul abilităților din industrie și de bune practici care extind beneficiile în cerc larg și în mod eficient; măsurarea din ce în ce mai sofisticată și precisă a activității proprii ai sectorului pentru a fundamenta deciziile strategice în afaceri; comunicare mai efektivă între T&C și guvernământ, la nivel strategic și local.

Alături de cele prezentate pentru sectorul guvernamental și cel privat se conturează și o serie de sarcini specifice care impun o cooperare mai largă, dintre acestea putând fi reținute: cuplarea bunelor practici din dezvoltarea turismului cu politicile de afaceri regionale, transporturi, resurse umane, mediu, infrastructură și dezvoltare rurală; parteneriate public- private pentru pregătirea în comun a unor master-planuri durabile pentru destinații sau regiuni de vacanță întregi, sarcină prea pretențioasă pentru o singură companie sau autoritate de stat; crearea proceselor propulsate local pentru consultarea, participarea și beneficiile continue ale interesaților; restructurarea administrațiilor

naționale pentru turism ca parteneriate public- private; evitarea pericolelor dezvoltării excesive, neplanificate și constituirea obiectivelor politicii de mediu; dezvoltarea resurselor umane și instalarea efectivă a abilităților prin planificare și legislație care evită limitele bazate pe reședință sau alte cerințe; colaborarea în exigențele de informații pentru analiza sectorului public și formarea politicilor; muncă în comun pentru securitate cu completarea mecanismelor din sectorul privat cu acțiuni din partea autorităților; dezvoltarea încrederii în toate aspectele ale eforturilor care se întăresc reciproc.

Reformularea Strategiei Lisabona în februarie 2005 a condus la concentrarea eforturilor U.E. asupra găsirii soluțiilor în vederea unei creșteri economice mai puternice și mai durabile și crearea mai multor locuri de muncă de calitate.

În acest context, Comisia Europeană a publicat un nou comunicat în 2006, denumită *O politică înnoită de turism a U.E.: înainte pentru un parteneriat mai puternic pentru turismul europeană* (A renewed tourism EU policy: towards a stronger partnership for European Tourism. — COM (2006) 134 final/17.03.2006), în care s-a anunțat elaborarea unui document Agenda 21 Europeană pentru turism.

Ulterior, pe baza raportului din februarie 2007 a Grupului pentru Turism Durabil, aceeași instituție a lansat un nou comunicat denumit *Agendă pentru un turism european durabil și competitiv* (Agenda for a sustainable and competitive European tourism. - COM (2007) 621 final / 19.10.2007), în care s-au formulat obiectivele pentru asigurarea durabilității turismului european și provocările legate de atingerea acestui deziderat, cadrul de acțiune, principiile pentru realizarea unui turism competitiv și durabil, rolul și modul de implicare a celor interesați în sectorul turistic și al Comisiei Europene etc.

Principiile stabilite sunt:

- abordare integrată și holistică - luarea în seamă a tuturor impactelor turismului pe parcursul planificării dezvoltării lui; planificare pe termen lung - luarea în seamă a nevoilor generațiilor viitoare, durabilitatea dezvoltării;
- viteză și ritm al dezvoltării adaptate la caracterul, resursele și nevoile comunităților gazdă și destinațiilor;
- implicarea tuturor actorilor interesați în procesul de luare a deciziilor; utilizarea celor mai bune cunoștințe accesibile - împărțirea informațiilor referitoare la tendințele, impactele, abilitățile necesare turismului în toată Europa;

- minimalizarea și gestiunea riscurilor - principiile precauției, prevenirea unor efecte nedorite prin evaluare preliminară; reflectarea impactelor în costuri - principiul poluatorul plătește, prețurile trebuie să reflecte costurile reale a consumului și producției;
- stabilirea și respectarea unor limite privind solicitarea capacității de suport a locurilor, destinațiilor de primire evitând supraaglomerarea și suprasolicitarea;
- a întreprinde o monitorizare continuă a dezvoltării, bazându-se pe indicatori de durabilitate și intervenție în caz de neconformare.

Aceste principii sunt preluate și integrate în politica turismului a U.E., Comisia stabilind rolul propriu și al celor care au interese în sectorul turistic în vederea unirii acțiunilor acestora pentru dezvoltarea turismului.

Agenda ghidează activitățile viitoare ale Comisiei în domeniul turismului și în alte domenii politice care exercită impact asupra turismului și a durabilității lui. Documentul stipulează patru aspecte importante ale rolului C.E. în domeniul turismului:

1. Mobilizarea actorilor pentru producerea și diseminarea cunoștințelor din domeniu
2. Promovarea destinațiilor de excelență
3. Mobilizarea instrumentelor financiare ale UE
4. Aducerea în prim-plan a durabilității și competitivității în politicile Comisiei Europene

Un alt aspect al politicii de turism la nivel european este existența și activitatea Comisiei Europene pentru Călătorii (European Travel Commission, www.etc-corporate.org), o organizație internațională în responsabilitatea căreia intră promovarea Europei ca destinație turistică pe piețele extraeuropene (America de Nord și Latină, Asia), dezvoltarea sectorului turistic pentru toate țările europene prin cooperarea în domeniul diseminării bunelor practici, a cercetării de piață și promovării turistice. Principalele obiective ale CEC sunt promovarea Europei ca o destinație turistică atractivă, sprijinirea ONT-urilor membri în schimbul de cunoștințe și încurajarea colaborărilor pe multiple planuri, dotarea partenerilor din industrie și alte domenii interesate cu materiale informative și statistici ușor accesibile despre turismul receptor din Europa.

Comitetul regiunilor, prin Comisia pentru dezvoltare durabilă (DEVE), elaborează studii și publicații, inclusiv în domeniul turismului (ex. „Turismul durabil - factor de coeziune între regiunile europene - Sustainable Tourism as a Factor Among European Regions. CoR Studies e-6/2006,

Brussels), care cuprind o serie de recomandări privind formularea politicilor de turism la diferite nivele teritoriale pe baza cerințelor de durabilitate și competitivitate.

Inițiativa „*Capitalele Culturale ale Europei*” este menită să valorifice și să promoveze diversitatea culturală a orașelor Europei, precum și caracteristicile lor comune, în vederea dezvoltării unei identități europene comune. Beneficiile directe ale statului de capitală europeană sunt investițiile semnificative în infrastructura urbană, regenerare, reabilitarea patrimoniului construit și atragerea unui număr semnificativ de turiști, toate cu efecte pe termen lung.

În anul 2011, Comisia Europeană a publicat *Carta Albă* intitulată „*Foaie de parcurs pentru un spațiu european unic al transporturilor – Către un sistem de transport competitiv și eficient din punct de vedere al resurselor*”. Aceasta prezintă 40 de inițiative concrete privind infrastructura și serviciile de transport de implementat în următorul deceniu. Inițiativele sunt corelate cu următoarele obiective de atins până în anul 2050:

- Eliminarea autoturismelor cu combustibili convenționali din orașe;
- Reducerea cu 40% a emisiilor din transportul maritim;
- Trecerea a 50% dintre pasagerii și mărfurile de pe relațiile interurbane de distanță medie de pe modul rutier pe modul feroviar și naval.
- Reducerea în ansamblu cu 60% a emisiilor generate de activitatea de transport.

Se poate așadar observa că, în dimensiunea europeană, la baza direcțiilor de dezvoltare a infrastructurii stau aproape exclusiv concepte legate de protecția mediului. Această abordare este probabil potrivită pentru țări cu o infrastructură de transporturi deja foarte bine dezvoltată, însă este posibil să nu fie potrivită pentru țări cu o infrastructură în general slabă, precum România.

În contextul *Rețelelor Trans Europene de Transport*, Agenția Executivă pentru Dezvoltarea Rețelelor Transeuropene de Transport monitorizează pregătirea și implementarea proiectelor aferente celor 30 de axe prioritare definite în decizia nr. 884/2004/EC.

Inundațiile catastrofale produse în Europa în anul 2002 au determinat o reacție promptă din partea Comisiei Europene pentru Mediu, prin propunerea spre adoptare către Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene, în cadrul *Directivei Cadru privind Apa* (2000/60/EC), a legislației de management al riscului de inundare (12.07.2004 /COM/2004/472). Anul 2007 a adus modificări în ceea ce privește politica viitoare de gestiune a situațiilor de risc de inundare, prin adoptarea unei noi

directive - Directiva 2007/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2007 privind *evaluarea și gestionarea riscurilor la inundații*.

Aceasta se va implementa în fiecare stat membru în trei etape, menite a se finaliza în 2015:

- etapa I – evaluarea preliminară a riscului de inundare în bazinele hidrografice și zonele litorale (până în 2011);

- etapa II – realizarea hărților de hazard și risc de inundare acolo unde, în urma desfășurării activităților cuprinse în etapa I, s-a descoperit existența unei probabilități ridicate de apariție a inundațiilor;

- etapa III – realizarea planurilor de management al riscului de inundare pentru locațiile considerate problematice, care vor include măsuri de reducere a probabilității de inundare și a posibilelor efecte negative asociate viiturilor și revărsărilor (până în 2015).

Politica de Coeziune urmărește să consolideze coeziunea economică și socială a Uniunii Europene extinse pentru promovarea dezvoltării durabile, armonioase și echilibrate a Comunității. Implementarea Politicii de Coeziune este realizată prin intermediul a trei obiective: Convergență, Competitivitate regională și ocuparea forței de muncă și *Cooperarea Teritorială Europeană*. Aceasta din urmă vizează consolidarea cooperării transfrontaliere prin inițiative comune locale și regionale, consolidarea cooperării transnaționale prin acțiuni care facilitează dezvoltarea teritorială integrată conform priorităților Comunității Europene, precum și consolidarea cooperării interregionale și a schimbului de experiență.

Obiectivul general al *Programului INTERREG IVC* este să îmbunătățească eficacitatea politicilor de dezvoltare regională în domeniile inovării, economiei cunoașterii, mediului și prevenirii riscurilor și să contribuie la modernizarea economiei și creșterea competitivității Europei.

Obiectivul general al *Programului de cooperare transnațională Sud Estul Europei* este să îmbunătățească procesul integrării teritoriale, economice și sociale și să contribuie la coeziune, stabilitate și competitivitate prin dezvoltarea de parteneriate transnaționale și acțiuni comune în domenii de importanță strategică.

Dezvoltarea capacității administrative la nivel european este un deziderat important în ceea ce privește implementarea Strategiei de la Lisabona, care propune obiective concrete legate de îmbunătățirea procesului de legislație și a politicilor publice cu impact direct asupra dezvoltării

economice și creării de noi locuri de muncă. La nivel programatic și declarativ se observă o corelație directă între îmbunătățirea capacității administrative și creșterea calității vieții la nivelul cetățenilor Uniunii Europene.

Guvernarea democratică și eficientă este scopul major al tuturor încercărilor de reformă a administrației publice.

Administrația publică reprezintă un domeniu vast, caracterizat de probleme și abordări diverse, dar și de teme ce prezintă o valabilitate perpetuă.

Alături de imaginile “clasice” ale sistemelor administrative și ale modului lor de operare, problema inovației și reformei în domeniul administrației publice a suscitat întotdeauna o dezbatere teoretică și o preocupare practică semnificativă axată în primul rând pe compatibilitatea conceptelor de inovație și administrație publică.

Deseori administrația este prezentată ca fiind imobilă prin natura sa și incapabilă, în esență, să se adapteze evoluțiilor cerute. Diversele abordări ale reformelor administrative se plasează pe o scală largă, între o percepție pozitivă și o imagine profund negativă a aparatului birocratic.

Un alt element important care trezește interes la nivel european vizează cooperarea teritorială între autoritățile locale, crearea de noi forme de organizare instituțională și de administrație cu scopul de a îmbunătăți calitatea serviciilor publice și de a întări capacitatea acestora pentru a face față concurenței.

2.2 Contextul național

La nivel național strategia Europa 2020 este implementată prin intermediul *Programelor Naționale de Reformă (PNR)*.

Țintele Strategiei Europa 2020 asumate de România sunt:

- *rata de ocupare a populației cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani de 70%;*
- *nivelul investițiilor în cercetare și dezvoltare de 2% din PIB-ul României;*
- *obiectivul 20/20/20 în materie de energie și schimbări climatice:*
 - emisiile de gaze cu efect de seră cu 20% sub nivelul înregistrat în 1990*
 - 24% din energia produsă să provină din surse regenerabile*
 - creșterea cu 19% a eficienței energetice*
- *rata de părăsire timpurie a școlii sub 11,3%*
- *ponderea tinerilor cu vârsta între 30-34 ani, absolvenți ai unei forme de învățământ terțiar, de cel puțin 26,7%*
- *scăderea numărului de persoane expuse sărăciei cu 580.000.*

Poziția României la viitoarea PAC este prezentată detaliat în documentul:

„MEMORANDUM – Poziția preliminară a României privind Comunicarea Comisiei “PAC în perspectiva anului 2020: Cum răspundem provocărilor viitorului legat de alimentație, resurse naturale și teritorii”.

România susține menținerea în termeni reali a valorii sprijinului pentru agricultură în configurația celor 2 piloni complementari, trebuie să permită și valorificarea potențialului noilor state membre, precum și atingerea obiectivelor de convergență.

Referitor la *pilonul I – sistemul de plăți directe și măsurile de piață*, România salută Comunicarea Comisiei și consideră că aceasta vine în întâmpinarea problemelor economice, sociale și de mediu, cu care se confruntă agricultura și spațiul rural din Uniunea Europeană.

Susținerea fermierilor activi va conduce la diminuarea disparităților dintre statele membre și o alocare corectă a resurselor financiare. În acest sens, este deosebit de important să reconsiderăm definirea fermierului ca *„fermier activ”*.

România susține ferm ideea unei distribuiri echitabile a plăților directe între statele membre. România susține ca în viitoarea PAC să nu mai fie menținute actualele discrepanțe, în așa fel încât PAC să nu mai fie o politică cu două viteze. Procesul de phasing-in pentru România și Bulgaria trebuie să se încheie în 2014.

România consideră oportună deschiderea arătată de Comisie pentru susținerea agriculturii la scală mică, prin introducerea unei scheme de sprijin dedicată fermelor mici, aceasta contribuind la consolidarea competitivității și menținerea vitalității zonelor rurale. În acest sens vom susține definirea unor noi criterii de eligibilitate mai simplu de gestionat și mai ușor de implementat.

România nu consideră oportună propunerea Comisiei de introducere a unei limite superioare (plafonare) a nivelului plăților directe alocate fermelor mari. O astfel de măsură nu ar face decât să determine exploatațile mari să se divizeze în ferme mai mici, eligibile, cu efecte asupra competitivității și viabilității lor economice pe termen mediu și lung.

România sprijină măsurile menite să creeze posibilitatea pentru tinerii fermieri să obțină un venit decent, ca o oportunitate a lor de a se implica mai mult în sectorul agricol și pentru întinerirea acestuia, având în vedere actualul context de îmbătrânire a populației active din agricultură.

România susține menținerea instrumentelor actuale de intervenție pe piață pentru a acționa ca plasă de siguranță în situațiile de criză, precum și căutarea de noi instrumente care să permită menținerea agriculturii UE la un nivel competitiv în raport cu țările terțe; continuarea, după 2013, a programelor sectoriale (vin, apicultură, defavorizați etc.) cu un impact deosebit pentru România, precum și a ajutorului specific acordat în prezent conform art. 68 din Regulamentul nr. 73/2009.

Comunicarea CE privind funcționarea lanțului alimentar, puterea de negociere a producătorilor agricoli, relațiile contractuale, necesitatea restructurării și consolidării sectorului de producție, transparența și funcționarea piețelor de produse agricole, vine în întâmpinarea problemelor existente și în România.

Agricultura este vizată și de *Pilonul al doilea – dezvoltarea rurală*. România propune ca agricultura să fie recunoscută ca sector comunitar strategic integrant și activ, cu impact nu doar în asigurarea/furnizarea alimentelor, ci și asupra societății, prin crearea locurilor de muncă și

intensificarea activităților non-agricole în mediul rural. Dimensiunea socială a agriculturii este importantă, deoarece acest sector contribuie semnificativ la angajarea forței de muncă în zonele rurale și asigurarea unui nivel de trai echitabil al fermierilor.

Realizarea echilibrului dintre sectorul vegetal și animal reprezintă un deziderat al agriculturii românești. Se urmărește creșterea efectivelor și îmbunătățirea raselor de animale pentru carne și lapte. Se dorește creșterea suprafețelor ocupate de culturi furajere și proteice pentru îmbunătățirea producțiilor animaliere menite, la rândul lor, să încurajeze dezvoltarea de unități de procesare agroalimentară.

Pilonul al doilea – dezvoltarea rurală contribuie la dezvoltarea economică și socială prin dezvoltarea mediului rural, menținerea moștenirii culturale, utilizarea corectă a resurselor naturale și mai ales, la crearea locurilor de muncă în spațiul rural. În ceea ce privește acțiunile de revizuire a PAC, România susține importanța menținerii unui nivel consistent al bugetului alocat Pilonului II.

Pentru România sunt importante creșterea competitivității, managementul durabil al resurselor naturale și dezvoltarea teritorială echilibrată. Finanțarea acestora trebuie să răspundă nevoilor specifice ale statelor membre, inclusiv prin acordarea unei flexibilități mai mari.

România salută inițiativa Comisiei de a crea pentru noua perioadă de programare pachete de măsuri, prin interconectarea celor existente deja, ca răspuns la nevoile unor zone sau grupuri specifice.

România susține includerea unui pachet destinat sprijinirii micilor fermieri în vederea evitării unor fenomene prezente în România, ca depopularea, abandonul terenurilor agricole și creșterea capacității economice a acestora în vederea furnizării de bunuri publice.

Acțiunile asupra cărora trebuie să se concentreze noul pachet adresat micilor fermieri trebuie să vizeze aspecte privind:

- Mărirea sprijinului financiar acordat acestora;
- Simplificarea condițiilor de accesare a fondurilor;
- Stabilirea unor acțiuni specifice pentru promovarea produselor;
- Măsuri specifice ce vizează consilierea, consultanța, formarea profesională și creditarea acestei categorii de fermieri;

- Dezvoltarea canalelor locale de distribuție, în vederea facilitării accesului direct al consumatorilor la produsele micilor fermieri (agricultură ecologică, produse tradiționale sau locale) și sprijinirea piețelor locale;
- Stabilirea unor condiții și cerințe privind standardele minime de realizare a producției și comercializare, adaptate capacității financiare a micilor fermieri.

În ceea ce privește pachetul de măsuri privind gestionarea riscului, România susține continuarea și dezvoltarea măsurilor de inginerii financiare, prin instrumente de asigurare, accesul la credite, garanții, capital social ș.a., acestea reprezentând aspecte esențiale pentru creșterea competitivității sectorului agricol, având în vedere particularitățile acestui sector.

Alte măsuri considerate importante de România:

- susținerea inovației, utilizării metodelor agricole prietenoase față de mediu, precum și a mijloacelor alternative de energie în spațiul rural, pentru a spori eficiența energetică, productivitatea și capacitatea de adaptare a agriculturii la schimbările climatice;
- dezvoltarea spațiului rural, prin continuarea susținerii modernizării infrastructurii și a serviciilor non-agricole pentru îmbunătățirea condițiilor de trai;
- diversificarea acțiunilor sprijinite în cadrul Axei LEADER și creșterea sprijinului financiar.

Potrivit *Planului Național de Dezvoltare 2007 - 2013*, obiectivul global este *Reducerea cât mai rapidă a disparităților de dezvoltare socio-economică între România și statele membre ale U.E.* Pentru atingerea obiectivului general al Planului Național de Dezvoltare au fost stabilite 5 obiective, printre care menționăm:

- Creșterea productivității companiilor românești, astfel încât să se apropie de rata medie a productivității în UE și încurajarea dezvoltării durabile în conformitate cu nevoile economice și sociale ale României,
- Dezvoltarea capitalului uman prin dezvoltarea unei piețe a muncii flexibile, moderne și incluzive, a cărei competitivitate crește prin oferirea oportunităților egale privind învățarea de-a lungul vieții,
- Dezvoltarea economiei rurale a României bazată pe cunoaștere și antreprenariat privat, care respectă moștenirea naturală, culturală și istorică și accelerarea creșterii economice în acele regiuni rămase în urmă față de media U.E.

Cadrul Strategic Național de Referință 2007 - 2013 și-a propus ca obiectiv general Reducerea disparităților de dezvoltare economică și socială dintre România și statele membre ale Uniunii Europene prin generarea unei creșteri suplimentare de 15-20% a PIB până în anul 2015, iar ca obiective specifice:

- Dezvoltarea infrastructurii de bază la standarde europene
- Creșterea competitivității pe termen lung a economiei românești
- Dezvoltarea și folosirea mai eficientă a capitalului uman din România
- Consolidarea unei capacități administrative eficiente
- Promovarea dezvoltării teritoriale echilibrate.

În cadrul *Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă a României pentru orizontul de timp 2020, respectiv 2030* obiectivele care privesc dezvoltarea durabilă pentru orizontul de timp 2020 vizează atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile. În ceea ce privește ținta de atins pentru orizontul de timp 2030, Strategia urmărește apropierea semnificativă a României de nivelul mediu din acel an al țărilor membre ale UE din punctul de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile.

Obiectivul general al *Programului Operațional Regional* constă în sprijinirea unei dezvoltări economice, sociale, echilibrate teritorial și durabile a Regiunilor României, corespunzător nevoilor lor și resurselor specifice, prin concentrarea asupra polilor urbani de creștere, prin îmbunătățirea condițiilor infrastructurale și ale mediului de afaceri pentru a face din regiunile României, în special cele rămase în urmă, locuri mai atractive pentru a locui, a le vizita, a investi și a munci. Cele cinci axe prioritare stabilite în cadrul POR sunt: Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere, Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport, Îmbunătățirea infrastructurii sociale, Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local, Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului și Asistență tehnică.

Obiectivul general al *Programului Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice* îl constituie creșterea productivității întreprinderilor românești pentru reducerea decalajelor față de productivitatea medie la nivelul Uniunii. Măsurile întreprinse vor genera până în 2015 o creștere medie a productivității de cca. 5,5% anual și vor permite României să atingă un nivel de aproximativ 55% din media UE. Pentru atingerea acestui obiectiv general s-au propus următoarele obiective specifice: Consolidarea și dezvoltarea durabilă a sectorului productiv; Crearea unui mediu favorabil dezvoltării durabile a întreprinderilor; Creșterea capacității de cercetare dezvoltare (C&D), stimularea cooperării între instituții de cercetare dezvoltare și inovare (CDI) și întreprinderi, precum și

creșterea accesului întreprinderilor la CDI; Valorificarea potențialului tehnologiei informației și comunicațiilor și aplicarea acestuia în sectorul public (administrație) și cel privat (întreprinderi, cetățeni) și Creșterea eficienței energetice și dezvoltarea durabilă a sistemului energetic, prin promovarea surselor regenerabile de energie.

Obiectivul general al *Programului Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane* este dezvoltarea capitalului uman și creșterea competitivității, prin corelarea educației și învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii și asigurarea de oportunități sporite pentru participarea viitoare pe o piață a muncii modernă, flexibilă și inclusivă a 1.650.000 de persoane. În cadrul acestui program au fost stabilite următoarele obiective specifice: Promovarea calității sistemului de educație și formare profesională inițială și continuă, inclusiv a învățământului superior și a cercetării; Promovarea culturii antreprenoriale și îmbunătățirea calității și productivității muncii; Facilitarea inserției tinerilor și a șomerilor de lungă durată pe piața muncii; Dezvoltarea unei piețe a muncii moderne, flexibile și incluzive; Promovarea (re)inserției pe piața muncii a persoanelor inactive, inclusiv în zonele rurale; Îmbunătățirea serviciilor publice de ocupare și Facilitarea accesului la educație și pe piața muncii a grupurilor vulnerabile.

Programul Național de Reformă are ca priorități pentru această perioadă:

- Dezvoltarea spiritului antreprenorial al elevilor;
- Asigurarea accesului la educație pentru grupurile dezavantajate;
- Reabilitarea infrastructurii și îmbunătățirea dotărilor unităților de învățământ din mediul rural și zone dezavantajate;
- Elaborarea și implementarea Planului anual de acțiune pentru combaterea părăsirii timpurii a școlii,;
- Elaborarea planurilor de școlarizare și elaborarea curriculum-ului în învățământul profesional și tehnic pe baza cerințelor pieței muncii;
- Formarea cadrelor didactice și a directorilor/directorilor adjuncți de unități de învățământ preuniversitar;
- Finalizarea informatizării sistemului de învățământ;
- Elaborarea strategiei de învățare pe tot parcursul vieții.

Obiectivul general al *Programului Operațional Sectorial Mediu* constă în reducerea decalajului existent între Uniunea Europeană și România cu privire la infrastructura de mediu atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ. Aceasta ar trebui să se concretizeze în servicii publice

eficiente, cu luarea în considerare a principiului dezvoltării durabile și a principiului „poluatorul plătește”.

Ca și obiective specifice au fost definite următoarele:

- Îmbunătățirea calității și a accesului la infrastructura de apă și apă uzată, prin asigurarea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare în majoritatea zonelor urbane până în 2015;
- Dezvoltarea sistemelor durabile de management al deșeurilor, prin îmbunătățirea managementului deșeurilor și reducerea numărului de zone poluate istoric în minimum 30 de județe până în 2015;
- Reducerea impactului negativ cauzat de sistemele de încălzire urbană în cele mai poluate localități până în 2015;
- Protecția și îmbunătățirea biodiversității și a patrimoniului natural prin sprijinirea managementului ariilor protejate, inclusiv prin implementarea rețelei Natura 2000;
- Reducerea riscului de producere a dezastrelor naturale cu efect asupra populației, prin implementarea măsurilor preventive în cele mai vulnerabile zone până în 2015.

Obiectivul general al *Programului Operațional Sectorial Transport* constă în promovarea, în România, a unui sistem de transport durabil, care să permită deplasarea rapidă, eficientă și în condiții de siguranță a persoanelor și bunurilor, la servicii de un nivel corespunzător standardelor europene, la nivel național, în cadrul Europei, între și în cadrul regiunilor României. În cadrul acestui program au fost definite următoarele obiective specifice:

- Modernizarea și dezvoltarea axelor prioritare TEN-T, cu aplicarea măsurilor necesare pentru protecția mediului înconjurător;
- Modernizarea și dezvoltarea rețelelor naționale de transport, în conformitate cu principiile dezvoltării durabile;
- Promovarea transportului feroviar, naval și intermodal;
- Sprijinirea dezvoltării transportului durabil, prin minimizarea efectelor adverse ale transportului asupra mediului și îmbunătățirea siguranței traficului și a sănătății umane.

Obiectivul general al *Programului Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative* este acela de a contribui la crearea unei administrații publice mai eficiente și mai eficace în beneficiul socio-economic al societății românești. Ca și obiective specifice se menționează:

- Obținerea unor îmbunătățiri structurale și de proces ale managementului ciclului de politici publice;

- Îmbunătățirea calității și eficienței furnizării serviciilor publice, cu accentul pus pe procesul de descentralizare.

Strategia Națională de Export a României 2010 - 2014 stabilește o multitudine de obiective specifice:

- Susținerea la export a producătorilor care sunt asociați și exportă folosind indicațiile geografice și denumirile de origine.
- Consultanță pentru elaborarea unei strategii de susținere a formării și dezvoltării de clustere în sectoare cu potențial de creștere a exporturilor, conform Strategiei Naționale de Export 2010-2014 și a Strategiilor Regionale de Export la nivelul tuturor regiunilor de dezvoltare.
- Managementul strategiilor de branding regional.
- Dezvoltarea de centre promoționale și expoziționale interne cu grad înalt de internaționalizare și specializare la nivelul regiunilor de dezvoltare, capabile să promoveze oferta de export românească la nivelul de impact al expozițiilor internaționale.
- Dezvoltarea structurilor regionale în parteneriat public-privat capabile să asigure managementul strategiilor regionale de export (Consilii de export regionale) a unor centre de promovare la nivel regional.
- Susținerea sectoarelor prioritare la nivel regional.
- Dezvoltarea potențialului de export al regiunilor și a capacității acestora de ofertare la export pe piețele externe.
- Dezvoltarea exporturilor bazat pe design și inovație și active intangibile.
- Promovarea activă a brandurilor sectoriale pentru sectoarele exportatoare.
- Prezența echilibrată a tuturor sectoarelor exportatoare în forme de susținere cu finanțare de la buget.
- Dezvoltarea și alinierea exportatorilor la standarde de certificare avansate cerute de piețele externe.
- Creșterea capacității exportatorilor români de a adăuga, reține și capta valoare.
- Dezvoltarea de servicii și produse inovative, dar și a unei culturi a inovației în ceea ce privește organizarea și managementul în rețea.

Obiectivul general al *Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială a României 2030 (CSDTR 2030)* este integrarea României în structurile teritoriale europene, prin:

- afirmarea identității regional-continentale
- dezvoltarea competitivității
- creșterea coeziunii teritoriale
- dezvoltarea teritorială durabilă

Obiectivele specific ale CSDTR 2030 sunt:

- Racordarea teritoriului național la rețeaua europeană și inter-continentală a polilor și coridoarelor de dezvoltare
- Structurarea și dezvoltarea rețelei de localități urbane
- Stimularea solidarității funcționale urban-rural și dezvoltarea rurală adecvată diferitelor categorii de teritorii
- Consolidarea și dezvoltarea rețelei de legături interregionale
- Protejarea, dezvoltarea și valorificarea patrimoniului natural și cultural.

În acord cu *Legea 351/2001* cu modificări și completări ulterioare, Conceptul strategic de dezvoltare teritorială România 2030 (CSDTR 2030) integrează rețeaua de localități din România în structura policentrică a U.E., în conexiune cu rețeaua de poli majori în Sud-Estul Europei (potrivit clasificărilor SPESP, ESPON, PlanetCense etc.):

- Poli metropolitană *MEGA (Zone Metropolitane de Creștere Europene)* cu vocație internațională: București, Timișoara, Constanța, Cluj-Napoca, Iași - peste 300 000 de locuitori;
- Poli naționali *OPUS (Orizont Potențial Urban Strategic)* cu potențial de *Arii Funcționale Urbane* și potențial *MEGA* - peste 250 000 de locuitori;
- Poli supraregionali *OPUS (Orizont Potențial Urban Strategic)* cu potențial de *Arii Funcționale Urbane* - între 50 000 – 250 000 de locuitori;
- Poli regionali *OPUS (Orizont Potențial Urban Strategic)* cu potențial de *Arii Funcționale Urbane* - între 50 000 – 250 000 de locuitori;
- Poli regionali *OPUS (Orizont Potențial Urban Strategic)* cu potențial de *Arii Funcționale Urbane* și cu specificitate funcțională, de exemplu: Alba Iulia, Baia Mare, Râmnicu Vâlcea, Sibiu, Suceava, Tulcea;
- Poli subregionali - între 30 000 – 50 000 de locuitori;
- Poli locali – sub 20 000 de locuitori.

Legătura dintre dezvoltarea teritorială policentrică propusă și prioritatea de competitivitate regională și coeziune teritorială se asigură prin:

A. Rețeaua de poli majori:

- deține și exercită competențe la nivel național, transfrontalier, transnațional (rețeaua de zone metropolitane, poli competitivi);
- dezvoltă cluster economice pe baza avantajelor competitive;
- contribuie la configurarea regiunilor pentru schimbare economică;
- stimulează relația urban-rural;
- contribuie la structurarea regiunilor pentru schimbare economică;
- asigură conectarea rețelei de poli majori la nivel intern, transfrontalier și transnațional.

B. Rețeaua de poli urbani, orașe specializate:

- asigură dezvoltarea funcțiunilor specializate;
- asigură valorificarea diversificată și competitivă a capitalului teritorial;
- asigură preluarea presiunilor de dezvoltare asupra polilor majori prin deconcentrarea funcțiunilor la nivel teritorial;
- susține dezvoltarea structurii teritoriale a urbanizării.

Planul Național de Amenajare a Teritoriului (PATN) este suportul dezvoltării complexe și durabile inclusiv al dezvoltării regionale a teritoriului și reprezintă contribuția specifică a țării noastre la dezvoltarea spațiului european și premiza înscrierii în dinamica dezvoltării economico-sociale europene.

Acesta are următoarele roluri:

- stabilește principiile fundamentale care stau la baza dezvoltării și structurării rețelei de localități, criteriile de definire a localităților urbane și rurale precum și cele pe baza cărora se poate atribui statutul de municipiu sau oraș;
- ierarhizează localitățile existente pe ranguri (0 - III, pentru localitățile urbane și IV - V pentru localitățile rurale) definite ca expresie a importanței actuale și în perspectiva imediată a fiecărei localități în cadrul rețelei din punct de vedere administrativ, social, economic, cultural etc. în raport cu dimensiunile ariei de influență polarizate și cu nivelul de decizie pe care îl implică în alocarea de resurse;

- reglementează posibilitatea de promovare a acestor localități în rangurile ierarhiei funcționale, stimulându-se competitivitatea între localități, prin crearea posibilităților de trecere a unor localități de la statutul rural la cel urban, de la oraș la municipiu, precum și de la un rang inferior la unul superior, în condițiile satisfacerii indicatorilor stabiliți;
- instituie obligativitatea pentru Guvern și autoritățile publice centrale și locale de a acționa prioritar pentru crearea de dotări cu rol de servire teritorială în zonele lipsite de orașe, pentru sprijinirea și revitalizarea unor zone rurale în care s-au produs scăderi accentuate de populație în perioada 1966 - 1997 și pentru stimularea dezvoltării unor localități din zone care prezintă disfuncționalități de ordin economic, social și de mediu;
- oferă cadrul legal de înființare a zonelor metropolitane constituite prin asociere pe baza parteneriatului voluntar între marile centre urbane (capitala României și municipiile de rangul I) și localitățile urbane și rurale aflate în zona imediată la distanța de până la 30 km între care s-au dezvoltat relații de cooperare pe multiple planuri, în vederea stimulării cooperării intercomunale și a dezvoltării armonioase și echilibrate a acestor teritorii;
- legiferează obligativitatea ca planurile de dezvoltare națională, regionale inclusiv cele transfrontaliere și de dezvoltare pentru integrare în spațiul european, precum și cele sectoriale să fie elaborate pe baza prevederilor secțiunilor planului de amenajare a teritoriului Național.

Chiar dacă Guvernul a adoptat (la propunerea Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului), *Legea turismului* în luna martie a acestui an (clarificând responsabilitățile autorităților publice centrale și ale celor locale implicate în acest domeniu, precum și unele cerințe obligatorii referitoare la calitatea serviciilor oferite turiștilor, la care se adaugă stabilirea atribuțiilor principale în elaborarea strategiilor și programelor în domeniul turismului, asigurând astfel fluenta în derularea măsurilor, programelor și proiectelor de dezvoltare pe termen mediu și lung în turism), România, nu deține nici în prezent o strategie națională pentru dezvoltarea turismului (legiferată ca atare prin aprobarea guvernului și a Parlamentului României) care să ofere un cadru legal și concret politicii din domeniul turismului la toate nivelurile (de la cel guvernamental până la cel al autorităților publice locale, ONG-uri și actorilor privați). În absența unui asemenea document național, orice inițiativă din domeniu trebuie să se alinieze deocamdată legislației turistice în vigoare.

O serie de repere sunt furnizate în schimb prin intermediul unor studii de specialitate, precum:

→ *Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Național al României 2007 - 2026*, în cadrul căruia sunt prezentate principalele obiective care contribuie la realizarea viziunii propuse în domeniul turismului pentru România, și anume, transformarea României într-o destinație turistică de calitate pe baza patrimoniului său natural și cultural care să corespundă standardelor Uniunii Europene privind furnizarea produselor și serviciilor și realizarea unei dezvoltări durabile din punct de vedere al mediului sectorului turistic într-un ritm de dezvoltare superior altor destinații turistice din Europa. Prin strategia propusă se dorește dublarea contribuției turismului la PIB și creșterea de trei ori a veniturilor din turism obținute de autoritățile locale.

Pe plan investițional s-a prevăzut o creștere de cu 5% a locurilor de cazare pe perioada 2011 - 2016 și de 17% pe perioada 2016 - 2021. De asemenea, sunt prezentate modalitățile în care sunt/pot fi cuprinse într-un proces de interconexiune și interdependență toate componentele planificării turismului, incluzând proiecțiile pieței, formarea profesională, impactul economic și social, asigurarea standardelor și direcțiile de proiectare, altfel spus, demonstrarea agenției-client sau agențiilor-clienți aspectele care trebuie examinate pentru dezvoltarea unor soluții de amenajare turistică durabilă).

Master Planul pentru Turismul Național al României 2007 - 2026 are ca țintă transformarea României într-o destinație turistică de calitate pe baza patrimoniului său natural și cultural, care să corespundă standardelor UE privind furnizarea produselor și serviciilor până în 2013. Printre obiectivele specifice ale Master Planului se numără și cele care se adresează, direct sau indirect, zonele urbane:

- asigurarea unei dezvoltări durabile a turismului, într-o manieră în care bogățiile sale de mediu, culturale și de patrimoniu să fie în egală măsură apreciate în prezent și păstrate pentru generațiile viitoare;
- dezvoltarea și implementarea anuală a planurilor de marketing a destinației turistice, prin colaborarea mediului public cu cel privat;
- elaborarea permanentă de studii de piață în domeniul turismului;
- crearea unei rețele de centre de informare turistică;
- realizarea unei baze de date a produselor, unităților, evenimentelor și serviciilor turistice;
- mecanisme și subvenții pentru facilitarea investițiilor în turism;
- dezvoltarea planurilor integrate în domeniul turismului;
- dezvoltarea sistemului de educație prevocațională și vocațională pentru sectorul hotelier;
- dezvoltarea stațiunilor de cercetare turistică;

- extinderea sistemelor de marcare a obiectivelor turistice și introducerea de rute turistice tematice;
- instruirea și pregătirea muzeelor și monumentelor naționale majore în îmbunătățirea facilităților oferite oaspeților;
- crearea unei baze de date a evenimentelor culturale pentru a facilita promovarea artelor vizuale și auditive, în special festivaluri tradiționale și evenimente folclorice.

→ O serie de studii sectoriale elaborate de către Institutul Național pentru Dezvoltare și Cercetare în Turism: *Studiu privind amenajarea turistică a peșterilor, Strategia de dezvoltare a turismului balnear, Strategia națională de dezvoltare a ecoturismului în România.*

Strategia în domeniul Patrimoniului Cultural Național are la bază ideea că patrimoniul este un factor important pentru păstrarea identității valorilor culturale și naționale, de dezvoltare durabilă, coeziune și incluziune socială, cu atât mai mult cu cât România a devenit stat membru al Uniunii Europene. Prioritățile generale ale Ministerului Culturii și Cultelor privind Patrimoniul Cultural Național:

- Realizarea evaluării și asigurării bunurilor din patrimoniul cultural național prin Inventarierea Patrimoniului Cultural Național reprezintă fundamentul politicilor publice în domeniul patrimoniului și are drept consecințe implicite cunoașterea și creșterea gradului de protecție al patrimoniului.
- Codul Patrimoniului Cultural Național va reprezenta sinteza experienței de aproape cinci ani de aplicare a legislației privind protejarea monumentelor istorice și a siturilor arheologice, a patrimoniului cultural național mobil, patrimoniului imaterial, perioade în care legislația existentă a fost periodic modificată și completată au pus în evidență unele necorelări în definirea unor termeni, denumiri de acte sau documente pe care Ministerul Culturii și Cultelor sau instituțiile sale le emit. Corelarea Codului Patrimoniului Cultural național cu Codul Construcțiilor în domeniul protejării patrimoniului imobil (monumentelor istorice).
- Realizarea unui amplu program de popularizare a patrimoniului, cu accent deosebit pe categoriile înscrise în diferitele liste ale UNESCO (patrimoniul imobil și cel imaterial) și europene.

Liniile directoare la nivel național în domeniul ariilor protejate au fost trasate prin Strategia Națională și Planul de Acțiune pentru Conservarea Biodiversității 2010 - 2020 (SNPACB).

Strategia națională ia în considerare cele mai noi documente directive la nivel european cum ar fi "Opțiunile pentru o perspectivă și un obiectiv post-2010 în materie de biodiversitate la nivelul U.E." prin Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor nr. 4 final/19.01.2010. Analiza implementării Strategiei U.E. privind conservarea biodiversității a reliefat o serie de rezultate pozitive, dar și o serie de deficiențe.

Biodiversitatea trebuie să fie integrată în toate politicile sectoriale - planificarea exploatării resurselor naturale, exploatarea pădurilor, planificarea dezvoltării agricole și rurale. Trebuie acordată o atenție deosebită și modului de integrare a conservării în acțiunile de dezvoltare și integrarea problematicii biodiversității trebuie să pornească de la nivel național dar trebuie să se reflecte și la nivel județean și local.

Prin SNPACB, România își propune, pe termen mediu 2010 - 2020, următoarele direcții de acțiune generale:

- **Direcția de acțiune 1:** Stoparea declinului diversității biologice reprezentată de resursele genetice, specii, ecosisteme și peisaj și refacerea sistemelor degradate până în 2020.
- **Direcția de acțiune 2:** Integrarea politicilor privind conservarea biodiversității în toate politicile sectoriale până în 2020.
- **Direcția de acțiune 3:** Promovarea cunoaștințelor, practicilor și metodelor inovatoare tradiționale și a tehnologiilor curate ca măsuri de sprijin pentru conservarea biodiversității ca suport al dezvoltării durabile până în 2020.
- **Direcția de acțiune 4:** Îmbunătățirea comunicării și educării în domeniul biodiversității până în 2020.

Pentru îndeplinirea dezideratelor privind conservarea biodiversității și utilizarea durabilă a componentelor sale urmare a analizei contextului general de la nivel național și a amenințărilor la adresa biodiversității, pentru asigurarea conservării „in-situ” și „ex-situ” și pentru împărțirea echitabilă a beneficiilor utilizării resurselor genetice, au fost stabilite următoarele 10 obiective strategice:

A. Dezvoltarea cadrului legal și instituțional general

B. Asigurarea coerenței și a managementului eficient al rețelei naționale de arii natural protejate

C. Asigurarea unei stări de conservare favorabilă pentru speciile protejate D.Utilizarea durabilă a componentelor diversității biologice E.Conservarea ex-situ

F. Controlul speciilor invazive

G. Accesul la resursele genetice și împărțirea echitabilă a beneficiilor ce decurg din utilizarea acestor resurse

H. Susținerea și promovarea cunoștințelor, practicilor și inovațiilor tradiționale

I. Dezvoltarea cercetării științifice și promovarea transferului de tehnologie

J. Comunicarea, educarea și conștientizarea publicului

Deziderate de la nivel european privind administrați publică au fost traduse la nivel național prin introducerea în cadrul documentelor de strategie privind spațiul administrativ din România a unor obiective vizând procesul de descentralizare și îmbunătățire a calității serviciilor publice.

Una din principalele carențe ale administrației publice românești a constat în managementul deficitar al instituțiilor publice care a fost în principal unul politic neglijându-se importanța planificării și managementului strategic ca instrumente manageriale. Provocările perioadei următoare cu privire la reforma continuă și eficientă a administrației publice se leagă de crearea unui serviciu public mai transparent, eficient și eficace, de existența unor inițiative de promovare a unei guvernări deschise și de implicarea societății civile în dezvoltarea unei strategii pentru investițiile locale în vederea creșterii economice și a creării de noi locuri de muncă. Totodată, se poate sublinia necesitatea reformării continue și eficiente a administrației publice din România ținând cont de crearea unui cadru normativ cuprinzând principiile pentru o reglementare eficientă.

III. REGIUNEA NORD EST

3.1 Introducere

În 1998 au fost create opt regiuni de dezvoltare prin asocierea consiliilor județene din România, pentru a coordona dezvoltarea regională necesară aderării la Uniunea Europeană. Aceste regiuni nu au personalitate juridică și nici statut administrativ, deși ele devin din ce în ce mai semnificative în dezvoltarea regională.



Regiunea Nord–Est este formată din județele Suceava, Botoșani, Neamț, Iași, Bacău și Vaslui, fiind cea mai întinsă regiune a României, cu o suprafață de 36.850 km² ceea ce reprezintă 15,46% din suprafața totală a țării. Regiunea Nord–Est se învecinează cu Regiunea Nord–Vest, Regiunea Centru, Regiunea Sud–Est și are granițe externe cu Ucraina și Republica Moldova.

Regiunile de dezvoltare coordonează proiecte regionale de infrastructură și au devenit membre ale Comitetului Regiunilor în 2007 când România a aderat la Uniunea Europeană. Regiunile de dezvoltare ale României corespund cu diviziunile de nivel NUTS-II din Uniunea Europeană.

Cadrul legislativ pentru constituirea regiunilor de dezvoltare a fost dat prin legea nr. 151/1998, privind dezvoltarea regională în România.

România este împărțită în opt regiuni de dezvoltare, numite după poziția geografică în țară, respectiv Nord - Vest, Nord - Est, Sud - Vest, Sud - Est, Sud, Vest, Centru, București și Ilfov.

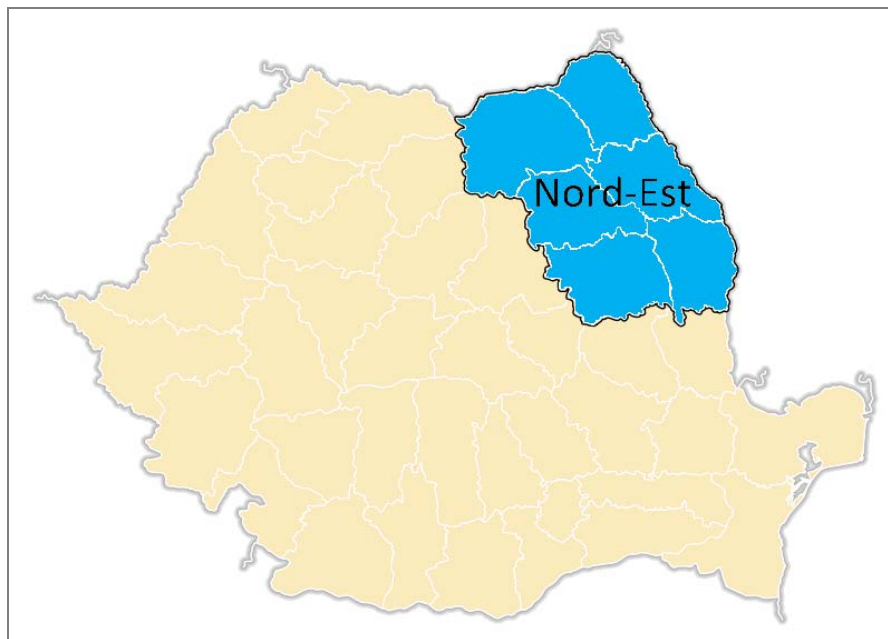
Conform Ordonanței de Urgență nr. 75/2001 privind funcționarea Institutului Național de Statistică au fost create opt direcții generale pentru statistică regională, care alături de cele 34 de direcții județene de statistică, au ca scop dezvoltarea statisticii regionale.

Actele normative cu privire la organizarea statistică a României definesc structurile asimilabile NUTS, după cum urmează:

- Nivel NUTS I: macro - regiuni;
- Nivel NUTS II: 8 regiuni de dezvoltare, cu o populație medie de 2,8 milioane locuitori;
- Nivel NUTS III: 42 județe, care reflectă structura administrativ teritorială a României;
- Nivel NUTS IV: nu se folosește, deoarece nu s-au identificat asocieri de unități teritoriale;
- Nivel NUTS V: 265 municipii și orașe, 2.686 comune, cu 13.092 sate, care reflectă structura administrativ teritorială a României.

3.2 Regiunea Nord Est

Formată din județele Suceava, Botoșani, Neamț, Iași, Bacău și Vaslui, Regiunea de Nord – Est este parte a provinciei istorice Moldova, încărcată de istorie, cultură și tradiție și completată de un mediu natural de excepție, astăzi graniță a Uniunii Europene.



Populația Regiunii Nord – Est este de 3.695.831 locuitori la nivelul anului 2011 conform bazei de date TEMPO a INS, respectiv 3.148.577 locuitori, august 2012, conform rezultatelor preliminare ale recensământului din octombrie 2011. Din acest punct de vedere Regiunea Nord – Est se află pe primul loc din cele 8 regiuni ale țării, reprezentând 17,3 % din populația totală a României, respectiv 16,5 % conform datelor preliminare ale ultimului recensământ.

Regiunea Nord Est cuprinde o suprafață de 36.850 km² reprezentând 15,46 % din suprafața totală a țării, cele mai întinse județe fiind Suceava cu 8.553 km² și Bacău cu 6.621 km².

Unitate teritorială	Suprafața totală km²	Densitatea populației	Număr municipii	Număr orașe	Număr comune	Număr sate
Regiunea Nord Est	36850	100,3	17	29	506	2414
Bacău	6621	107,6	3	5	85	491
Botoșani	4986	89,2	2	5	71	333
Iași	5476	150	2	3	93	418
Neamț	5896	95,1	2	3	78	344
Suceava	8553	82,9	5	11	98	379
Vaslui	5318	84,2	3	2	81	449

Din punct de vedere geografic regiunea se mîndrește cu lanțurile muntoase din partea vestică, podișurile line din centru și câmpiile cu lacuri, vii și zone agricole extinse din partea estică.

Regiunea Nord – Est se învecinează astfel:

- În partea de nord cu Ucraina
- În partea de sud cu Regiunea Sud – Est, respectiv județele Galați și Vrancea
- În partea de est cu Republica Moldova
- În partea de vest cu Regiunea Nord – Vest, respectiv județele Maramureș și Bistrița Năsăud și Regiunea Centru, respectiv județele Mureș, Harghita și Covasna.

Distanțe rutiere între principalele municipii ale regiunii și capitala țării:

	Bacău	Botoșani	Iași	Piatra Neamț	Suceava	Vaslui	București
Bacău	-	193	130	58	151	83	294
Botoșani	193	-	125	145	42	258	499
Iași	130	187	-	139	145	71	430
Piatra Neamț	58	145	139	-	103	129	354
Suceava	151	42	145	103	-	216	457
Vaslui	83	258	71	129	216	-	359

Legătura cu Republica Moldova se face prin punctele de frontieră:

- Rădăuți – Prut și Stanca în județul Botoșani pe DN 29 E
- Sculeni, județul Iași pe drumul european E 583
- Albița, județul Vaslui pe drumul european E 581

Legătura cu Ucraina se face prin punctele de frontieră:

- Siret (Suceava) – Tereblecea (Porubne, Ucraina) – rutier
- Vicșani (Suceava) – Vadul Siret (Ucraina) – feroviar și se continuă cu magistrala 500 spre Kiev și Moscova.

Transportul feroviar în Regiunea Nord – Est se desfășoară pe căi feroviare simple sau duble, electrificate sau neelectrificate, asigurând transportul de pasageri și mărfuri pe magistralele principale: București – Bacău – Roman – Suceava - Ucraina – magistrala principală 500 și București – Bârlad – Vaslui – Iași – Ungheni - Republica Moldova – magistrala principală 600.

Accesul aerian în Regiunea Nord – Est este asigurat de aeroporturile internaționale Bacău, Iași și aeroportul Suceava numai pentru cursele interne.

Din punct de vedere al reliefului, regiunea se împarte în trei zone:

- zona montană – ocupă 28% din teritoriu și este caracterizată de aliniamentul vestic reprezentat de Munții Călimani, aliniamentul central format din roci dure, cristaline, caracterizat de un relief șters, monoton cu excepția Munților Rarău și Hășmaș unde se disting elemente spectaculoase precum Pietrele Doamnei, Piatra Șoimului și Piatra Singuratică și ultimul aliniament situat în partea estică a Carpaților Orientali, un peisaj cu culmi domoale, unde se remarcă Obcinele Bucovinei și Ceahlău.

Din punct de vedere climatic zona montană este influențată în nord de masele de aer scandinav – baltice, iar pe direcția est-vest de masele de aer oceanice transportate de vânturile de vest care aduc o creștere a precipitațiilor medii anuale până la 1200 mm în Ceahlău. Temperaturile medii anuale au fost înregistrate în jurul valorii de 7°C la 1000 m, iar la peste 1800 m este prezent climatul alpin cu temperaturii medii anuale de 0°C.

- zona subcarpatică – ocupă 12 % din teritoriu, altitudinea medie este de 400 – 500 m, înconjurând munții ca un brâu.

În zona subcarpatică predomină circulația aerului pe direcția nord-est – sud-est, pe văile principalelor râuri, pătrunzând uneori și crivățul dinspre nord – est. În depresiunile subcarpatice se produc iarna inversiuni termice, iar primăvara fenomene de tip foehn. Temperaturile medii anuale cresc de la nord spre sud, situându-se în jurul valorii de 8 – 9 °C, iar precipitațiile nu depășesc 700 mm / an.

- zona de podiș – ocupă 60 % din teritoriu și gazduiește integral județele Botoșani, Iași și Vaslui. Zona de podiș este subdivizată în Podișul Sucevei în partea central nordică, Podișul Bârladului în partea sud - estică și Câmpia Moldovei în partea nord – estică.

Clima zonei de podiș este caracterizată în est prin influențe continentale estice, aride, cu temperaturi medii anuale de 9 – 10 °C și precipitații de 400 – 500 mm / an. Iernile sunt reci fiind prezent și crivățul, iar verile sunt foarte călduroase și secetoase. În nord temperaturile medii anuale scad până la 6 °C, iar precipitațiile cresc până la 800 mm.

Din punct de vedere hidrografic, Regiunea Nord – Est este străbătută de opt cursuri importante de apă, care drenează teritoriul pe direcția nord – sud, întreaga regiune aparținând bazinului hidrografic al râurilor Siret și Prut.

Apele subterane prezente în Regiunea Nord – Est sunt în număr de zece cursuri, cinci aparținând bazinului Siret și cinci bazinului Prut, două sunt de adâncime și două clasificate ca având o stare proastă. Apa provenită din subteran este folosită la alimentarea cu apă a populației, în industrie și zootehnie, principalii poluatori fiind cei industriali și agricoli.

Apele freatice din zona montană sunt considerate a fi ape dulci, potabile, cu grad de mineralizare diferit în funcție de substratul geologic. Ape cu mineralizare foarte mică întâlnim la Dorna Candrenilor, Fundu Moldovei, Vatra Dornei, Păltiniș, Toșorog, Bicazul Ardelean. Ape divers mineralizate și mofete găsim la Slănic Moldova, ape sulfuroase la Drânceni, Nicolina, Strunga.

Regiunea Nord – Est are diferite specii de plante și animale în funcție de habitatele specifice prezente care aparțin Natura 2000 – SCI și Natura 2000 – SPA.

În zona carpatică sunt prezente următoarele tipuri de sol: andosoluri, soluri brun – acide, spodosoluri și soluri brune, iar în zona subcarpatică predominante sunt solurile argiloiluviale, solurile cenușii și cernoziomice.

Resursele subsolului sunt compuse din: minereu uranifer, minereu polimetalic, minereu cuprifera, barită, mangan, sare gemă, sulf, tuf ardeziec, turbă, nisipuri cuarțoase, gips, săruri de potasiu, nămoluri, roci utile (andezite, calcare, serpentinite, nisipuri și pietrișuri, argile, luturi loessoide), petrol și gaze naturale, cărbune brun, șisturi bituminoase, ape minerale terapeutice, ape minerale carbogazoase și necarbogazoase.

Regiunea Nord Est din punct de vedere turistic este cunoscută prin:

- patrimoniul cultural – religios din nordul regiunii inclus în UNESCO
- centrele vechi și patrimoniul cultural din Iași
- patrimoniul religios din zona Neamț
- podgoriile Cotnari și Huși
- stațiunile Vatra Dornei, Gura Humorului, Slănic Moldova, Târgu Ocna, Câmpulung Moldovenesc, Piatra Neamț, Târgu Neamț
- zonele montane Ceahlău, Rarău, Călimani
- gastronomia și ospitalitatea zonei
- tradițiile și meșteșugurile

Rezervații și monumente ale naturii:

- Parcul Național Munții Călimani
- Parcul Național Cheile Bicazului - Hășmaș
- Parcul Național Ceahlău
- Parcul Natural Vânători – Neamț
- Rețeaua Ecologică Natura 2000 – arii protejate

Județ	Număr rezervații	Suprafața (ha)
Total regiune	126	49 183,8
Botoșani	9	3 223,8
Suceava	28	4 959,2
Neamț	28	25 800,2
Iași	26	5 036,4
Bacău	26	9 884,7
Vaslui	9	276,3

Potențialul balnear – balneo – terapeutic și bogăția de izvoare minerale:

Stațiuni: Vatra Dornei, Slănic Moldova, Târgu Ocna, Bălțătești, Oglinzi, Negulești, Cacica, Câmpulung Moldovenesc, Gura Humorului, Sărata Băi.

Regiunea Nord Est are un potențial balnear bun, putând constitui o destinație turistică important în orice anotimp. Resursele disponibile și climatul sunt adecvate pentru diferite tratamente terapeutice.

Regiunea Nord Est deține 3996 monumente de interes internațional, național și local conform listei de patrimoniu a Ministerului Culturii și Cultelor din 2010, care cuprinde: situri arheologice, clădiri de interes istoric și arheologic, case memoriale, monumente funerare sau for public, monumente religioase.

Zonele etnografice se remarcă prin frumusețe, valoare și autenticitate, artă populară – olărit, țesături, încondeiat, împletituri.

Infrastructura de agrement este vitală în contextual dezvoltării turismului, calitatea acesteia influențând durata de ședere a turiștilor. O infrastructură de agrement diversificată mărește atractivitatea zonei, se extind grupurile țintă de turiști și, implicit, crește numărul turiștilor. Pe lângă diversitatea zonele de agrement, un punct important în atragerea unui număr cât mai mare de turiști este dat de calitatea serviciilor de cazare și masă.

Forme de turism practicate în regiunea Nord – Est:

- Montan (drumeții montane);
- Sporturi extreme (rafting și canioning pe Bistrița, delta-plan și parapantă, schi nautic, surfing, hidroscuter, snowboard);
- Balnear;
- Cultural;
- Religios;
- Rural și agroturism;
- Ecoturism;
- Oenologic (viti-vinicol).

Priorități de dezvoltare în Regiunea Nord – Est (*extras din Strategia de dezvoltare Regională Nord – Est 2014 – 2020, versiunea în lucru septembrie 2013*):

Obiective specifice	Măsuri	Corelarea cu obiectivele tematice ale Strategiei Europa 2020	
<p>1. Îmbunătățirea capitalului uman prin aplicarea de măsuri orientate către creșterea ocupării, accesului la educație, instruire și sănătate, promovarea incluziunii sociale</p>	<p>Creșterea ocupării în rândul tinerilor și a grupurilor vulnerabile</p>	<p>Acțiuni pentru sprijinirea integrării pe piața muncii a tinerilor care nu sunt incluși într-o formă de învățământ, formare profesională sau nu au un loc de muncă</p> <hr/> <p>Acțiuni preventive și active de integrare pe piața muncii (inclusiv personalizate) pentru grupurile vulnerabile</p>	<p>Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă</p> <p>Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei</p> <p>Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții</p>
	<p>Îmbunătățirea accesului și participării la educație și instruire de calitate</p>	<p>Reducerea ratei de părăsire timpurie a școlii, în special pentru tinerii din zonele rurale și comunitățile defavorizate</p> <hr/> <p>Îmbunătățirea calității și eficienței învățământului prin adoptarea ofertei educaționale la cerințele pieței muncii</p> <hr/> <p>Creșterea accesului la formare profesională continuă</p> <hr/> <p>Crearea, modernizarea și</p>	<p>Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții</p> <p>Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei</p>

Obiective specifice	Măsuri	Corelarea cu obiectivele tematice ale Strategiei Europa 2020	
	extinderea infrastructurii de educație		
Creșterea accesului la servicii de sănătate de calitate	Extinderea și diversificarea serviciilor de sănătate	Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții	
Promovarea incluziunii sociale prin regenerarea zonelor rurale și urbane aflate în declin	Extinderea diversificarea și îmbunătățirea accesului grupurilor vulnerabile și comunităților izolate la servicii de sănătate, educație, sociale și de locuire	Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei	
2. Dezvoltarea unei infrastructuri moderne care să asigure creșterea accesibilității, conectivității și atractivității Regiunii Nord - Est	Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii aeroportuare	Promovarea unor sisteme de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	
	Creșterea accesibilității, conectivității și mobilității prin realizarea de investiții în infrastructura de transport		Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii feroviare
			Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii rutiere
			Dezvoltarea de sisteme de transport urban durabile
	Stimularea atractivității și economiei locale prin creșterea accesului la infrastructura TIC		Extinderea infrastructurii de broadband, în special în zonele rurale și

Obiective specifice	Măsuri	Corelarea cu obiectivele tematice ale Strategiei Europa 2020
(Tehnologia Informațiilor și Comunicațiilor) de calitate	comunității izolate Dezvoltarea TIC prin crearea și dezvoltarea de produse și servicii tip e-“servicii”	informației și comunicațiilor (e-guvernare și e-servicii)
3. Sprijinirea unei economii competitive și a dezvoltării locale Sprijinirea inovării și competitivității mediului economic, promovarea rezultatelor obținute	Dezvoltarea inovării și transferului de know-how inclusiv prin crearea și dezvoltarea de clustere (<i>clusterelor sunt concentrări geografice de instituții și companii interconectate, dintr-un anumit domeniu</i>) Sprijin în domenii competitive și sisteme productive integrate, inclusive pentru dezvoltarea de produse, servicii și procese tehnologice noi, cu valoarea adăugată crescută, “verzi”	Consolidarea cercetării, a dezvoltării tehnologice și a inovării Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii, a sectorului agricol și a sectorului pescuitului și acvaculturii Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor
Impulsionarea sectorului de cercetare-dezvoltare, în special a celei aplicate	Sprijinirea cercetării publice și private, în vederea dezvoltării și fructificării soluțiilor integrate	Consolidarea cercetării, a dezvoltării tehnologice și a inovării
Îmbunătățirea accesului firmelor la servicii de	Sprijin pentru accesarea serviciilor dedicate	Îmbunătățirea competitivității

Obiective specifice	Măsuri	Corelarea cu obiectivele tematice ale Strategiei Europa 2020
afaceri de calitate pentru firme	firmelor și tinerilor antreprenori	întreprinderilor mici și mijlocii, a sectorului agricol și a sectorului pescuitului și acvaculturii
Sprijinirea exporturilor și competitivității produselor locale la export	Dezvoltarea de rețele și platforme pentru sprijinirea exportatorilor locali	Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii, a sectorului agricol și a sectorului pescuitului și acvaculturii
Sprijinirea dezvoltării zonelor urbane	Asigurarea condițiilor de dezvoltare în mediul urban, prin realizarea de investiții în infrastructura locală	Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii, a sectorului agricol, a sectorului pescuitului și acvaculturii
Sprijinirea dezvoltării zonelor rurale	Asigurarea condițiilor de dezvoltare în mediul rural, prin realizare de investiții în infrastructura locală Dezvoltarea de activități economice alternative în mediul rural, inclusive dezvoltarea capacității antreprenoriale a tinerilor	Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii, a sectorului agricol, a sectorului pescuitului și acvaculturii

Obiective specifice	Măsur	Corelarea cu obiectivele tematice ale Strategiei Europa 2020
Sprijinirea valorificării potențialului turistic existent	Dezvoltarea infrastructurii de turism și de agrement aferentă, promovarea potențialului turistic	
4. Optimizarea utilizării și protejarea resurselor și patrimoniului natural	Promovarea eficienței energetice	Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele
		Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor
	Protejarea mediului și biodiversității prin realizarea de investiții specific aquis-ului comunitar și valorificarea siturilor naturale	Investiții în crearea, reabilitarea, modernizarea și extinderea rețelei de apă potabilă și canalizare, în sisteme de management integrat al deșeurilor și sisteme de management a riscurilor Tratarea solurilor contaminate și/sau poluate Prezervarea biodiversității

IV. JUDEȚUL VASLUI

4.1 Localizare

Județul Vaslui este așezat în partea de est nord est a țării și se învecinează cu județele Iași la nord, Neamț, Bacău și Vrancea la vest, Galați la sud, iar la est râul Prut ce constituie granița de stat cu Republica Moldova. Teritoriul are următoarele coordonate geografice:

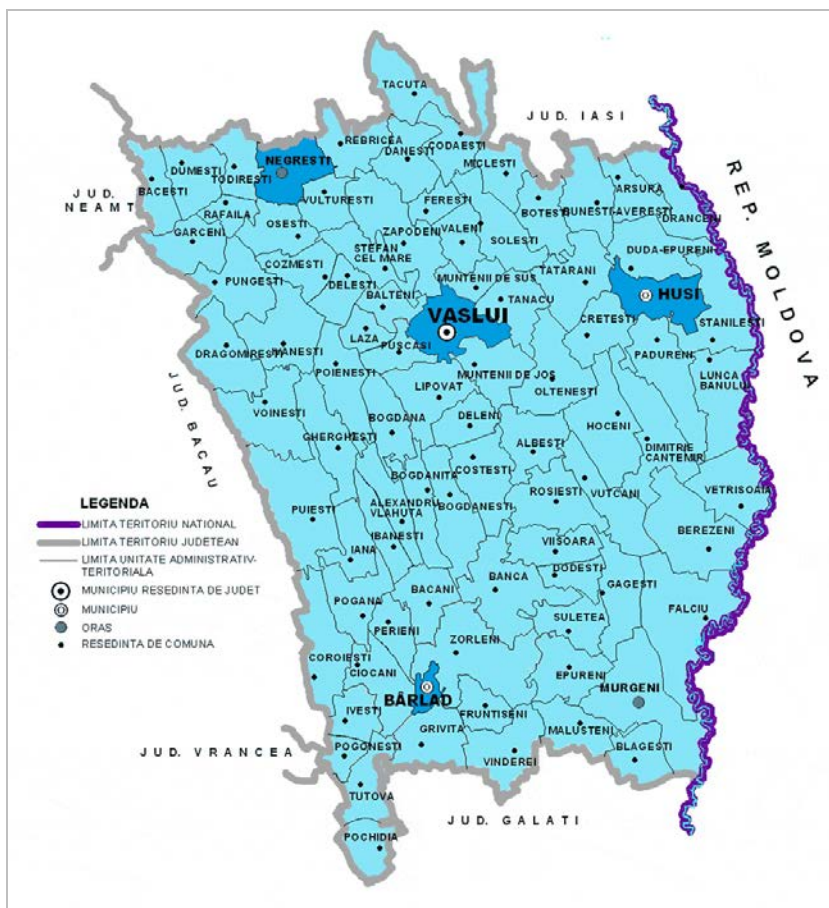
- latitudine sudică 46 grade (staul Pochidia, comuna Tutova);
- latitudine nordică 46 grade și 40` (satul Protopopești, comuna Tăcuta);
- longitudine vestică 27 grade și 30` (satul Vladia, comuna Dragomirești);
- longitudine estică 28 grade și 15` (satul Săratu, comuna Stănilești).

Județul este situat pe râul Bârlad, străbate partea de sud și sud-est a Podișului Central Moldovenesc, iar în partea centrală se întinde pe Colinele Tutovei și Dealurile Fălciului, diviziuni ale Podișului Bârladului — parte a Podișului Moldovei. Face parte din regiunea Nord - Est, în care sunt incluse și județele Bacău, Botoșani, Iași, Neamț și Suceava. Relieful este format din dealuri și văi largi, orientate preponderent nord-sud.

Județe vecine:

- Județul Iași - în partea de nord
- Județul Neamț - în partea de nord-vest
- Județul Galați - în partea de sud
- Județul Vrancea - în partea de sud-vest
- Republica Moldova - În partea de est
- Județul Bacău - în partea de vest

Are o suprafață de 531840 ha, reprezentând 2,3 % din teritoriul țării și 14,4% din teritoriul Regiunii Nord-Est. Privit în ansamblu, relieful județului Vaslui se caracterizează printr-o fragmentare medie cu altitudini ce variază între 16 și 18 m în lunca Prutului și 884 m dealul Cetatea (situat la S-V de satul Poienești), 475 m dealul Fulgului (la N-V de localitatea Lălești), 463 m dealul Cuculia (la N-V de Gârceni). Lunca Bârladului variază între 53 m la sud de municipiul Bârlad și 145 m în nord, la est de localitatea Băcești.



Din suprafața totală de 5318840 ha (2,2% din suprafața totală a țării), 75,4% este zonă agricolă, 15,1% reprezintă păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră și 9,5% alte suprafețe (ape, suprafețe construite, drumuri, căi ferate, etc.).

Altitudinea maximă: 485 m – Dealul Mângăralei, în nord-vest și 425 m — Dealul Cetățuii, în partea de nord-est. Altitudinea medie este de 250-350 m. Altitudinea minimă este de 10 m în lunca

Prutului. Clima este temperat-continentală cu nuanțe excesive, fiind caracterizat prin veri călduroase și secetoase și ierni geroase. Temperaturile sunt cuprinse între 8 °C și 9,8 °C și precipitații relativ reduse.

Rețeaua hidrografică este reprezentată în special de cursul mijlociu al râului Bârlad, cu afluenții Vaslui, Crasna, Tutova și Zeletin, iar în partea de sud-est a județului de râul Elan, afluent al Prutului. Principalele lacuri:

- lacuri de luncă: lacul Grosu, lacul Balta Mare, lacul Hârșeții;
- lacuri de acumulare: Solești, Cuibul Vulturilor, lacul Mânjești, lacul Tungujei, lacul Căzănești, Râpa Albastră, lacul Pușcași, lacul Vulturești, Poșta Elan;
- iazuri piscicole: Cârja, Negrești, Tăcuta, Rediu-Galian.

Localitățile extreme ale județului sunt: Protopopești din comuna Tăcuta la nord, Pochidia din comuna Tutova la sud, Săratu din comuna Stănilești la est și Vladia din comuna Dragomirești la vest.

Organizare administrativ-teritorială a județului Vaslui. În cursul ultimilor ani structura administrativ-teritorială a României a suferit numeroase modificări. Județul Vaslui nu a făcut excepție astfel încât, o serie de comune au fost reorganizate, ceea ce a dus la apariția unor comune noi. De asemenea, începând cu luna decembrie 2003, în județul Vaslui a mai fost înființată o localitate urbană: orașul Murgeni.

Astfel, în luna decembrie 2003, pe lângă orașul Murgeni s-a înființat și comuna Ibănești, iar în cursul anului 2004 s-au înființat alte 10 comune: Frunțișeni, Dodești, Rafaila, Ferești, Pogonești, Muntenii de Sus, Ciocani, Pochidia, Cozmești, Pușcași.

Structura administrativ-teritorială a județului Vaslui se prezintă astfel:

- 3 municipii: Vaslui, Bârlad, Huși
- 2 orașe: Negrești, Murgeni
- 81 de comune
- 449 de sate, dintre care 6 aparțin de localități din mediul urban.

4.2 Cadrul natural

4.2.1 Relief

Caracterizat din punct de vedere geomorfologic și fizico-geografic, se reprezintă astfel:

a) relieful structural – este foarte bine reprezentat în tot cuprinsul județului, bine individualizat în special pe culmile interfluviilor înalte, unde și paralelismul dintre înclinarea straturilor spre sud-est corespunde cu suprafețele plane ale reliefului. Structura geologică a teritoriului determină și prezența numeroaselor tipuri de cuieste (coaste).

b) relieful sculptural – este dat în principal de ansamblul de culmi ce coboară deosebit în partea de V și S-V a județului în colinele Tutovei, depresiunile sculpturale ale Hușului și Elanului în partea de E și S-E. Formarea reliefului sculptural a fost urmată de faptul că faciesul litologic domină nisipurile, argilele nisipoase și argilele asupra cărora ploile și apele curgătoare acționează intens. Alunecările de strate și prăbușirile de teren ca și văile torențiale sunt mereu active, iar în perioadele ploioase și după iernile cu multă zăpadă iau pe alocuri mari proporții.

c) relieful de acumulare – este reprezentat prin terase, șesuri, conuri de dejecție, glacisuri. Terasele sunt bine dezvoltate pe văile râurilor principale – Bârlad și Prut. Șesurile au o lățime foarte mare în comparație cu albia râului sau a pârâului care le-a format și care le străbate: 4-8 km lățimea râului Prut, 1,5-4 km râul Bârlad, între 1-2 km râul Racova, Vasluiet, Crasna, Elan. Subsolul este mai puțin bogat în comparație cu al altor județe, predomină materialele de construcții, gresii calcaroase, unele cariere de nisip și luturi loessoide.

4.2.2 Clima

Clima este caracterizată ca temperat-continentală specific Europei Răsăritene.

Temperatura aerului – este cea specifică ținuturilor temperat-continentale. Media anuală este 9,2 grade la Vaslui, 9,5 grade la Huși, 9,8 grade la Bârlad. Media lunii ianuarie variază între 4,2 grade și 3,5 grade, iar a cea a lunii iulie între 21 și 22,7 grade. Valorile extreme de temperatură au fost înregistrate la 20.02.1954 la Negrești de – 32 grade C și 40,6 grade C la Murgeni la 21.08.1952.

Precipitațiile – realizează o medie pe județ de 512,8 mm și sunt mai bogate în nordul județului și mai scăzute în sud. Secetele – se manifestă frecvent pe tot teritoriul județului, în timp ce ploile torențiale și cu grindina au frecvența mai mare în valea Bârladului și a Prutului.

Zăpada – este prezentă în fiecare iarnă, iar numărul zilelor cu ninsoare și durată de acoperire a solului cu zăpadă diferă de la un an la altul și de la sector la sector. Numărul mediu anual de zile cu ninsoare este de 18, iar durata de acoperire a solului cu zăpadă de cca. 60 de zile, iar grosimea stratului de zăpadă nu depășește 10-12 cm.

Vânturile – în funcție de dinamica atmosferei din cuprinsul județului Vaslui, se caracterizează printr-o mare frecvență a vânturilor de N-V și de N urmate de cele de S-E și de E. Viteza medie este cu valori de 1,6-6,5 m/s.

4.2.3 Hidrografie

Din punct de vedere hidrografic, teritoriul județului Vaslui aparține bazinului râului Prut, care cuprinde partea de E și S-E precum și bazinul râului Siret, care prin intermediul Bârladului drenează cea mai mare parte (2/3) din suprafața acestuia.

Pe teritoriul județului Vaslui se pot identifica mai multe unități hidrogeologice:

- ape potabile cu hidrogen sulfurat (Moara Grecilor și Munteni de Jos) în depozitele sarmatianului mediu;
- ape salamastre în depozitele sarmatianului superior (Crasna, Huși au o mineralizare ridicată, duritate mare și au conținut apreciabil de clorură)
- ape potabile în depozitele pliscene (valea Bârladului, Elanului, N Murgeni);
- zone cu ape arteziene;
- izvoare minerale (ape sulfato-bicarbonat, magneziano-sodice la Dănești, ape sulfuroase bicarbonat-sodice la Pungești, ape cloruro-sodice bicarbonat iodo-bromurate la Drânceni-sat).

Rețeaua hidrografică – teritoriul județului Vaslui este drenat de râul Prut și Bârlad, cărora li se adaugă o rețea hidrografică autohtonă, reprezentată de afluenții lor.

Prutul, pe teritoriul județului Vaslui își desfășoară cursul pe o distanță de cca. 160 km de la est de satul Ghermănești în N și până în amonte de confluența cu Elanul în S. Principalii afluenți sunt pârâul Șopârteni, Sărata, Floreni, Hulubăț. Prutul la Bumbăta (comuna Vetrișoia) are un debit de 82,1 mc/s., iar debitele maxime corespund lunii martie.

Lacurile – în cuprinsul județului Vaslui se află un număr însemnat de lacuri formate fie natural sau artificial. Pentru regularizarea scurgerilor și pentru alimentarea cu apă a localităților au fost executate numeroase baraje ce s-au constituit într-o salbă de lacuri, numite în zonă „iazuri”, în număr de 44, cărora li se adaugă câteva eleștee și pepiniere piscicole. Suprafața productivă este de peste 800 ha, iar volumul de apă acumulat anual depășește 21 mil. mc. Acumulările de apă cele mai importante de pe teritoriul județului Vaslui sunt:

a) în administrarea Sistemului de Gospodărire a Apelor:

- Acumularea Căzănești, dispusă pe râul Durduc, în amonte de orașul Negrești, cu o suprafață de 191 ha și un volum total de 21,21 milioane mc;
- Acumularea Solești, dispusă în lunca râului Vasluiet, în amonte de municipiul Vaslui, cu o suprafață de 414 ha și un volum total de 46,89 milioane mc;
- Acumularea Pușcași, dispusă în lunca râului Racova, în partea de vest a municipiului Vaslui, cu o suprafață de 296 ha și un volum total de 17,496 milioane mc;
- Acumularea Mânjești, dispusă pe cursul inferior al râului Crasna, cu o suprafață de 405 ha și un volum total de 38,78 milioane mc;
- Acumularea Râpa Albastră, amplasată pe râul Simila, în amonte de municipiul Bârlad, ocupă o suprafață de 245 ha și are un volum total de 24,8 milioane mc;
- Acumularea Cuibul Vulturilor, amplasată pe râul Tutova, la 15 km NV de municipiul Bârlad, ocupă o suprafață de 593 ha și are un volum total de 50,35 milioane mc;
- Acumularea Pungești, amplasată pe valea râului Gârceneanca, ocupă o suprafață de 31,9 ha și are un volum total de 5,45 milioane mc;
- Acumularea Delea, amplasată pe râul Delea, la 2 km în amonte de municipiul Vaslui, ocupă o suprafață de 13 ha și are un volum total de 2,42 milioane mc;
- Acumularea Roșiești, amplasată pe râul Idrici, ocupă o suprafață de 39,2 ha și are un volum total de 1,1 milioane mc;
- Acumularea Pereschiv, amplasată pe râul Pereschivu Mare, ocupă o suprafață de 163 ha și are un volum total de 16,6 milioane mc;
- Acumularea Tungujei, amplasată pe râul Sarcovăț, ocupă o suprafață de 226 ha și are un volum total de 41,6 milioane mc;
- Acumularea Crăiești, amplasată pe râul Riș, județul Neamț, cu o suprafață de 31 ha și are un volum total de 1,975 milioane mc;
- Acumularea Trohan, amplasată în lunca râului Racova, ocupă o suprafață de 28 ha și are un volum total de 1,762 milioane mc;

b) în administrarea Sistemului Național de Îmbunătățiri Funciare:

- Barajul Dumești, situat pe râul Găureanca, ocupă o suprafață de 17 ha și are un volum total de 0,88 milioane mc;
- Barajul Corodești, situat pe râul Studineț, ocupă o suprafață de 14,5 ha și are un volum total de 0,88 milioane mc;
- Barajul Moara Domnească, situat pe râul Ferești, ocupă o suprafață de 31,74 ha și are un volum total de 1,8 milioane mc;
- Barajul Tăcuta, situat pe râul Rediu, ocupă o suprafață de 28 ha și are un volum total de 2,7 milioane mc;
- Barajul Rediu Galian, situat pe râul Rediu, ocupă o suprafață de 35,3 ha și are un volum total de 3,76 milioane mc.

4.2.4 Resurse

4.2.4.1 Resurse de apă

Apele de suprafață: în județul Vaslui resursa de apă de suprafață utilizabilă este de 27,64 milioane mc/an, deci apele de suprafață au importanță vitală pentru dezvoltarea economică și socială a regiunii.

Cele mai importante ape curgătoare care brăzdează teritoriul județului sunt: cursul superior și mijlociu al râului Bârlad, care izvorăște de la Valea Ursului, județul Neamț și străbate județul Vaslui pe o distanță de 173 km, având afluenți importanți: Vasluiul, Crasna, Juravăț, Simila și Tutova, Dagâța, Lohan; râul Vasluiet; râul Tutova; un tronson al Prutului cuprins între localitățile Drânceni – Fălciu, ce formează hotarul natural (la est), care desparte județul Vaslui de județele sudice ale Republicii Moldova.

4.2.4.2 Resurse ale solului și subsolului

Formarea și repartitia geografică a solurilor în județul Vaslui au fost influențate de factorii fizico-naturali, relieful, litologia și climă. Numeroasele categorii detaliate de sol se deosebesc distinct prin proprietățile lor, capacitatea productivă și măsurile de menținere și sporire a fertilității. Solurile cernoziomice și soluri cenușii sunt predominante în zonă.

La nivelul județului Vaslui, resursele naturale neregenerabile sunt puțin variate și sunt reprezentate de: materiale de construcții ce sunt utilizate la nivel local: argile și luturi loessoidale, calcare de argilă, nisip din albia râurilor, gresii calcaroase, gresii nisipoase gălbui, cenușii; ape minerale sulfuroase și feruginoase din izvoarele de la Drânceni, Murgeni, Pungești, Gura Văii.

4.2.4.3 Biodiversitatea

Flora. Sub aspect fitogeografic, pe teritoriul județului se interferează elemente central-europene, specifice pădurilor est europene cu cele specifice stepelor și silvostepelor continentale. Se disting două zone mari de vegetație:

a) zona de pădure, ocupă partea vestică și nord-vestică a județului unde înălțimea reliefului depășește 300 m altitudine absolută. Extinderea culturilor agricole și pomi-viticole a creat discontinuități în aria pădurilor, care pe alocuri au rămas sub forma unor fâșii ce acoperă culmile dealurilor și partea superioară a versanților. Zona pădurilor este delimitată de două subzone: – subzona de gorun-fag: gorun, fag, carpen, paltin, arțar, frasin, ulm, tei; – subzona de gorun-stejar: gorun, stejar, jugastru, arțar, gladisu, tei, ulmul de câmp.

b) zona de stepă și silvostepă este răspândită în estul și sud-estul județului. Se disting două subzone: – subzona de silvostepă; – subzona de stepă.

Fauna. Se disting trei biotipuri preferențiale în estul și sud-estul județului pentru faună:

- a pădurilor de foioase;
- a silvostepei și stepei;
- a luncilor.

La pădure, dintre mamiferele mai comune sunt: lupul, vulpea, mistrețul, căprioara, iepurele, veverița, pârșul, bursucul, jderul, dihorul, pisica sălbatică, cerbul lopătar (Dobrina-Huși). Păsări mai des întâlnite sunt: coțofana, gaița, graurul, dumbrăveanca, botgrosul, cinteza, pițigoiul, mierla, sturzul, ciocănitoarea, privighetoarea, măcăleandru, turturica, cucul, pupăza, porumbelul gulerat, guguștiucul, corbul, cioara, huhurezul. Reptilele mai răspândite sunt: șopârla, gușterul, șarpele de pădure. Fauna de stepă și silvostepă este mai săracă și mai puțin variată. Fauna luncilor, bălților și apelor curgătoare este formată din animale terestre iubitoare de umezeală și din animale acvatice. Dintre mamifere găsim vidra și nurca pe malurile apelor Bârladului și Prutului, iar în pădurile de luncă găsim vulpea, lupul, mistrețul și iepurele. Fauna acvatică este reprezentată prin pești semi-migratori, crapul, șalăul, somnul, știuca, plătica, cleanul, scobarul, linul, carasul, caracuda.

4.2.5 Cultura

Istoric. Primele forme de viață umană pe teritoriul județului Vaslui sunt atestate prin numeroase vestigii arheologice încă din perioada paleoliticului, prin urme de cultură materială (unelte primitive din piatră, os, lemn) scoase la iveală în peste 12 stațiuni arheologice (Târzii și Curteni, Dănești, Tăcuta, Banca, Zorleni, Șuletea, Epureni, Huși, ș.a.).

Saltul calitativ înregistrat în neolitic, îndeosebi în domeniul perfecționării uneltelor și al formelor de organizare socială, este ilustrat și de evoluția comunităților omenești de pe teritoriul județului Vaslui. Creatorii acestei formidabile civilizații în spațiul carpato-danubiano-pontic au alcătuit în epoca neoliticului final fondul pre-european care, în contactul și simbioza cu triburile de păstori nomazi din stepele nord-pontice pătrunse în zonă la începutul mileniului II î.e.n., au dat naștere tracilor – cel mai numeros popor al antichității după inzi, cum apreciază izvoarele vremii.

Numeroase așezări din epoca bronzului răspândite în deosebi pe văile Prutului, Bârladului și ale afluenților lor, atestă o viețuire relativă densă a unor comunități sedentare practicând cu precădere cultivarea pământului, creșterea animalelor și meșteșugurile.

Odată cu apariția și răspândirea metalurgiei fierului, care a revoluționat mijloacele de producție, s-au realizat progrese în toate domeniile activității și organizării sociale. Relațiile economice și de schimb desfășurate pe arii întinse au favorizat și accentuarea unității lingvistice și culturale pe întreg spațiul carpato – danubiano – pontic, determinând cristalizarea definitivă a poporului geto – dac. Semnalați în izvoarele scrise ale antichității ca unul și același popor, geto – dacii, ramura nordică a tracilor, având nucleul în Carpați și la Dunăre, locuiau pe un spațiu mult mai vast, ce depășea teritoriul actual al României.

Înflorirea culturii și civilizației geto – dacilor, caracterul lor original și profund unitar și-au găsit expresia politică în afirmarea puternică a unor elemente de organizare statală care au culminat cu întemeierea în secolul I î.e.n. a primului stat dac centralizat și independent condus de Burebista – “cel dintâi și cel mai mare rege care a domnit vreodată peste Tracia“, cum este apreciat în izvoarele antice.

În epoca glorioasei domnii a lui Decebal daco – geții de pe aceste meleaguri participă la luptele purtate sub conducerea regelui – erau împotriva cuceritorilor romani. Deși, propriu-zis, nu au fost incluse în granițele administrative ale Daciei romane, unele teritorii de la est de Carpați, între care

și județul Vaslui au cunoscut un puternic proces de împletire a civilizațiilor geto-dacă și romană.

Cu toate dificultățile provocate de migratorii care s-au perindat secole de-a rândul pe teritoriul patriei noastre și care se aflau într-un stadiu inferior de dezvoltare daco-romani își vor continua existența în vatra Daciei, numeroase dovezi arheologice, numismatice, epigrafice descoperite și pe teritoriul județului Vaslui atestând o viețuire neîntreruptă.

Pe meleagurile vasluiene, aflate la răscrucea unor importante drumuri comerciale care coborau pe văile Siretului și Bârladului spre Dunăre și cetățile de la Marea Neagră primele târguri sunt atestate documentar din secolul al XII-lea. Prima mențiune scrisă despre existența unor localități urbane în județul Vaslui este aceea din 1174, referitoare la orașul Bârlad, acesta fiind unul din cele mai vechi orașe românești din această zonă a țării. Vasluiul, orașul de la confluența Bârladului cu Racova, reședința de astăzi a județului apare menționat în cronicile străine în a doua jumătate a secolului al XIV-lea, iar în documentele interne la 1423. Așezarea centrală a Vasluiului, în inima țării românești a Moldovei, a făcut din această zonă locul unor puternice bătălii pentru apărarea independenței patriei. Astfel, la 1450, în pădurile Crasnei, la circa 15 km sud de Vaslui, oștile moldovenești conduse de Bogdan al II-lea, alături de care se afla și fiul acestuia Ștefan, viitorul domn, au reușit o frumoasă victorie împotriva oștilor polone invadatoare. Amintirea biruinței din 1475, transmisă din generație în generație, faptul că marele voievod a poposit în repetate rânduri la Vaslui, unde avea curți domnești, că moșia târgului îi aparținea, explică în bună măsură de ce Vasluiul conservă cele mai multe legende legate de numele lui Ștefan Vodă cel Mare și Bun. Dintre acestea amintim pe aceea legată de Movila lui Burcel, situată la circa 20 km de Vaslui și unde se organizează anual manifestări cultural-artistice sub genericul „Legendă și actualitate”.



**Statuia ecvestră
de la Podul Înalt**



**Statuia din Piața Civică
a municipiului Vaslui**

Personalități vasluiene. Județul Vaslui a dat României personalități de seamă din toate domeniile de activitate: conducători și lideri politici, oameni de litere, artiști, oameni de știință. Nu mai puțin de 39 de academicieni români își leagă numele de județul nostru. Într-o prezentare succintă enumerăm doar câteva dintre cele mai cunoscute personalități din istoria și cultura României:

Dimitrie Cantemir (1673-1723) a fost unul dintre cei mai străluciți reprezentanți ai culturii românești. Spirit enciclopedic, cunoscător a peste zece limbi străine, scriitor, filozof, istoric, geograf, arhitect, muzician, etnograf și folclorist, Cantemir a aparținut mai multor culturi, deoarece a scris în română, greacă, latină, turcă, rusă. Recunoașterea europeană a meritelor sale a fost consfințită la 11 iunie 1714, când Cantemir a devenit membru al Academiei din Berlin, realizând în felul acesta un prim pas al integrării noastre culturale în Europa. Dintre numeroasele sale lucrări amintim: „Descriptio Moldaviae” și „Hronicul vechimei a romano-moldo-vlahilor”.

Alexandra Ioan Cuza (1820-1873) s-a născut la Bârlad și a fost primul domnitor al Principatelor Unite, Moldova și Muntenia. După studii la Paris, Cuza s-a întors în țară și a îmbrățișat cariera militară, remarcându-se în evenimentele de la 1848 și în lupta pentru Unire. A fost ales Domnitor al Moldovei la 5 ianuarie 1859 și al Munteniei la 24 ianuarie 1859, săvârșind astfel Unirea Principatelor printr-o dublă alegere. În această calitate, a întreprins importante măsuri pe plan intern: împrumutarea țăranilor, reorganizarea armatei, a administrației, a învățământului. S-a bucurat de o mare simpatie populară, dar a fost silit să abdice în urma unui complot. A murit în exil, la Heidelberg.

Elena Cuza (1825-1902) Doamna a României, soția Domnitorului Alexandru Ioan Cuza, femeie cu educație aleasă, s-a remarcat în epocă prin generozitatea și dăruirea sa sufletească ieșite din comun. S-a născut la Solești, sat vasluian aflat în proprietatea familiei sale, ramură a cunoscutei familii Rosetti.

Mihail Kogălniceanu (1817-1891) Mare om politic, orator neîntrecut, istoric, scriitor. S-a născut la Iași dar a petrecut mare parte a copilăriei sale la moșia părinților din satul Râpi, din județul Vaslui, sat care astăzi îi poartă numele. Cariera sa politică s-a împletit cu cea literară. A jucat un rol major în Unirea Principatelor, a fost prim-ministru în vremea lui Alexandru Ioan Cuza, ministru de Externe (1877), ministru plenipotențiar al României la Paris, senator și deputat de Fălciu.

Vasile Pârvan (1882-1927) istoric, academician, născut în județul Bacău, și-a legat numele de Bârlad, adevărata sa patrie spirituală, locul unde s-au constituit premisele sale intelectuale. Interesul său pentru arheologie, istorie și filologie clasică s-au deșteptat tot aici, la liceul Codreanu. Membru al unor organisme internaționale, al unor societăți de istorie din Germania și Italia, a devenit, în 1913, la numai 31 de ani, membru plin al Academiei Române.

Gheorghe Focșa (1903-1995) s-a născut la Șuletea, în județul Vaslui și a urmat Liceul „Cuza-Vodă” din Huși. A fost etnograf cu merite deosebite în fundamentarea teoretică și realizările practice ale muzeografiei românești. Timp de 30 de ani a condus Muzeul Satului din București.

Gheorghe Gheorghiu-Dej (1901-1965) născut la Bârlad, om politic al epocii comuniste. A dus o susținută activitate în cadrul Partidului Comunist Român, începând din 1930. A fost închis în închisori și lagăre, de unde a evadat și a participat la organizarea loviturii de stat de la 23 august 1944. Ulterior, a devenit secretar general al Partidului Muncitoresc Român. Cu un comportament slugarnic față de Stalin, Gheorghiu-Dej a ajuns treptat să ducă o luptă surdă și subterană pentru a obține o anumită independență față de ruși. Posibilă victimă a KGB, Gheorghe Gheorghiu-Dej se bucura la moartea sa, în 1965, de o relativă popularitate, în pofida crimelor săvârșite de regimul său.

Emil Racoviță (1866-1947) biolog, academician, născut la Iași, a fost legat în permanență de satul Șorănești, din Vaslui, unde se află moșia părinților săi de neam domnesc. A studiat la Iași și la Paris, a lucrat la laboratorul de biologie marină din Lacaze și a participat la expediția științifică internațională din Antarctica, „Belgica” (1897-1899), în calitate de naturalist. A fost membru al Academiei Române și al unor societăți științifice din străinătate.

Valentin Silvestru (1924-1996) scriitor, născut la Rebricea, în județul Vaslui, a făcut liceul la Iași, a studiat arhitectura, matematicile și literale la București. A avut o foarte bogată activitate publicistică, a lucrat în teatru și cinematografie, ocupând funcții de decizie și desfășurând și activități didactice. A inițiat Festivalul umorului de la Vaslui.

Constantin Tănase (1880-1945) actor, creatorul teatrului românesc de revista, s-a născut la Vaslui și a absolvit Conservatorul din București. În 1919 a înființat teatrul de revistă „Cărăbuș”, care îi va aduce o meritată faimă națională și chiar europeană, prin spectacolele pline de umor și foarte critice la adresa realităților vremii.

Nicolae Tonitza (1886-1940) pictor, născut la Bârlad, cu studii de arte plastice la Iași, Paris și Munchen, unde are și debutul expozițional. Lucrările lui au fost expuse la București, Paris, Veneția, Barcelona, Haga și Bruxelles. Sunt memorabile portretele sale de copii. Alexandru Vlahuță (1858-1919) scriitor, academician, născut la Pleșești, sat vasluian care astăzi îi poartă numele, a fost în primul rând un umanist, atașat valorilor naționale și perene. Lucrarea sa de referință rămâne „România pitorească”.

Nicolae Milescu Spătarul (1636-1708) cărturar, născut la Milești, sat dispărut de lângă Fereștii de astăzi. Tatăl său, probabil de origine aromână, și-a luat numele după moșia soției. Milescu a făcut studii serioase la Iași și la Școala Patriarhiei din Constantinopol, stăpânind mai multe limbi străine, ca: latina, greaca veche și nouă, slavona, rusa, probabil franceza. S-a bucurat de protecția și prețuirea Țarului Petru I. Prima sa lucrare este și prima noastră deschidere dar cea mai importantă contribuție va rămâne traducerea Vechiului Testament care a stat la baza tipăririi Bibliei de la București a lui Șerban Cantacuzino din 1688. Alte două lucrări de mare importanță sunt „Jurnal de călătorie în China” și „Descrierea Chinei”, unde întâlnim observații minuțioase, pertinente, asupra poporului și civilizației chineze, dar și asupra altor populații întâlnite în drumul său.

Victor Ion Popa (1895-1946) Scriitor născut la Bârlad, V.I. Popa s-a simțit foarte legat de satul părinților săi, Dodești. A urmat liceul la Iași, perioadă în care a început să joace mici roluri pe scena Naționalului. A scris la început versuri, care au fost publicate postum. A publicat romane, printre care „Floare de oțel”, „Velerim și Veler Doamne”, „Sfârlează cu fofează”, și a scris piese de teatru de mare succes: „Ciuta”, „Mușcata din fereastră”, „Plata birului”, „Tache, lanche și Cadâr”.

Anastasiu Fătu (n. 2 ianuarie 1816, Mușata, Vaslui - d. 3 martie 1886, Iași) a fost un medic și botanist român, membru titular al Academiei Române.

Manifestări culturale anuale:

- Podul Înalt – 10 ianuarie 1475 „Ștefan cel Mare – 500”: 10 ianuarie
- Eminescu prin mileniul III: 15 ianuarie
- Unirea – visul de aur al românilor: 24 ianuarie
- Blândul păstor - Sărbătoarea ouălor roșii (sărbători pascale)
- Actae Moldaviae Meridionalis: aprilie
- Movila lui Burcel”: 21 mai
- Zilele culturale ale Bârladului: mai
- Tabăra națională de teatru școlar: iunie
- Festivalul fanfarelor: august
- Sărbătoarea Teiului: mai
- Podul Înalt – „Cavalerii Creștinătății”: 2 iulie
- Festivalul sătesc „La Stejar”: mai
- Sărbătoarea satelor de pe Valea Vasluiului: 15 august
- Sărbătoarea satelor de pe Valea Racovei: 15 august
- Zilele culturale ale Murgenilor: 6 august
- „Flori pe Prut” – Vetrișoia: iunie
- Târgul meșterilor populari: 1-6 sept
- Festivalul „Hora”: 6 septembrie
- Festivalul Internațional de Umor „Constantin Tănase”: sep-oct
- Salonul de Carte: octombrie;
- Festivalul de muzică corală, laică și religioasă „Gheorghe Cucu”: octombrie
- Zilele „Dimitrie Cantemir”: octombrie
- Fluierașul Vasluiian: octombrie
- Toamna Culturală Hușeană: octombrie-noiembrie
- Zilele „Alexandru Vlahuță”: noiembrie
- Festival de Datini și Obiceiuri: decembrie

4.2.6 Tradițiile și meșteșugurile

Pentru evidențierea tradițiilor și meșteșugurilor din județul Vaslui prezentăm în continuare un extras de text realizat la nivelul județului Vaslui de Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Vaslui în colaborare cu Consiliul Județean Vaslui și Consiliile raionale Hâncești și Leova din Republica Moldova – în cadrul proiectului „Arta tradițională - mijloc de dezvoltare economic”.

O trecere în revistă oricât de sumară a ansamblului meșteșugurilor și a meșterilor populari din județul Vaslui, a trăsăturilor caracteristice ale acestora, implicit proporțiile prezenței lor contemporane, trebuie în mod necesar să ia în considerare câteva aspecte de ordin istoric. În arealul actualului județ Vaslui sunt incluse, în cea mai mare parte, fostele ținuturi *Fălciu, Tutova, Vaslui*, zona fiind reprezentativă pentru Podișul Central Moldovenesc. În cercetarea etnografică a teritoriului actual al județului Vaslui remarcăm adevărate fluxuri și refluxuri, care au determinat rezultate undeva parțiale, deși există bogate tradiții în acest sens.

Primul etnograf și folclorist român „avant la lettre”, **Dimitrie Cantemir**, prinț al cărturarilor și cărturar al prinților, a fost originar de aici și, având în vedere timpul foarte scurt cât a stat în Moldova, presupunem că bogatele sale informații s-au datorat slujitorilor de casă, proveniți și ei de pe Valea Elanului, din ținutul Fălciu. A urmat, după multă vreme, activitatea unor folcloriști „en titre”: I. Caranfil publică în 1870 „Cântece de pe Valea Prutului”, **Gheorghe Ghibănescu**, istoric în primul rând, se ocupă de arta țesutului, **Ioan (Iacov) Antonovici** subliniază aspectele etnografice în monografiile sale dedicate comunei Bogdana sau mănăstirii Florești. Cea mai mare importanță o reprezintă desigur apariția la Bârlad, în 1908, a prestigioasei reviste de cultură populară „Ion Creangă”, de care se leagă impresionanta muncă de cercetare a lui **Tudor Pamfile** și a colaboratorilor săi. Realizarea ediției anastatice a acestei publicații va readuce în circuitul interesului național pentru etnografie, o multitudine de materiale de specialitate peste care s-a trecut cu ușurință, sau în unele cazuri nu au fost accesibile. După refluxul care a urmat încetării apariției revistei, asistăm în ultima perioadă la o revigorare a preocupărilor de ordin etnografic în general, și a celor pentru prezența și activitatea meșterilor populari în mod particular.

Interesul științific se corelează cu necesitatea intensificării culturii meșteșugurilor populare, ele cunoscând în județul Vaslui un relativ regres, determinat de mai multe cauze. Între cele de ordin istoric vom remarcă mai întâi urmările Păcii de la Adrianopole, din 1829, când s-a liberalizat comerțul

exterior al Principatelor. Cerealele au devenit principalul produs de export, de aici extinderea suprafețelor agricole, necesitatea sporirii mâinii de lucru. În aceste condiții femeile au trecut la muncă câmpului, la fel cei care practicau meșteșugurile tradiționale, s-a redus baza de materii prime respectiv lemnul, lâna, cânepă, inul, borangicul etc. La puțină vreme, pe parcursul domniei lui Mihai Vodă Sturza, s-au întemeiat „stadler”-urile, târgușoarele evreiești – Băcești, Negrești, Codăiești, Pungești, Drânceni, Hoceni, Murgeni, Puiesti – cu o intensă viață comercială, produsele aduse din diferite zone ale Imperiului Flabsburgic, mai târziu Austro-Ungaria, concurând și înlocuind pe parcurs produsele meșterilor populari. A fost un prim aspect a ceea ce numim acum globalizare și care are un efect mult mai puternic, strivitor pentru identitățile locale.

Au existat de timpuriu și există în continuare reacții mai mult sau mai puțin eficiente la aceste fenomene. În vechile școli de arte și meserii, dar mai ales la lecțiile de „lucru manual” ținute de învățători a existat în permanență obiectivul consolidării și chiar reînvierii activităților meșterilor populari. La fel au procedat și echipele de teren din cadrul programului de profundă cercetare a realităților satului românesc inițiat de eminentul om de știință **Dimitrie Gusti**, într-o premieră europeană. Actualmente același rol îl au târgurile meșterilor populari, inclusiv cel care se desfășoară la Vaslui, în fiecare an în luna septembrie.

Demne de interes sunt consemnările unor meșteșuguri tradiționale, care au dispărut în contextul unor noi realități de nivel oarecum tehnologic. Un exemplu ar fi obținerea varului în condițiile mai mult sau mai puțin favorabile din zona Vasluiului, așa cum este prezentată de Iacov Antonovici în monografia mănăstirii Florești. În 1824, paharnicul, apoi banul Nicolae Șion se jeluiește lui Vodă că luând în arendă Floreștii și alte moșii „greco-mănăstirești”, l-a însărcinat la rândul său pe Ștefan Ciocan Mazil cu „căutarea” lor. Acesta s-a tocmit cu 8 locuitori din Florești pentru 500 de chile de var și le-a dat înainte banii pentru 400. Meșterii respectivi au făcut doar o parte din cantitatea promisă, s-au întovărășit cu un crâșmar evreu și au vândut restul la Bârlad. Trebuie să subliniem, pentru a evita confuziile că termenul „chila”, nu are nici o legătură cu un kilogram. Este vorba de o unitate de măsură de origine turcă, cu valoare variabilă, între 400-500 kilograme. Meseriașii locali extrăgeau piatră de var și după epuizarea acesteia, săpau pământul văros, îl frământau bine, făceau din el „mălaie”. Ele se uscau întâi la soare, erau introduse apoi într-un fel de horn, cum se așează cărămidă pentru ars, pentru a fi cuprinse de foc. Între 1878-1880 s-au fabricat 200 de chile după acest procedeu. Pe la 1900 mai trăiau doar cei care văzuseră cum se făcea astfel varul, meșterii muriseră.

O relatare din 1975, culeasă din satul **Ruși-Puiesti**, de la *Manolache Ștefan*, atunci de 42 de ani, se referă la alt vechi meșteșug dispărut, care explică și un toponim foarte răspândit: „Unde se cheamă acum „La Mangalărie” era mai demult o groapă mare cuprinsă de pădure. Groapa se mai cunoaște și acum, acolo se făcea mangal, cărbune pentru fierărie și fierul de călcat. Ardeau lemn, straângeau jerătecul în groapă și când se umplea turnau apă peste el și-l stingeau. Munca era grea și primejdioasă. Odată au umplut groapa cu lemne și le-au aprins pe dedesupt. Lemnele erau arse pe jumătate, când unul s-a suit pe ele, lemnele s-au prăbușit și el a ars de viu”.

În satul **Dumasca** din comuna Tăcută, majoritatea locuitorilor se ocupau cu confecționarea obiectelor din cânepă, în primul rând hamuri pentru cai. Menționăm că o parte a satului este populată de lipoveni, iar în muzeul sătesc Tăcută se găsesc multe dintre produsele lor.

În continuare este realizată o trecere în revistă a meșterilor populari dintr-o serie de comune din județul Vaslui.

La **Todirești** predomină **dulgherii**: Brâncă Ion, Condurat Ștefan, Bitoi Neculai, Bitoi Vasile, Romascu Dumitru, Bontea Costache, Plopan Georgel, Plopan Ionut care confecționează butoaie, căruțe, mobilă. Romascu Gheorghe îmbină meseria de dulgher cu cea de **fierar**, confecționând pe lângă obiectele menționate mai sus diferite miniaturi din lemn sau metal, în primul rând cruci. Alți lemnari: Bitoi Dumitru, Dascălu Neculai, Porcaru Ion s-au specializat în confecționarea obiectelor folosite în cadrul desfășurării obiceiurilor și datinilor de iarnă. **Fierari** sunt Asaftei Aurel, Chilmu Gheorghe, Chilmu Cristi-Romica, realizează căruțe și porți metalice. **Cojocarul** Bratu Ene confecționează căciuli, bundițe, cojoace iar profesorul Lazăr Leonard **măști populare**.

La **Vetrișoia** cele mai bune **țesătoare** sunt considerate *Norocea Ivoneta* și *Veringa Tudora*, iar în **lucrul de mână** excelează *Macarie Dumitra*. Între meșteșugarii locali se mai disting **fierarii** *Botezatu Gheorghe* și *Pandale Laurențiu* și **cojocarul** *Pruteanu Gheorghe*.

Pentru comuna **Laza**, dat fiind marele număr de meșteri populari s-a făcut o împărțire pe localități. În **satul Laza** s-au impus atenției generale *Gheorghe Elisabeta*, *Gheorghe Viorică*, *Pintilie Viorică*, *Susu Eva*, *Iliuta Măria* care sunt bune țesătoare și cos prosoape, fețe de masă etc. *Asavei Carmen*, *Costandache Măria* practică în plus croitoria și cos obiecte de artizanat. *Gheorghe Neculai*, *Chirica Petrii Vlad*, *Asavei Ticuta*, *Bălan Marcel* sunt **tâmplari** și **dogari**, cel din urmă realizând și sculpturi în lemn. Între fierarii sunt semnați *Butnaru Ionel* și *Gache Mihai*. La **Râșniță** sunt bune **țesătoare** *Duduman Măria*, *Spiridon Măria*, *Dosoștei Elena* care confecționează și plapume, *Duduman Mihai* este **fierar**, *Ciobanii Gheorghe* **tâmplar**, iar *Racnici Vasile* are mai multe meserii. La **Sauca** întâlnim pe *Pușcașu Vasile* și *Carp Vasile* care sunt **tâmplari** și totodată, sculptori în lemn, pe **tâmplării** și **dogării** *Alexandru Florin* și *Ciuraru Constantin*, pe **țesătoarele** *Puscasu Măria*, *Andone Valența*, *Gache Virginia*, *Ionita Elena*, *Alexandru Iulia*, *Ionita Fira* care face deasemenea cusături-

prosoape, fețe de masă-broderii și obiecte de artizanat. O mențiune aparte pentru *Bulboacă Rodica* remarcabilă în **artă culinară**, participantă la manifestări folclorice din Statele Unite, Germania și din mai multe localități din țară.

La **Dragomirești** sunt numeroși **meșteri populari care prelucrează lemnul**: *Chirilă Vasile, Ababei Constantin, Ababei Ciprian, Spiridon Vasile, Turcu Paul, Iacob Neculai, Ungureanu Vasile, Leganuta Nicu, Mihai Neculai, Moldoveanu Neculai, tâmplari*, dar și **butnari, rotari**, confecționează uși, ferestre, butoaie, roți de lemn. butuci. Țesătoarele *Profir Maxineta, Isar Elena, Varnacea Măricică, Chirilă Tatiana, Vranciu Steriana* lucrează covoare, cuverturi, iar cojocăria este practică de *Grigore A. Gheorghe*. Un loc aparte între meșterii populari îl au *Lazăr Vasile* din Rădeni care face linguri și fuse și *Rușii Ion* din **Vlădia**, sculptor în lemn de troițe, bibelouri, vulturi, capete de cerb.

La **Puiești** semnalăm iarăși numeroși meșteri populari sau practicanți ai unor meserii tradiționale: *Blanarii Costel, Huminic Costel, Iordache Gheorghe potcovari; Ocrairfl Constantin, Fanaru Constantin, fierari; Huminic Gheorghe confecționează mături; Saim Ion* face curățători pentru porumb, fârașe; *Mastacan Neculai, Morării Costică, Bosnea Gheorghe, Stamate Vasile, împletitori din nuiele de răchită; Anania Costică, Costraș Mihai, Ciornovalic Costel, Mocanii Mihai, Jitaru Vasile, tâmplari și dogari; Morării Măricică, Hortu Ileana, Marea Aurică, Obrejă Sică, Neagu Mariana, Ciornovalic Getă* sunt **țesătoare**, dar fac și cusături, croșetează. La **Puiești** există și un **pictor bisericesc**, *Cruceanu Valentin*.

La **Codăiești** se află în prim plan - cu excepția *Măriei Tănase* care face plapume - **meșterii populari care prelucrează lemnul**: *Livint Mihai* - uși sculptate, râme de geamuri de diferite forme, elemente ornamentale; *Curulet Petrii* - sculptor, statui de personalități, cruci, porți ornamentale; *Miron Gheorghe* - draperii, râme de oglinzi, cruci; *Iftimie Sandu* - butoaie, căzi, roți de lemn; *Rusu Romica* - sculptură în lemn, uși, reproduceri de obiecte. **Artizanatul** este practicat de *Olareanu Anișoara* și *Lica Elena*.

Dintre meșterii populari din **Berezeni** menționam pe: *Focea Ion, croitor* care continuă cele învățate de la părinți, execută orice comenzi; *Strechie Gheorghe, sculptor în lemn*, realizează trocuțe și trocane, fuse, căni, linguri și furculițe, pahare etc; *Panainte Sava, cojocar*, confecționează sumane, cojoace mari și mici. bundițe. căciuli; *Bogatu Vasile, dogar și tâmplar*, face butoaie, căzi, găleți, porți, garduri, pături, meșe, scaune; *Farcas Marița*, confecționează bidinele și pensule din iarbă uscată.

La **Miclești** predomina **realizarea de costume populare**, activitate în care se remarcă *Bulai Măria, Simionescu Liliana, Diaconii Elena, Ursu Adina, Campanu Măricică, Irimia Sonică, Dăscălescu Costel*. Directorul Căminului Cultural este un artist popular multilateral: confecționează fluier, costume populare, sculptează, pictează.

Meșterii populari din **Muntenii de Sus** se grupează astfel: *țesătoare de covoare*, carpete, prosoape - *Ciulei Tudorita, Tarnoveanu Ioana, Nechită Frasina, Neacșu Virginia, Maxim Aglaia, Vartolomei Măricică*; **confecționeri căciuli** - *Arcaleanu S. Iancu, Agafiței Ion, Vodu Ion, Agafiței Vasile, Ignat I. Ion*; **confecționeri mături** din sorg- *Brodoceanu Petru, Buruiană Adam, Duluman Ion*; **împletitoare din lână** - *Radu R. Ana, Radu Gh. Lucreția*; **sculptor în lemn** - *Radu P. Vasile*.

Numeroși meșteri populari sunt și la **Văleni**, în primul rând **țesătoare** care își vând marfa în Vaslui și Iași: *Luca Elena, Trofin Măria, Pauc Elena, Burlacii Elena, Beligan Elena, Jitaru Grapină, Luca Aneta, Stanciuc Măria*, ele realizând ștergare, pichire, țoluri de lână. **Lemnul este prelucrat** de *Tibireac Gheorghe, Veligcu Ticuta, Fitcoschi Viorel, Ciurusniuc Gheorghe*, **fierul** de către *Oceană Ion și Trifan*, **pieile** de către **cojocarii**: *Moraru Ilie și Carp Mihai*. La Văleni se confecționează și **mături** de către *Bojoaga Dumitru, Balanescu Dumitru, Stanciuc Ion* și avem și un **sculptor** în persoana lui *Filibiu Ion*.

Și la **Solești** predomina **creatoarele de artă populară**: *Vranceanu Valeria* -covoare în foi și în spetează, prosoape de borangic, broderie; *Popovici Eleonora*- covoare alese în poduri și în spetează, prosoape țesute din bumbac; *Gheorghe Maria*- covoare alese în spetează, carpete alese, cusături de mână; *Agapi Aglaia*- covoare țesute alese, prosoape țesute alese, îi cusute pe canafas; *Darie Aneta*-covoare, cuverturi, mileuri, fețe de masă, toate fiind cusute cu mână; *Agapi Paulina*- cămăși cusute cu flori, covoare alese; *Balanescu Licuță*- covoare alese în foi și spetează, carpete alese, fețe de masă cusute; *Ibanescu Măria*- covoare alese, prosoape țesute în foi; *Arhire Polixenia*- covoare țesute în poduri și în foi, carpete cusute, carpete alese, fețe de masă cusute; *Ciolacu C. Aurică*- covoare alese în poduri, covoare alese în spetează, cusături de mână; *Habet Elena*- covoare alese în spetează și în poduri, prosoape de bumbac; *Sprivac T. Măria*- covoare alese în spetează cu motive geometrice și florale deosebite; *Burghilea Anica*- prosoape țesute, covoare alese în spetează; *Huhulea Măricică*-prosoape țesute din în și borangic, fețe de masă cusute, costum popular de bărbați (cămașa, barneata, fustă, pantalon); *Huhulea Constanța*- covoare alese, carpete cusute; *Grigoruta Măria*- prosoape țesute din bumbac și borangic, covoare țesute în spetează, cămăși cusute cu motive florale; *Palade Ileana*-covoare alese în poduri și spetează, fețe de masă cusute, prosoape țesute; *Burghilea Zamfiră*- covoare țesute în spetează și în foi, prosoape țesute din bumbac și borangic; *Cărare Irina*- covoare alese în

spetează, fețe de masă cusute. **Cojocarii** *Bucată Constantin, Vlase Costică, Stolerii Ioan* sunt specializați în bondite și căciuli, iar *Axinte Gheorghe* **sculptează în lemn**.

În **Vutcani**, *Ciorbagiu Gabriel, Voicu Costandache, Voicu Doru, Danu Gheorghe, Bojian Eugen, Axinte Dumitru, Adam Angliei, Adam Constantin, Putoi Stan, Arsene Bogdan, Ciorbagiu Marin, Chiriac Constantin, Ceru Constantin, Alexa Gelu, Ciorbagiu Victor* practică în primul rând **prelucrarea lemnului**, ca tâmplari, dulgheri, dogari, dar și tinichigeria. *Nestian Gelu, Bostan Gelu, Stoica Vasile* sunt **fierari forjori**, iar *Mândru Constantin și Dimir Ștefan* sunt **cojocari**. **Țesăturile** și cusăturile sunt cel mai bine realizate de *Lumina Tincă, Nica Măria, Dunis Măria, Nestian Măria, Bulgării Ecaterina, Bojian Lina*.

Dintre numeroasele **țesătoare** din **Vulturești** amintim pe *Juganaru Aurică, Munteanu Elena, Munteanu Lucica, Munteanu Măria, Gavril Rodica, Ursu Aglaia, Ursu Măria, Apostu Vergina, Grigoriu Măria, Florea Elena, Cojocaru Elena, Pulpan Elena* etc. **Prelucrarea lemnului** se face de către *Pintilie Vasile, Condrea Gavril, Brâncă Gheorghe, Juganaru Ionel, Sanuta Ion, Cucas Vasile, Florea Neculai*, iar *Comanduru Vasile* încă mai știe să **confeționeze opinci**.

În comună **Drânceni** (de fapt satul Ghermănești) sunt **tâmplari** - *Alexandrache Vasile, Manolache Vasile, Moraru Petru, Ene Dănuș*, dogarul *Onofrei Georgel*, **cojocarii** *Trofin Jan, Ignat Vasile, Dinică Neculai* și practicantul unei vechi meserii, **fântânarul** *Burhuc Costel*.

Cei mai prestigioși meșteri populari din **Oltenești** sunt: *Solomon Ioniță*-realizează împletituri din răchită și sălcie, în primul rând coșuri; *Drosul Costică*, același meșteșug; *Apostol Radu* prelucrează lemn de tei, sălcie, arțar, plop, obținând cozi de unelte agricole, linguri, lopățele, furci de tors; *Perju Emil* face mături din sorg (popular se spune malae); *Geles Renocica* realizează din lână și bumbac, cuverturi, lenicere, fețe de plapumă, covorașe și traverse; *Mosneagu Vasile* face împletituri dar și tablouri din paie de grâu, culese atunci când acesta da în pârgh; *Balaur Ioan*, fierar și potcovar; *Radu Ioan*, folosește fier brut sau laminat pentru potcovărie și unelte agricole.

Având în vedere potențialul meșteșugăresc și artistic prezentat parțial mai sus, ne-am concentrat atenția asupra a trei meșteșuguri, prelucrarea lemnului în coordonatele artei populare, olăritul și țesătoria. În centrele Epureni, comună Duda-Epureni; Bradesti, comună Vinderii și Pogonești, respectivele meșteșuguri fiind de veche tradiție în județ. Când avem în vedere prelucrarea lemnului trebuie mai întâi să menționăm că teritoriul actual al județului Vaslui era în trecut acoperit de păduri în cea mai mare parte. Multe sate s-au întemeiat în adâncul pădurilor, copacii fiind întâi supuși la uscare prin lăzuire (tăierea unor cercuri de coajă de pe trunchi), apoi treptat tăiați, trecându-se cu

timpul la defrișarea terenului. Multă vreme casele - chiar cele boierești - și bisericile, au fost construite exclusiv din lemn. Ioan Antonovici descrie casele vechi din bârne (durate) cu cheotori pe la colțuri, peste care se așternea un strat superficial de lut. Astfel de construcții s-au mai păstrat până astăzi.

Sculptura în lemn a avut inițial rosturi exclusiv magice, invocarea soarelui fiind în centrul acestor reprezentări. Varietatea simbolurilor solare implică atât reprezentarea realistă a astrului, cât și forme abstractizate ca rozetă, vârtejul, roată solară, romb, cercul tăiat în cruce etc. Simbolurile solare sunt asociate frecvent cu elemente din pomul vieții, mai ales în tiparul său elenistic, o consecință a străvechilor noastre legături cu lumea civilizației mediteraneene. Creatorii populari contemporani, cei a căror formă materială de expresie este în mod obișnuit lemnul, au preluat artistic motivul solar prelungindu-i viață ca un simbol al continuității trăirilor spirituale. Amalgamul frământărilor artistice de mii de ani, determinant pentru crearea acestor imagini a inclus rosturile magice de ocrotire a gospodarilor de duhurile rele. Pe stâlpii porților poate fi recunoscut chipul uman în forme geometrificate, alături de imagini ale discului solar. Reprezentările antropomorfe din județul Vaslui au culminat cu ansamblul de la Siscani, comună Hoceni. Aici, un veteran al războiului de la 1877 a sculptat în lemn, pe stâlpii gardului care înconjură gospodăria, chipurile luptătorilor din plutonul său. Din păcate, acest ansamblu deosebit de original a fost distrus, din nepăsarea meșterilor și dezinteresul autorităților, Paul Petrescu surprinzând ultimele vestigii. Rosturilor magice devenite încifrate, le-au urmat reprezentările pur artistice la care s-au adunat cele creștine, tot mai cultivate în contemporaneitate.

Prelucrarea artistică a lemnului, așa cum o realizează Ticu Ungureanu din Epurenii de Huși se înscrie perfect în coordonatele de mai sus. El execută toate tipurile de miniaturi, linguri ornamentale și alte obiecte de gospodărie, având predilecție pentru reprezentările de ordin creștin. Troițele ridicate de el sunt apreciate în zona Hușilor, inclusiv de Episcopie. Participă frecvent la târguri și expoziții, fiind distins cu premii și diplome la Vaslui, Iași și Sibiu. Considerând că măiestria sa trebuie transmisă celor tineri, în atelierul sau din Epurenii de Huși, s-a organizat un grup de instruire format din elevi și care urmează o programă care cuprinde etape de pregătire de la cunoașterea genurilor a meșteșugului până la confecționarea obiectelor și desfacerea lor pe piață.

Olăritul este o îndeletnicire pe care noi românii o moștenim de la cei mai îndepărtați strămoși ai noștri, din neolitic, dar totodată a fost și este una dintre cele mai propice modalități de materializare a însușirilor artistice. Contrar unor păreri curente, județul Vaslui a cunoscut în trecut o mare răspândire a olăritului. Importanța meșteșugului este subliniată și de existența unui staroste de olari la Bârlad pe

la 1762. Totodată, documentele istorice și alte relatări consemnează existența unor meșteri olari cu domiciliul permanent sau temporar în aproape toate localitățile. O statistică din 1863 situa județul Tutova pe locul 9 pe țară în privința olăritului. În cadrul cercetărilor de teren am constatat existența unor centre de ceramică dispărute treptat începând din perioada interbelică, dar mai ales din anii '50 încoace, odată cu procesul colectivizării. Astfel la Puiești au existat mai multe ateliere de olărie, de asemenea în alte localități de pe Valea Tutovei, astăzi se păstrează doar amintirea. La Chircești - Miclești, a existat un important centru de ceramică dispărut și el. Acolo a învățat meșteșugul un evreu creștinat, **Nicolae Botezații**, care a făcut olărie la Codaiești până pe la 1987. Roată sa de olar și piese de ceramică reprezentative pentru ceea ce confecționa se află acum la muzeul sătesc Tăcuta al soților Rotării. La Dumești se prefigura crearea unui puternic centru de ceramică datorită meșterului popular **Castan Jenica**.

Continuând undeva tradițiile din Tansa - care a aparținut ținutului istoric al Vasluiului - el lucra acolo ghivece, farfurii din lut în ornamentarea cărora predominau elementele vegetale - frunză de vie, lălele - și zoomorfe. Culorile sale preferate erau alb, albastru, maro, roșu, într-o alternanță care ocolea îngrămădirile cromatice stânjenitoare pentru impresia artistică de ansamblu. Cu toate tentativele organizatorice, din cauza lipsei de implicare din partea autorităților locale, după moartea meșterului, olăritul a dispărut la Dumești. La fel s-a întâmplat la Fălcui, Pădureni etc. Un caz deosebit a fost la Zgura - Olteștești unde există prin familia Iacob o succesiune de generații de olari, totul încheindu-se atunci când, în furia colectivizării, comuniștii le-au confiscat atelierul.

Cel mai important centru, atât din punct de vedere istoric dar și că posibilități contemporane de confecționare a olăriei în județul Vaslui, rămâne **localitatea Brădești** din comună Vinderei. **Barbu Slătineanu** a consemnat faptul că, *deși majoritatea centrelor de olărie cu tradiție preistorică din Moldova sunt așezate în preajma Carpaților orientali, unele dintre ele se întâlnesc până departe, în fostul județ Tutova, în apropierea Bârladului*. Ilustrul specialist se referea la Brădești și la faptul că aici se păstra încă la dată lucrării sale din 1928, tehnică de fabricare a ceramicii negre. În același an, o statistică de specialitate, consemnând existența pe teritoriul țării a 77 de importante centre de ceramică, situa Brădeștiul, cu 190 de familii de olari și 150 de cuptoare, pe locul patru între acestea. S-au impus în cercetarea științifică și tehnicile de construcție ale cuptoarelor din Brădești care prin păstrarea unor structuri, amintesc de cele din instalațiile de ars oale din punctele arheologice apropiate. Este o dovadă în plus legată de continuitatea populației românești în zona actualului județ Vaslui. Și aici a acționat procesul brutal al colectivizării care a restrâns foarte mult activitățile legate de olărit. Autoritățile locale au arăt drumul tradițional al olarilor spre Bârlad, iar președintele C.A.P., înarmat cu o bată spârgea oalele pregătite pentru vânzare. De asemenea piață era tot mai puțin receptivă la ceramică, în primul rând la cea de culoare negru. În aceste împrejurări, centrul Brădești se apropia de desființare.

4.2.7 Turism

Formele de turism practicabile în județul Vaslui sunt: religios, cultural-istoric, vitivinicol, rural, cinegetic și de pescuit.

Turism religios. În județul Vaslui se găsesc peste 36 de biserici, mănăstiri și schituri, care pot fi incluse în traseul pelerinilor ortodocși. Patrimoniul acestor lăcașe de cult cuprind valori istorico-culturale importante, fiind valorificat și de frumusețea arhitecturală a acestora.

Nestemate ale patrimoniului arhitectonic vasluian. Rezultat al unei mari răbdări, al unui „echilibru critic”, în înțelesul pe care îl dădea G. M. Cantacuzino, de sinteză și simplificare a formelor la maximum de utilitate și frumusețe, bisericile de lemn de pe teritoriul actualului județ Vaslui sunt expresia unei tradiții constructive străvechi, continui și care oferă un aspect local, înrudit totodată cu fenomenul numit „arhitectura populară în lemn din România”.



Mănăstirea Pârvești

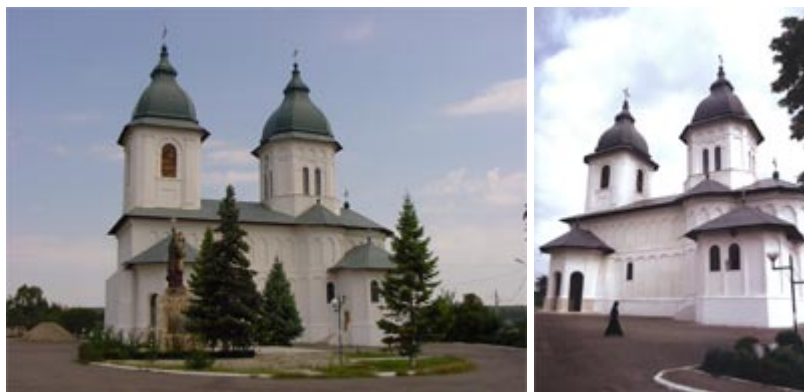


Biserici din lemn

Meșterii populari (de cele mai multe ori numele lor au rămas necunoscute posterității) „au gândit” edificiul religios ca o unitate indisolubilă dintre funcțional și frumos, ca o unitate între întreg și detaliu, detaliu înțeles ca element constructiv al totului, participând la omogenitatea lui și totodată

fiind un element care rezumă în conștiinciozitatea și inspirația execuției toate însușirile esențiale ale monumentului. Deși tăiat, lemnul așezat bîrnă peste bîrnă, rămînea viu în mâinile meșterului biserica căpătînd forme neregulate, dînd impresia că ar fi crescut acolo direct din pădure, ca plîsmuire a naturii.

Poate fi admirat **Palatul Episcopal**, construit de Ieremia Movilă în 1595, care găzduiește astăzi un excepțional muzeu de artă religioasă și carte veche. **Biserica Sf. Apostoli Petru și Pavel**, catedrala episcopală din Huși, a fost înălțată în 1495 de Ștefan cel Mare, domnitorul care a clădit zeci de mănăstiri și biserici, ca mulțumire adusă Domnului pentru victoriile sale în războaie.



Biserica Sfinților Apostoli Petru și Pavel

Obârșia **mănăstirii Fîstîci** este legată de numele familiei Palade care a ridicat-o în veacul al XVII-lea. Mai târziu, în prima jumătate a secolului al XVIII-lea, domnitorul Constantin Racoviță Cehan a reclădit ansamblu mănăstiresc de la care ne-au rămas astăzi numai biserica și două clopote de bronz. Biserica este o bijuterie arhitectonică în stil baroc monumental cu vădite influențe venite din Țara Românească și își păstrează încă alcătuirea pe care o avea acum 300 de ani. Este unul din puținele locașuri ridicate în Moldova primei jumătăți a veacului al XVIII-lea, alături de bisericile Precista și Proorocul Samoil din Focșani. Pridvorul poartă, pe o placă de marmură, efigia Moldovei și textul pisaniei pe care deslușim anul zidirii și numele ctitorului: “Mihai Racoviță voievod prin mila lui Dumnezeu, domn al Moldovei, anul 1721”. Pe dinafară, pereții, pătrunși de câte trei ferestre, sunt împărțiți în două registre și căptușiți cu ornamente frumoase: panouri, arcate în acoladă și medalioane

săpate în trupul zidăriei. Deasupra naosului și pronaosului se înalță două turlle masive, octogonale, cu aceeași remarcabilă plastică decorativă.



Biserica din cadrul ansamblului mănăstiresc Fîstîci

Pomelnicul Floreștilor începe cu numele vornicului Cârstea Ghenovici care a durat întâiul locaș la anul 1590. După aproape un veac urmașii ctitorului au reclădit biserica. Cutremure puternice au afectat-o la 1738 și 1802, iar la 1806 biserica a fost închinată mănăstirii Efigsmen de la Muntele Athos. Actualul așezământ a fost durat din temelii de egumenul Nil între anii 1852 – 1859. Legea secularizării averilor mănăstirești l-a împiedicat pe acesta să o termine, însă între 1879 – 1883 strădania episcopului Iosif Gheorghian și talentul arhitectului Burelli au desăvârșit monumental de arhitectură ecleziastică pe care îl putem admira astăzi.



Ansamblul mănăstiresc Florești



Biserica Sfântul Ilie, Florești

Veche așezare urbană, Bârladul a fost multă vreme reședința marelui vornic al Țării de Jos, care guverna jumătatea sudică a Moldovei. De-a lungul secolelor și-a păstrat importanța de centru comercial, meșteșugăresc și mai ales cultural, loc de sorginte sau formare pentru multe personalități care s-au remarcat în mai multe domenii (între acestea, domnitorul Alexandru Ioan Cuza, primul domnitor al României, după Unirea din 1859, dar și Gheorghe Gheorghiu-Dej, primul șef de stat după instaurarea comunismului). Datorită numeroaselor lăcașuri de cult de o deosebită frumusețe, Bârladul a fost considerat un oraș al bisericilor. Dintre acestea se remarcă Biserica „**Adormirea Maicii Domnului**”, cunoscută și sub denumirea de „Biserica Domnească”, ridicată de domnitorul Vasile Lupu pe locul unei construcții mai vechi, din vremea lui Ștefan cel Mare. Clădirea a fost deteriorată de cutremurul din 1802 și refăcută. Pictura din interior, realizată în stil bizantin, aparține pictorului Teodorescu-Argeș și a fost executată în 1937. Biserica Sf. Gheorghe a fost construită inițial din lemn, în 1775 și reclădită ulterior de breasla blănarilor din oraș. Din banii câștigați din cerșit, un bârlădean a ridicat turnul masiv de la intrarea în biserică, în care a locuit tot restul vieții. Pe locul spânzurătorii Țării de Jos, locuitorii orașului au înălțat Biserica Sfinții Voievozi (1806), pentru iertarea sufletelor osândiților la moarte.

Sfântul Ilie, o biserică maiestuoasă, cu siluetă zveltă, pe temelii și cu soclul din piatră, elevația având ziduri de cărămidă. Instaurarea relațiilor capitaliste, dezvoltarea și concentrarea piețelor de producție și desfacere, au stagnat afacerile blănarilor bârlădeni și din alte locuri, declinul economic s-a oglindit în trăinicia zidurilor așezământului de cult, care a rezistat eroid în urma gravelor cutremure din secolul al XIX-lea (1829, 1838, 1848); mai mult, starea de existență a bisericilor și mănăstirilor

românești inchinate sau nu, n-a mai putut fi ameliorată din veniturile unor proprietăți imobiliare și moșii, datorită secularizării. Totuși, biserica cu hramul Sf. Ilie a fost refacută, în perimetru redimensionat în anii 1868-1869, rezistând altor atacuri ale calamităților naturale, până la devastatorul cutremur din 1940, care a dus la prăbușirea parțială (pachetul octogonal, superior) a turnului-clopotniță de peste pridvor, refăcut ulterior, printr-o soluție ingenioasă. Recent, lucrările de intervenție au salvat monumentul istoric. Ca elemente de originalitate subliniem frontoanele tringhiulare de pe absidele sudică și nordică, susținute de stâlpi, care crează impresia unui templu antic, dar în viziunea sfârșitului de secol XIX.



Biserica Sfântul Ilie, Bârlad

La Curțile Domnești de la Vaslui, construite de Alexandru cel Bun și dezvoltate de Ștefan cel Mare, săpăturile continuă an de an, șantierul de aici constituind o adevărată școală de arheologie. Au fost recuperate elemente de mare valoare artistică, în special cahlele cu scene de viață feudală. La Vaslui s-a constituit de altfel, în secolul al XV-lea prima școală de artă post – bizantină, care a interpretat datele iconografice bizantine în pictură, broderie, miniatură.

Biserica „Sfântul Ioan Botezătorul”, ctitoria lui Ștefan cel Mare a fost realizată în stil moldovenesc, o îmbinare creatoare între stilul gotic și cel bizantin, între elementele arhitectonice occidentale și cele de iconografie ortodoxă.



Biserica Sfântul Ioan Botezătorul, Vaslui

Turism cultural-istoric. Județul Vaslui este remarcabil prin tezaurele arheologice găsite aici, valorile etnografice și de artă populară, locurile istorice și monumentele care atestă existența milenară a românilor în această zonă, cât și contribuția lor la cultura universală.

Muzeele din Vaslui, Bârlad și Huși dețin colecții importante și variate de la secții de arheologie, istorie medievală, până la artă plastică. În cadrul Muzeului Județean Vaslui este amenajat un salon al umorului, denumit „Constantin Tănase” în memoria întemeietorului teatrului românesc de revistă.

Figuri importante ale culturii românești sunt amintite prin monumentele de patrimoniu existente pe teritoriul județului, precum: Casa Ghica din Vaslui, Casa Sturza din Bârlad, Casa memorială Emil Racoviță din sat Emil Racoviță, Casa Mădârjac, Casa Mavrocordat etc.



Casa Mădârjac



Casa Mavrocordat

Din cadrul instituțiilor de cultură ale județului Vaslui trebuie menționate Biblioteca Județeană „Nicolae Milescu Spătarul” și Centrele culturale ce sprijină activitatea de acest gen din județ, precum și Teatrul Victor Ion Popa din Vaslui.

Tradițiile locului sunt păstrate și promovate prin ansamblurile folclorice dar și prin festivalurile și târgurile organizate în județ. Ansamblurile cu o activitate folclorică bogată sunt: Mugurel - loc. Vaslui, Trandafir de la Moldova - loc. Huși, Stejărelul - loc. Pădureni, Rândurile - loc. Muntenii de Sus, Voinicelul - loc. Viișoara.

Cetățile și castelele cu valoare istorică și memorialistică constituie atracții care pot fi valorificate: Castelul Mavrocordat din Vaslui, Conacul Roset - Balș din sat Pribești, Conacul Rosetti - Solescu din sat Solești. Alături de acestea, siturile arheologice constituie un punct de atracție pentru istorici și pasionați: Cetatea geto-dacică Bunești – Averești, situl arheologic Trestiana din comuna Grivița, situl arheologic Bârlad - Valea Seacă, ruinele Curții Domnești din Vaslui.

În memoria evenimentelor importante pentru oamenii locului stau mărturie: Statuia lui Ștefan cel Mare de la Podul Înalt, Statuia de bronz a lui Ștefan cel Mare din Centrul Civic Vaslui (opera lui Eftimie Bârlădeanu), Mausoleul Peneș Curcanul din Parcul Copou în Vaslui și Monumentul Independenței din Piața Palatului de Justiție în Vaslui.

Rezervațiile naturale paleontologice de la Mălușteni și Hulubăț constituie alte puncte de atracție pentru dezvoltarea acestui tip de turism. Astfel, cea de la Mălușteni este una dintre cele mai bogate rezervații de acest gen din România.

Turism vitivinicol. Viile ocupă, în Moldova, o întindere de peste 90.000 hectare, ceea ce înseamnă a treia parte din suprafața viticolă a țării. Plantațiile de vii se înșiruie pe toată lungimea provinciei, începând din Botoșani, în nord, până în Vrancea, în sud și pe toată lățimea ei, din zona deluroasă a Subcarpaților răsăriteni și până în apa Prutului. Urmărind harta viticolă a Moldovei și coborând pe ea, din nord către sud, ne întâlnim cu câteva celebre podgorii, printre care și podgoriile din Huși.

Municipiul Huși, al treilea ca mărime în județul Vaslui, este faimos în întreaga lume pentru podgoriile și calitatea vinurilor sale. Întinsa podgorie a Hușilor cuprinde centrele viticole Bohotin, Averești, Huși, Vutcani și Murgeni. Tot în Vaslui există podgoria Colinele Tutovei, alcătuită din centrele Iana, Tutova și Bălăbănești (ultimul situat în județul Galați).

Un adevărat sanctuar al vinului este Muzeul Viticulturii din Huși, un muzeu unic, creat și găzduit la Școala Viticolă din Huși, de Prof. Dr. Avram D. Tudosie, pentru a lăsa generațiilor viitoare importante informații despre uneltele și modul în care se transformau și se transformă încă la Huși strugurii în vin. Există o colecție de vinuri de aproximativ 22.000 de sticle, care datează din 1949, printre care se regăsesc atât soiuri din podgoria Hușilor, cât și din străinătate. Aici se pot organiza seri de degustări de vinuri pentru specialiști și turiști.

Turism rural. Multe dintre așezările vasluiene și-au păstrat tradițiile și obiceiurile în pofida transformărilor aduse de progresul tehnic. Satele vasluiene pot oferi turiștilor vacanțe interesante, de

care aceștia își vor aminti întotdeauna cu plăcere. Atmosfera liniștită a satelor îi deconectează și reconfortează.

Pe lângă ospitalitatea tradițională, pot gusta fructe și legume proaspăt culese din grădină, asistă la muncile tradiționale, se pot plimba cu caii sau căruța, pot vizita mănăstirile, conacele boierești și muzeele sătești. Cei care doresc alt gen de activități pot organiza partide de vânătoare și pescuit, precum și drumeții în pădurile din zonă.

Printre localitățile din Vaslui cu ridicat potențial de dezvoltare a turismului rural se numără Vetrișoiaia care se remarcă prin casele cu interior tradițional și mobilier vechi, de lemn, prin parcurile din centrul satului care abundă în verdeață. De asemenea aici există un teatru de vară și un muzeu sătesc cu exponate de etnografie și istorie. Printre zonele cele mai bogate în tradiții folclorice și etnografice este Valea Tutovei, între Bârlad și Dragomirești. De aici, din comuna Perieni, provine o formație de cimpoieri fără rival pe plan național. În satele Ivești și Pogonești încă se mai poartă costumul popular, de o deosebită frumusețe. Pentru cei interesați de ceramică, la Brădești (la 20 km depărtare de Bârlad) se află un vechi centru de olărit, iar satul Pădureni, în apropiere de Huși, se remarcă prin marea varietate a construcțiilor și prin bogăția elementelor de artă populară.

Capacitatea și activitatea de cazare turistică

Județul Vaslui	Capacitate de cazare		Sosiri (mii)	Înnoptări (mii)	Indicii de utilizare netă a capacității în funcțiune (%)
	Existență (locuri)	În funcțiune (mii locuri-zile)			
2000	850	215.0	30.8	44.0	20,5
2001	870	233.7	22.0	37.1	15.9
2002	878	188.3	22.5	34.1	18.1
2003	799	198.0	22.0	39.0	19.4
2004	791	226.0	28.0	53.0	23.3
2005	562	209.6	26.5	46.6	22.2
2006	580	201.5	29.3	48.5	21.6
2007	670	225.1	34.7	58.6	26,0
2008	689	233,5	33.8	58.8	25.2
2009	689	240,6	26.3	41.9	17.4
2010	773	262.2	31.2	48.8	18.6
2011	818	276.1	38.5	70.5	25.5

Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică, pe tipuri de structuri

Tipuri de structuri de primire turistică	Anul 2012
Total	45
Hoteluri	5
Hosteluri	2
Moteluri	1
Cabane turistice	1
Tabere de elevi și preșcolari	1
Pensiuni turistice	26
Pensiuni agroturistice	9

Institutul Național de Statistică

4.2.8 Repere economice

Județul Vaslui are o suprafață de 531 840 ha (ocupă locul 27 din 42 la nivel național în ordinea descrescătoare a suprafeței și locul 5 din 6 în cadrul Regiunii Nord-Est). Peste 75% din suprafața județului Vaslui este reprezentată de suprafață agricolă.

Județul Vaslui a fost puternic industrializat în perioada comunistă și până în anii '90, când fabricile au început să dea faliment, aici a fost cel mai mare complex industrial. Astăzi activitatea economică principală este agricultura, iar restul ramurilor sunt concentrate în mediul urban.

Principalele ramuri industriale ale județului sunt:

- industria mecanică
- industria chimică
- industria alimentară
- industria textilă

Unitățile locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii, pe activități și clase de mărime, în anul 2012

Activități	Total	din care: pe clase de mărime, după numărul de salariați			
		0-9	10-49	50-249	250 și peste
Total	4580	3948	532	81	19
Agricultură, vânătoare și silvicultură	303	245	46	11	1
Industrie extractivă	3	2	1	0	0
Industrie prelucrătoare	550	384	122	31	13
Energie electrică și termică, gaze și apă	35	24	4	5	2
Construcții	391	312	68	10	1
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea și întreținerea autovehiculelor și motocicletelor și a bunurilor personale și casnice	2027	1843	171	13	0
Hoteluri și restaurante	185	157	26	2	0
Transport și depozitare	319	287	29	1	2
Informații și comunicare	101	95	5	1	0
Intermedieri financiare și asigurări	48	43	5	0	0
Tranzacții imobiliare	48	43	5	0	0
Activități profesionale, științifice și tehnice	282	270	12	0	0
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	90	70	14	6	0
Învățământ	24	23	1	0	0
Sănătate și asistență socială	70	62	8	0	0
Activități de spectacole, culturale și recreative	30	22	7	1	0
Alte activități de servicii	74	66	8	0	0

Direcția Județeană de Statistică Vaslui (<http://www.vaslui.insse.ro>)

Planuri sectoriale de acțiune în județul Vaslui. Priorități de dezvoltare în județul Vaslui (extras din Strategia de dezvoltare a județului Vaslui 2013-2020):

Nr. crt.	Domeniu	Plan măsuri
1.	Dezvoltare urbană	M1.1. Modernizarea infrastructurii rutiere M1.2. Modernizarea și extinderea rețelelor de utilități M1.3. Dezvoltarea serviciilor publice M1.4. Dezvoltarea activităților culturale M1.5. Amenajarea spațiilor verzi și a parcurilor M1.6. Amenajarea zonelor de agrement și a pistelor pentru bicicliști
2.	Infrastructură	M2.1. Reabilitarea și modernizarea principalelor rute de transport rutier M2.2. Construirea rutelor de ocolire a orașelor M2.3. Dezvoltarea infrastructurii de comunicație de interes local M2.4. Dezvoltarea rețelelor de drumuri secundare pentru vehicule agricole, atelaje și biciclete M 2.5. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii edilitare M 2.6. Creșterea siguranței rutiere
3.	Economie	M 3.1. Sprijinirea dezvoltării unităților economice locale M 3.2. Atragerea investițiilor/investitorilor externi
4.	Agricultură și dezvoltare rurală	M 4.1. Conectarea localităților rurale ale județului la rețelele de utilități de bază M 4.2. Reabilitarea și modernizarea drumurilor comunale și sătești M 4.3. Promovarea și conservarea valorilor culturale autohtone M 4.4. Dezvoltarea rețelelor de artizanat M 4.5. Dezvoltarea infrastructurii de acces spre exploatațile agricole M 4.6. Susținerea dezvoltării activităților agricole M 4.7. Susținerea dezvoltării industriei agroalimentare M 4.8. Sprijinirea funcționării Grupurilor de Acțiune Locală (GAL-uri) M 4.9. Dezvoltarea capacității administrațiilor publice locale de a implementa proiecte cu finanțare europeană M 4.10. Dezvoltarea unei rețele de colectare / depozitare / valorificare a mărfurilor

Nr. crt.	Domeniu	Plan măsuri
		M 4.11. Dezvoltarea activităților non-agricole în zona rurală M 4.12. Dezvoltarea sistemelor de irigații pentru agricultură
5.	Mediu	M 5.1. Îmbunătățirea managementului deșeurilor M 5.2. Intervenții pentru reabilitarea terenurilor degradate și pentru protecția zonelor expuse riscurilor M 5.3. Activități de împădurire M 5.4. Modernizarea sistemului de epurare a apelor uzate M 5.5. Creșterea ponderii energiei regenerabile în consumul energetic
6.	Turism	M 6.1. Îmbunătățirea infrastructurii de acces spre obiectivele turistice M 6.2. Amenajarea corespunzătoare, reabilitarea și modernizarea obiectivelor cu potențial turistic M 6.3. Promovarea adecvată a zonelor, localităților și obiectivelor cu potențial turistic M 6.4. Crearea unor noi atracții turistice M 6.5. Dezvoltarea resurselor umane implicate în furnizarea de servicii turistice M 6.6. Participarea la evenimente cu profil turistic din țară și din străinătate
7.	Social	M 7.1. Dezvoltarea resurselor umane din domeniul serviciilor sociale M 7.2. Sprijinirea mobilizării comunitare și a voluntariatului M 7.3. Dezvoltarea rețelei și infrastructurii de servicii sociale, cu accent deosebit pe serviciile de prevenție și serviciile pentru persoane de vârstă a III a M 7.4. Dezvoltarea parteneriatelor dintre instituțiile publice, instituțiile de cult și sectorul nonguvernamental M 7.5. Dezvoltarea economiei sociale M 7.6. Facilitarea accesului la educație a grupurilor vulnerabile M 7.7. Sprijinirea dezvoltării ONG-urilor furnizoare de servicii sociale
8.	Educație	M 8.1. Adaptarea ofertei educaționale la cererile forței de muncă locale M 8.2. Asigurarea accesului elevilor la IT&C M 8.3. Sprijinirea activităților de tip „școală după școală” M 8.4. Campanii de educare și informare pentru elevi și tineri M 8.5. Reabilitarea infrastructurii de învățământ

Nr. crt.	Domeniu	Plan măsuri
9.	Sănătate	M 9.1. Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii în care funcționează unitățile medico-sanitare M 9.2. Dotarea spitalelor și ambulatoriilor cu echipamente moderne M 9.3. Campanii de conștientizare și informare a populației cu privire la starea de sănătate și importanța efectuării controalelor medicale periodice M 9.4. Dezvoltarea și susținerea serviciilor medicale în mediul rural M 9.5. Dezvoltarea resurselor umane implicate în actul medical
10.	Cultură	M 10.1. Dezvoltarea activităților culturale pentru publicul larg M 10.2. Reabilitarea infrastructurii în care funcționează instituțiile de cultură M 10.3. Organizarea de evenimente culturale de amploare care să promoveze valorile culturale județene M 10.4. Inventarierea și conservarea valorilor culturale tradiționale vasluiene M 10.5. Campanii de conștientizare și educare privind valorile culturale M 10.6. Manifestări și evenimente culturale moderne, dedicate în special tinerilor
11.	Administrație publică locală	M11.1. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii și dotării Consiliului Județean Vaslui M11.2. Dezvoltarea resurselor umane M11.3. Dezvoltarea de parteneriate naționale și internaționale

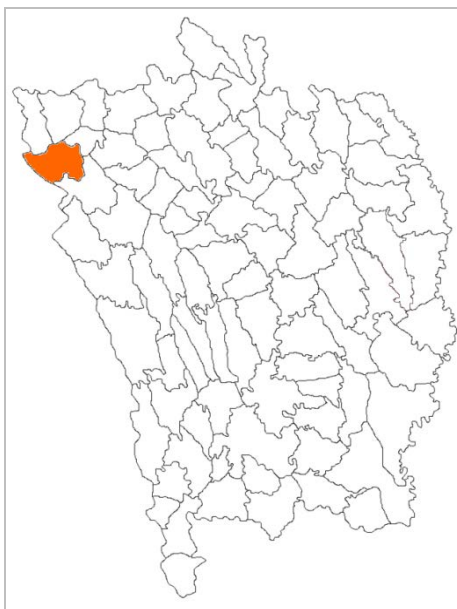
V. COMUNA GÎRCENI

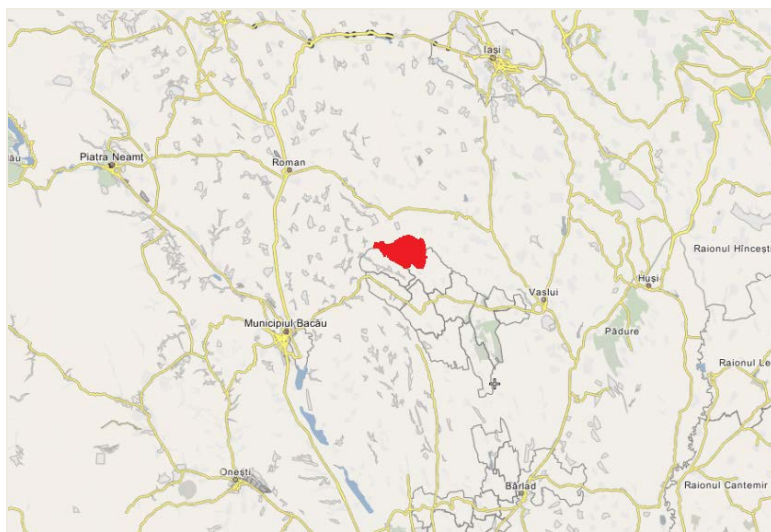
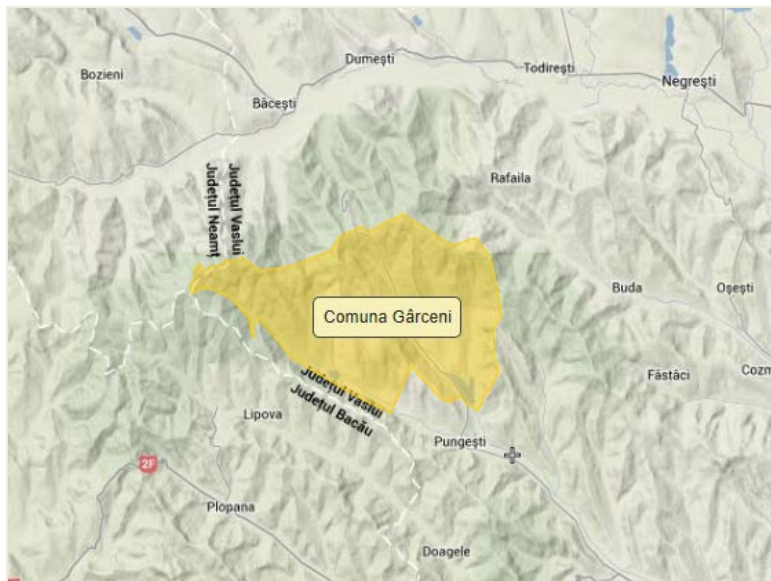
5.1 Localizare

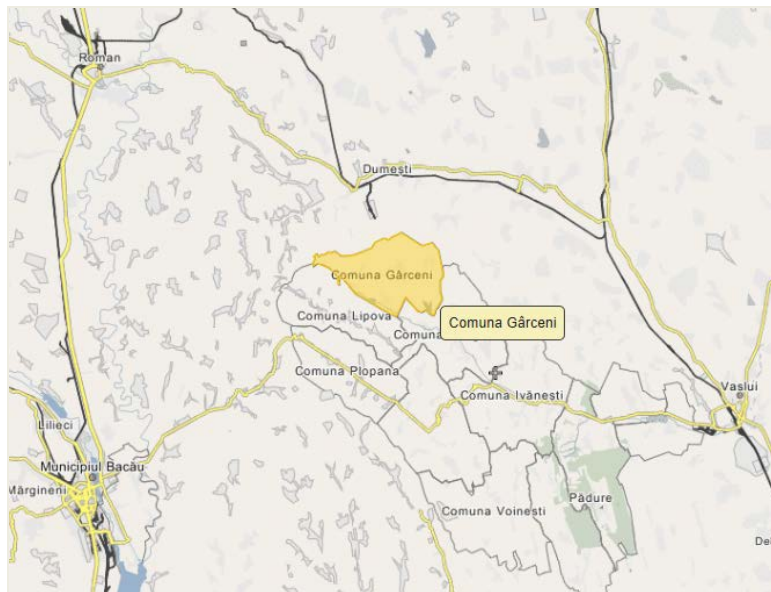
Comuna Gîrceni este în Nord – Estul județului Vaslui, la o distanță de circa 42 km de orașul de reședință. Se mărginește:

- ✓ la nord cu comuna Băcești;
- ✓ la nord-vest cu comuna Oniceni, județul Neamț;
- ✓ la sud-vest cu comuna Lipova, județul Bacău
- ✓ la sud cu comuna Pungești
- ✓ la est cu comuna Osești;

Comuna Gîrceni este așezată la intersecția coordonatelor geografice de 46°45'10" latitudine nordică și 27°16'39" longitudine estică, iar față de nivelul Mării Negre se află la aproximativ 300 m altitudine.







Principalele căi de acces în comună sunt DJ-159 A: Pungești-Gârceni-Mănăstirea Mălinești în lungime de 10 km și DJ159B: Pungești-Trohan-Racova-Slobozi în lungime de 10 km.

Orașe importante apropiate:

- ✓ Vaslui – 42 km, pe DN 2F și DJ 159;
- ✓ Bacău – 71 km pe DN 2F și DJ 159;
- ✓ Roman – 45 km pe DN 15D și DJ 159A.
- ✓ Iași – 97 km pe DJ248, DN 15D și DN2F

Distanța din centrul comunei până la:

- ✓ DN 15D – 14 km;
- ✓ DN 2F – 15 km;
- ✓ Oradea – 540 km;
- ✓ București – 340 km;
- ✓ Aeroport Iași – 105 km;
- ✓ Port Galați – 180 km;

5.2 Cadrul natural

5.2.1 Relief

Relieful aparține în cea mai mare parte Podișului Central Moldovenesc, subunitatea Dealurile Racova-Stemnic. Numai o fâșie îngustă, situată la sud de valea pârâului Racova aparține Colinelor Tutovei, subunitatea Colinele Înalte. Albiile majore ale pârâielor Racova și Gârcineanca sunt înguste de 200-400 m lățime, și au panta lină. Înălțimea maximă a reliefului este de 466 m în dealul Ciuculia, la nord-vest de satul Gîrceni, iar cea minimă este de 210 m pe șesul pârâului Racova, la sud-est de satul Trohan.

5.2.2 Clima

Clima are un aspect al continentalismului pronunțat, marcat de o amplitudine termică foarte mare a valorilor extreme.

Temperatura medie anuală a atmosferei este în jur de 9 grade Celsius la o altitudine cu peste 300m. Toamna și primăvara au o frecvență și o intensitate mai redusă a brumei, iar precipitațiile atmosferice cad în cantități mai mari – 600mm anual. Sub altitudinea de 300m clima are un caracter temperat continental cu temperaturi medii și extreme mai mari, inversiuni termice foarte accentuate, îndeosebi pe văi unde se produc cele mai numeroase brume păgubitoare, îngheturi timpurii.

Precipitațiile anuale au o medie de 600 mm, iar luna cea mai ploioasă este luna Iunie urmată de Mai și Iulie. Luna cea mai secetoasă este Februarie urmată de Ianuarie și Martie. În general ploile din anotimpurile secetoase au un regim torențial.

Vânturile au frecvență și viteză mare aproape tot timpul anului.

5.2.3 Rețeaua hidrografică

Hidrografia este reprezentată prin pâraiele Racova, la 10 km lungime din cursul său superior și Gârcineanca la 8 km lungime din cursul superior și mijlociu care se întâlnesc pe teritoriul comunei Pungești. Comuna Gîrceni este traversată și de câteva pâraie mici cu curgere temporară. Pe valea pârâului Gârcineanca spre marginea de sud-este a comunei este un iaz cu o suprafață de 15 ha.

5.2.4 Solurile

Din punct de vedere geologic, teritoriul comunei Gîrceni se desfășoară pe depozite argilo-nisipoase de vârsta Sarmațianului superior – Meoțian. În albiile majore ale pâraielor sunt aluviuni argilo-nisipoase de vârstă Cuaternară.

Învelișul de sol este alcătuit aproape în întregime din soluti brune și brune podzolite de pădure. Pe șesurile pâraielor sunt soluri aluviale și petice de lăcoviște.

5.2.5 Vegetația

Vegetația este formată din păduri de foioase, cum ar fi fag și mult gorun în amestec cu stejar, carpen, frasin, tei și alte specii, precum și din silvostepă, naturală și mai ales antropică.

Pe șesurile pâraielor crește vegetație higro și hidrofilă.

5.3 Repere istorice

Ca date istorice bătrânii afirmă că satele comunei - cu excepția satului Racovița format după anul 1864 și Slobozia în anul 1920, sunt așezări vechi, legendele păstrate amintesc de locuri și întâmplări din timpul domniei lui Ștefan cel Mare, ca de exemplu locul numit "Scaun" legat de lupta de la Vaslui, relevând participarea maselor de țărani la luptele viteazului domnitor ,cât și întâmplări de mai înainte de domnia acestui mare domnitor.

Denumirea localităților provin de la denumirea unor persoane care au contribuit la formarea acelei localități ca de exemplu: Gîrceni de la boierul Gîrceneanu - originar din Maramureș sau de la denumirea unor resurse locale, precum satul Racovița de la apa cu același nume și localitatea Racova de la pârâul Racova.

Existența documentară a unor localități din comună este atestată încă din 15 mai 1437 (înainte de domnia lui Ștefan cel Mare) când Pan-Tofan primește ca danie mai multe localități de pe Valea

Racovei, din care Gîrcenești (veche denumire a Gîrcenilor) și Dumbrăveni sub denumirea de atunci satul din Dumbravă.

Locuitorii satelor Dumbrăveni, Trohan și o parte din Gîrceni - sunt răzeși vechi, care s-au adăugat în Gîrceni o populație românească din Transilvania, emigrată datorită persecuțiilor naționale, cunoscută și acum sub denumirea de "ungureni".

Această populație a luat parte în mod activ la marile evenimente ale poporului nostru, precum războiul de independență din 1877-1878, primul și al doilea război mondial.

Pe Valea Racovei și la Gîrceni a existat proprietatea moșierească a boierilor Lionești, Cuzești, Nedelcu, Floricel, Marcopol și Bastache care au fost desființate după anul 1945. În perioada ce a urmat anului 1990, unei părți dintre moștenitorii menționați anterior li s-a reconstituit până la 50 ha teren și toată suprafața de pădure deținută.

În anul 1956 în urma descoperirilor arheologice făcute, s-au găsit urme de locuințe și ceramică aparținând culturii Cucuteni.

La nivel local, un frumos monument al naturii sub denumirea de "Cheile Racovei" este legat de legendele locale evocând personalitatea domnitorului Ștefan cel Mare.

5.4 Comuna Gîrceni în imagini















VI. ANALIZA DIAGNOSTIC

6.1 Suprafața și structura administrativă

Comuna Gîrceni are o suprafață totală de 5.776 hectare, din care teren agricol 3389 ha și teren neagricol 2387 ha.

Categoriile de terenuri (suprafața fondului funciar după modul de folosință – sursă date: INS București, iunie 2014):

Destinație	Suprafață (ha)
Total	5776
Teren agricol	3389
Teren arabil	2126
Pășuni	1042
Fânețe	186
Vii și pepiniere viticole	35
Terenuri neagricole total	2387
Paduri si alta vegetatie forestiera	1704
Ocupata cu ape, balti	125
Ocupata cu constructii	177
Cai de comunicatii si cai ferate	96
Terenuri degradate si neproductive	285

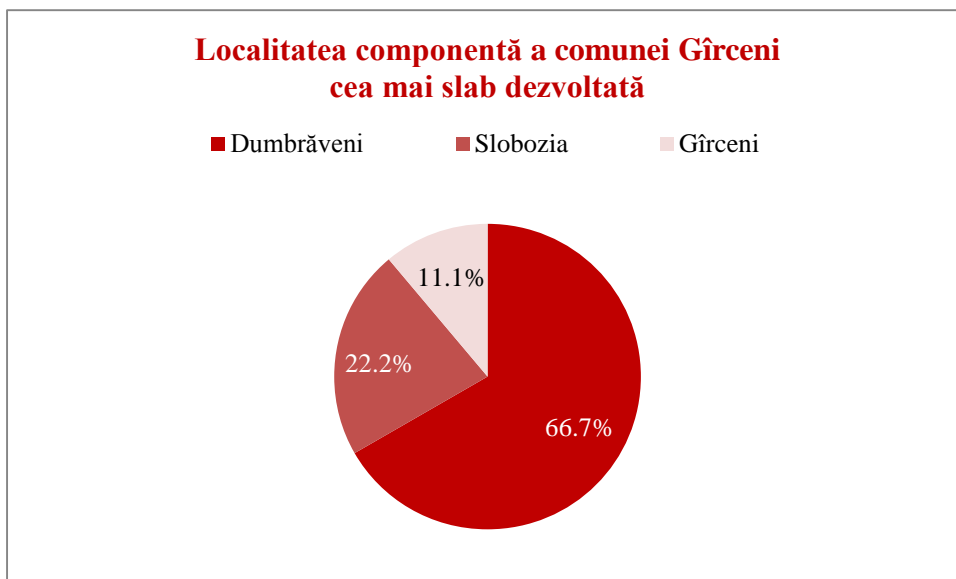
Organizarea administrativ – teritorială a comunei Gîrceni, județul Vaslui:

Comuna Gîrceni	Denumire localitate Cod Sîruta
Siruta superior 164062	164080 Dumbrăveni
	164071 Gîrceni
	164099 Racova
	164106 Racovița
	164115 Slobozia
	164124 Trohan

Comuna Gîrceni are în componență un număr de 6 sate:

- ✓ Satul Gîrceni - este amplasat în partea de N-E a comunei – populația - 935 locuitori
- ✓ Satul Dumbrăveni - este amplasat în partea de Est a comunei și are o suprafață de 96 ha teren intravilan, aflându-se la o distanță de 5km față de centrul comunei – populația - 249 locuitori
- ✓ Satul Trohan - este amplasat în partea de Vest a comunei, aflându-se la o distanță de 4 km față de centru - populația este de 264 locuitori
- ✓ Satul Racova - este amplasat în partea de Vest a comunei, aflându-se la o distanță de 8 km față de centru - populația este de 203 locuitori
- ✓ Satul Racovița - este amplasat în partea de Nord-Vest a comunei, aflându-se la o distanță de 8 km față de centru - populația este de 259 locuitori
- ✓ Satul Slobozia - este amplasat în partea de Nord-Vest a comunei, aflându-se la o distanță de 10 km față de centru - populația este de 494 locuitori.

Populația consideră că satul Dumbrăveni este localitatea componentă cel mai slab dezvoltată comuna Gîrceni. Această localitate componentă (Dumbrăveni) a fost menționată în 66,7% din cazuri.



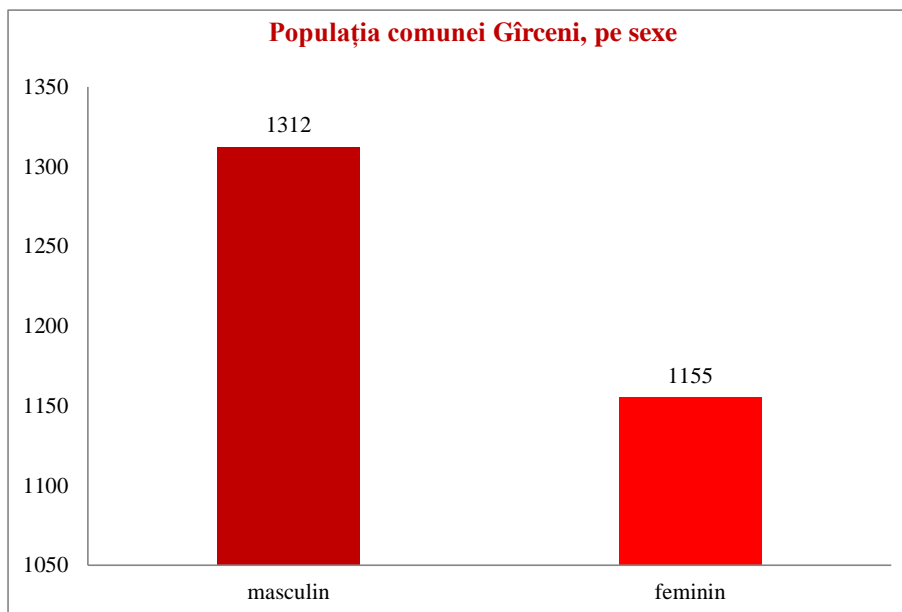
22,2% dintre locuitori au menționat satul Slobozia și doar 11,1% dintre respondenți au indicat satul reședință de comună Gîrceni.

Satul Dumbrăveni este privit de populație ca fiind cel mai slab dezvoltat întrucât acest sat este amplasat din punct de vedere geografic departe de zona urbană a județului, în acest sat nu există locuri de muncă pentru populație și nu în ultimul rând pentru că populația este foarte îmbătrânită.

6.2 Demografie

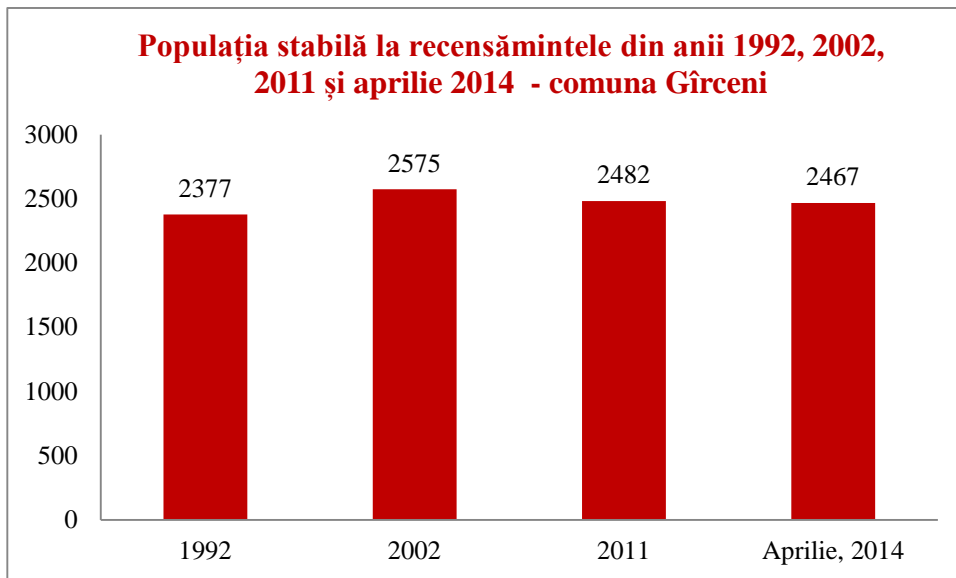
6.2.1 Populația

În martie 2014, conform biroului Evidența Populației din cadrul Primăriei Comunei Gîrceni, comuna are o populație de 2.467 persoane, dintre care 1.312 persoane sunt de sex masculin și 1.155 persoane de sex feminin.

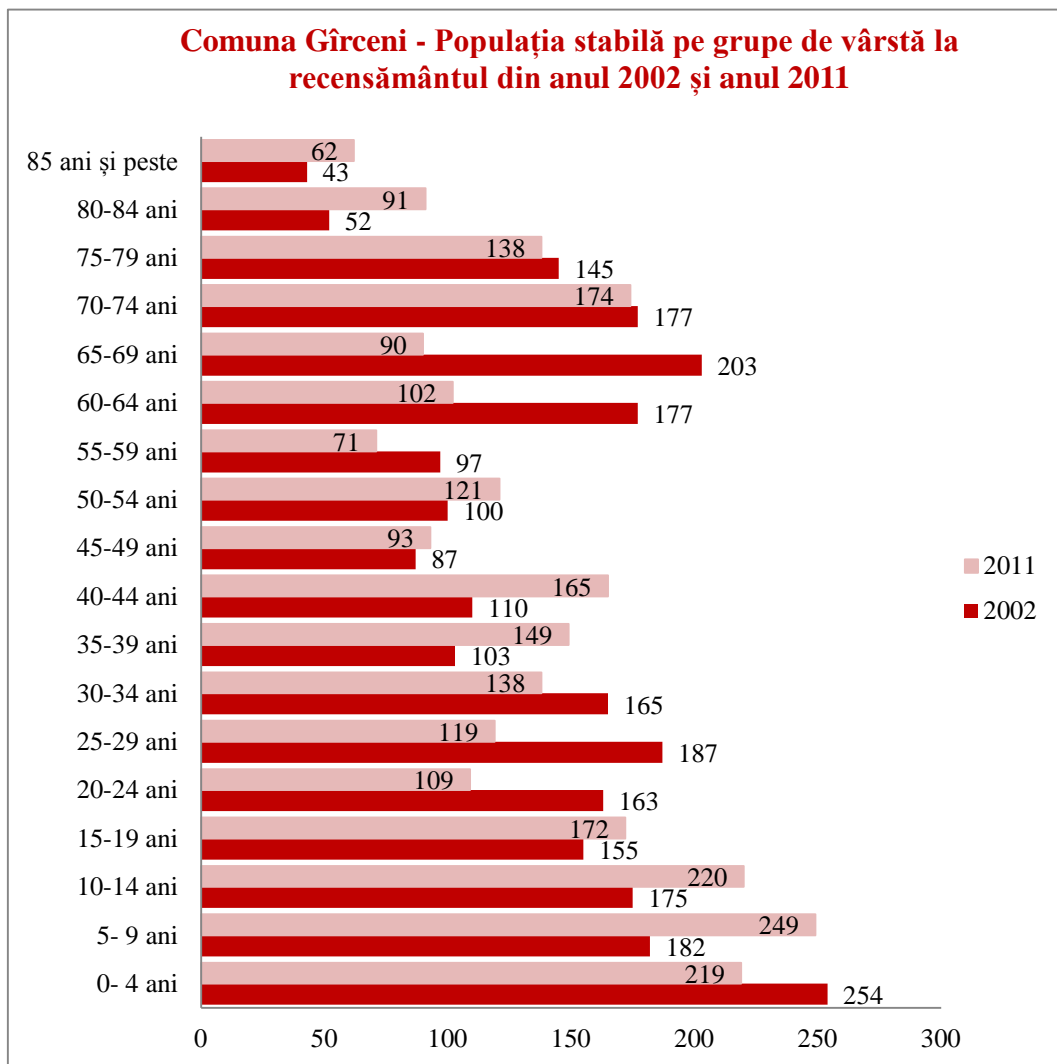


Sursa: Primăria Comunei Gîrceni (martie, 2014)

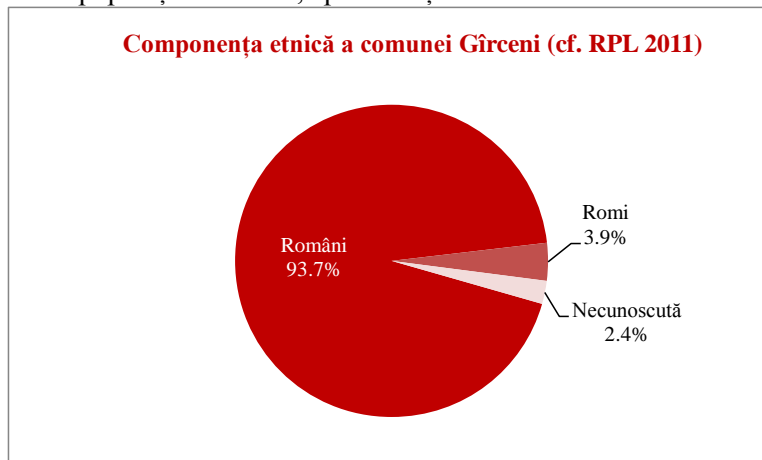
Populația stabilă la recensămintele din anii 1992, 2002, 2011 și martie 2014.



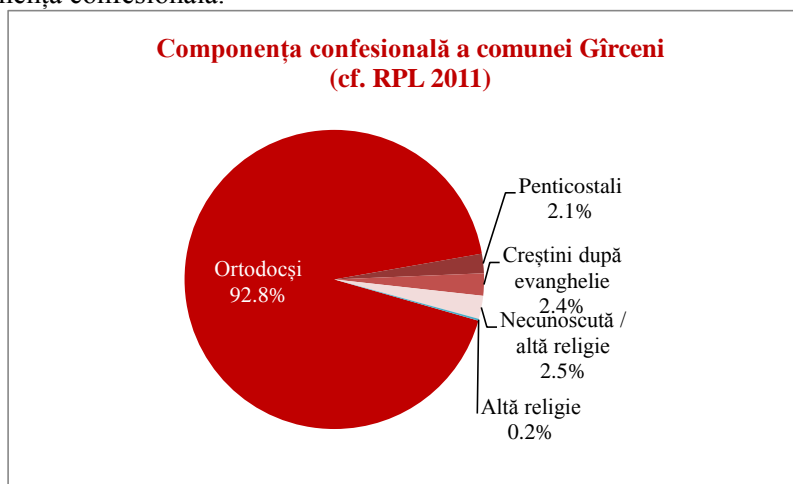
Populația stabilă pe grupe de vârstă la recensământul din 2002 și 2011.



Majoritatea locuitorilor din comuna Gîrceni sunt români (93,7%), cu o minoritate de romi (3,9%). Pentru 2,4% din populația comunei, apartenența etnică nu este cunoscută.



Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (92,8%), dar există și minorități de creștini după evanghelie (2,4%) și penticostali (2,1%). Pentru 2,5% din populație, nu este cunoscută apartenența confesională.



6.2.1.1 Mișcarea naturală și migratorie

Natalitatea arată frecvența sau intensitatea nașterilor în interiorul unei populații, fiind un fenomen complex, în același timp biologic și social, influențat de o serie de factori legați între ei: economici, politici, socio-culturali.

Mișcarea migratorie externă este determinată de schimbarea domiciliului în altă țară sau din altă țară în România.

Mortalitatea reprezintă un indice rezultat din raportarea numărului de decese dintr-o populație, într-o anumită perioadă la totalul populației respective, pe un anumit teritoriu, ținând cont și de structura populației.

Definit în literatura de specialitate ca diferență între numărul născuților vii și cel al decedaților într-un an, sporul natural este indicatorul care relevă creșterea sau diminuarea naturală a populației. Acesta reflectă echilibrul între cele două componente ale mișcării naturale: natalitatea și mortalitatea.

Comuna Gîrceni - anul 2002 vs. Anul 2012		
	2002	2012
Născuți vii	58	51
Decedați	49	39
Spor natural	9	12
Stabiliri cu domiciliul, inclusiv migrația externă	9	4
Plecări cu domiciliul, inclusiv migrația externă	23	15
Spor migratoriu	-14	-11
Căsătorii	11	10
Divorțuri	1	5
Născut mort	1	-

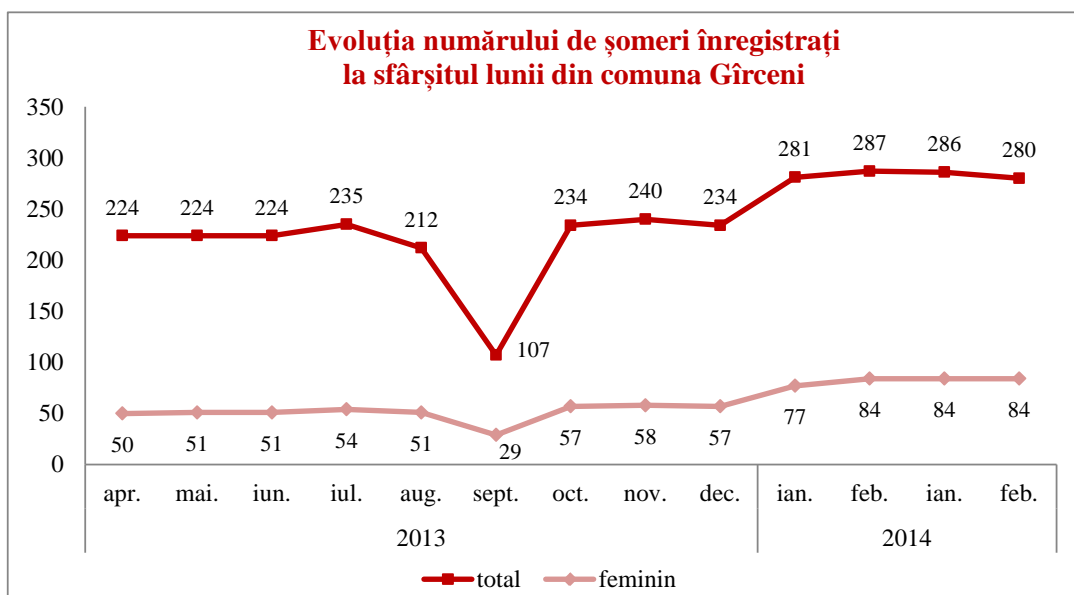
**INS București, Direcția Județeană de Statistică Vaslui, Anuar Statistic al Județului Vaslui*

Fenomenul de nupțialitate definește masa căsătoriilor sau a persoanelor care se căsătoresc în limitele unei perioade de timp determinate, de obicei anul calendaristic. Pentru analiza nupțialității,

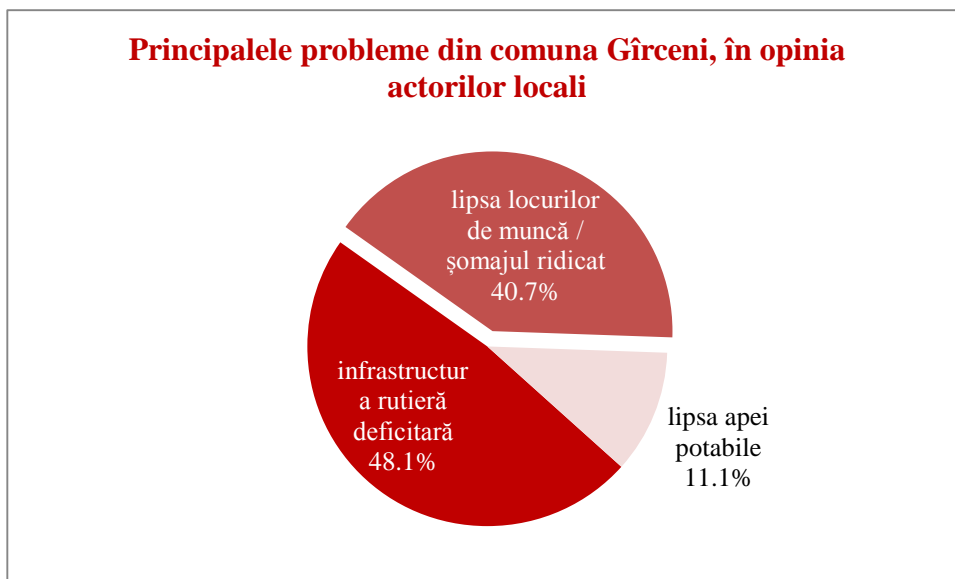
vârsta joacă un rol esențial, legislația majorității țărilor stabilind vârsta minimă la care o persoană poate încheia o căsătorie fără alte implicații procedurale, în afară de asentimentul cuplului.

Fenomenul de divorțialitate caracterizează masa divorțurilor într-o perioadă de timp delimitată. În general, analiza divorțialității încadrează numărul divorțurilor în limitele unui an calendaristic. Intensitatea fenomenului se stabilește ca mărime relativă, comparând numărul persoanelor care au divorțat în anul calendaristic.

Șomeri. La 30 aprilie 2014 numărul șomerilor înregistrați la nivelul comunei Gîrceni era de 280 persoane, dintre care 84 sunt persoane de sex feminin (30,%). În perioada aprilie 2013 - aprilie 2014, numărul șomerilor înregistrați a urmat o evoluție oscilantă, atingând un punct de minimum în septembrie 2013 – 107 șomeri înregistrați și un punct de maximum în luna februarie 2014 – 287 șomeri înregistrați.



40,7% dintre actorii locali din comuna Gîrceni consideră că lipsa locurilor de muncă/șomajul ridicat este una dintre principalele probleme existente la nivel local.



6.3 Locuințe

În comuna Gîrceni fondul de locuințe este format din 1.150 unități, din care 1.135 sunt locuințe proprietate privată.

În anul 2012, suprafața locuibilă totală din comuna Gîrceni era de peste 36,8 mii mp, iar suprafața locuibilă pe cap de locuitor era de 14,92 mp/cap locuitor.

În anul 2012, la nivel local au fost finalizate 2 construcții de locuințe în regie proprie în suprafață totală de 211 mp.

Comuna Gîrceni* - anul 2012

Locuințe existente – total – nr.	1150
Locuințe în proprietatea majoritară de stat - nr	15
Locuințe în proprietatea majoritar privată - nr	1135
Suprafață locuibilă – total, mp	36807
Suprafață locuibilă - locuințe în proprietatea majoritară de stat	392
Suprafață locuibilă - locuințe în proprietatea majoritar privată	36415
Suprafață locuibilă / cap locuitor – mp/pers.	15
Locuințe finalizate	2

*INS București, Primăria Gîrceni

6.4 Infrastructura

6.4.1 Infrastructura de drumuri

Principalele căi de acces în comună sunt: DJ-159 A:Pungești-Gîrceni-Mănăstirea Mălinești în lungime de 10 km și DJ159B:Pungești-Trohan-Racova-Slobozia în lungime de 10 km.

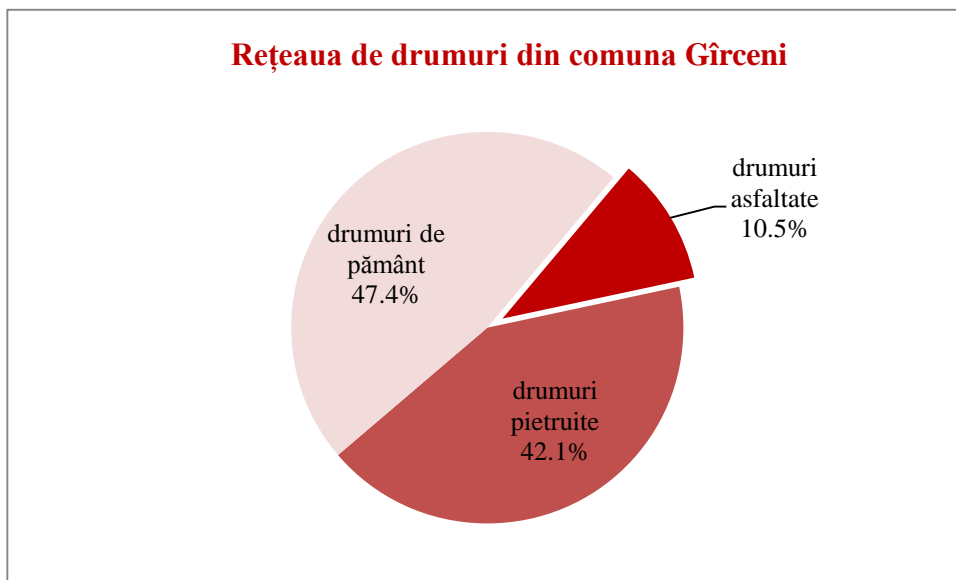
Orașe importante apropiate:

- ✓ Vaslui – 42 km, pe DN 2F și DJ 159;
- ✓ Bacău – 71 km pe DN 2F și DJ 159;
- ✓ Roman – 45 km pe DN 15D și DJ 159A;
- ✓ Iași – 97 km pe DJ248, DN 15D și DN2F.

Distanța din centrul comunei până la:

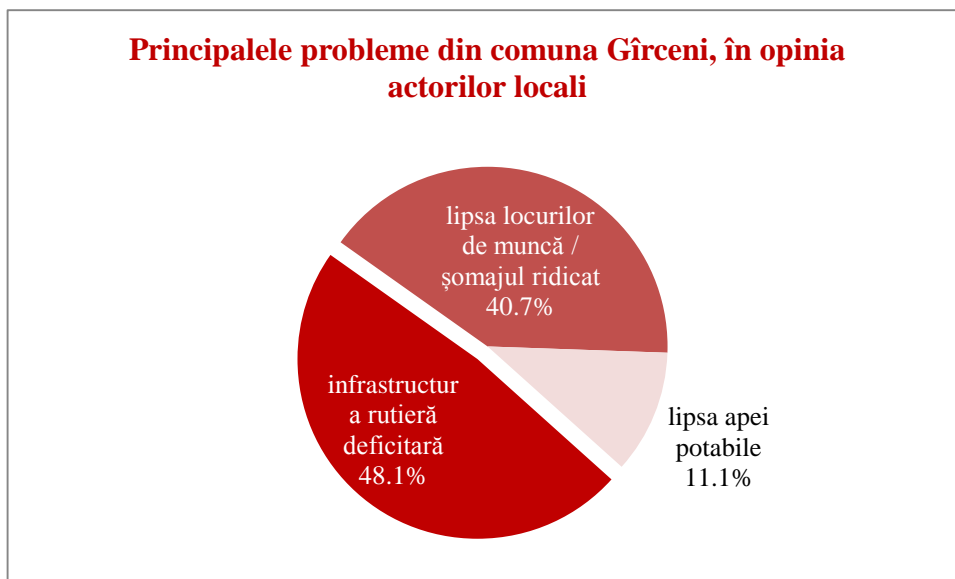
- ✓ DN 15D – 14 km;
- ✓ DN 2F – 15 km;
- ✓ Oradea – 540 km;
- ✓ București – 340 km;
- ✓ Aeroport Iași – 105 km;
- ✓ Port Galați – 180 km.

Rețeaua de drumuri existentă pe teritoriul comunei Gîrceni însumează 95 km, dintre care doar 10 km sunt drumuri asfaltate (10,5%), 40 km de drumuri pietruite și 45 km reprezintă drumuri de pământ.

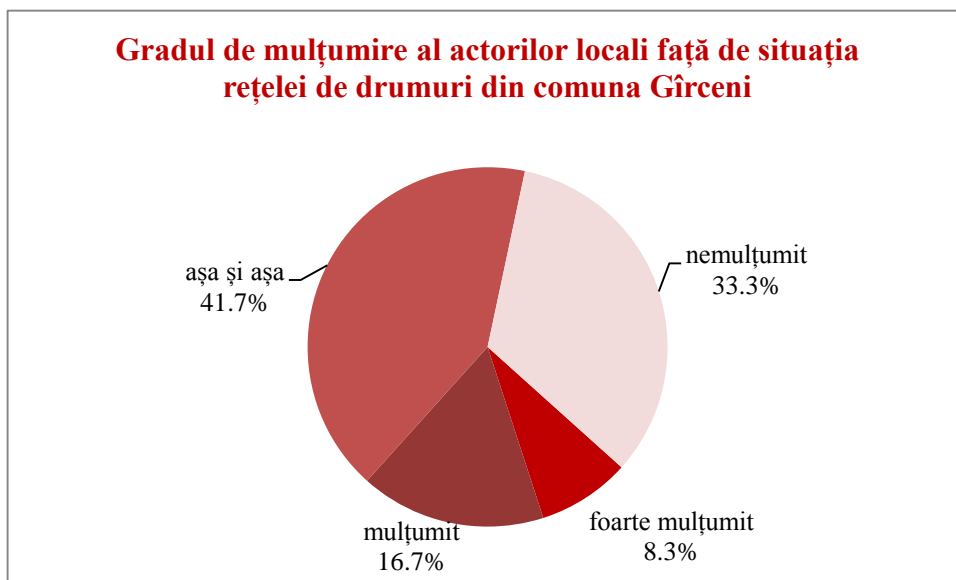


Pe raza comunei Gîrceni există și 65 km de drumuri de exploatație agricolă (care necesită modernizare).

Infrastructura rutieră deficitară este considerată de 48,1% dintre locuitorii comunei ca fiind principala problemă locală.



Populația din comuna Gîrceni este în procent de 41,7% nici mulțumită, nici nemulțumită de starea actuală a drumurilor. Procentul actorilor locali nemulțumiți de starea drumurilor este de 33,3%, iar procentul celor mulțumiți și foarte mulțumiți este de 25,0%.

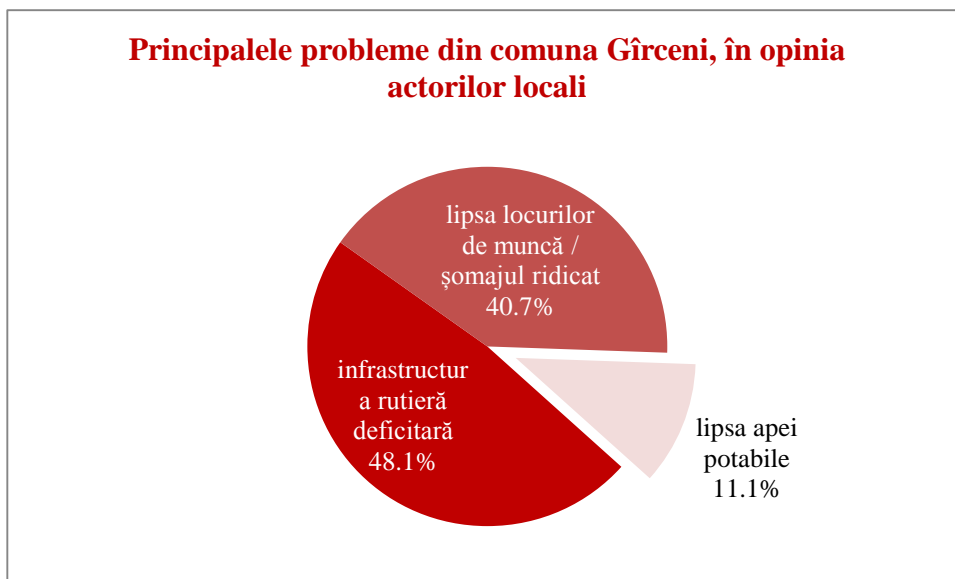


6.4.2 Alimentarea cu apă și canalizarea

Rețeaua de alimentare cu apă potabilă din comuna Gîrceni are o lungime de 1,5 km cu o capacitate a instalațiilor de producere a apei potabile de 20 mc/zi, iar cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor a fost de 7 mii mc la nivelul anului 2012.

În prezent, la nivelul comunei Gîrceni nu există rețea de canalizare.

Lipsa apei potabile la nivelul comunei Gîrceni este una dintre principalele probleme cu care se confruntă comunitatea. Acest aspect a fost menționat ca fiind problematic de 11,1% dintre actorii locali.



6.4.3 Alimentarea cu energie electrică

În prezent atât în comuna Gîrceni, cât și în localitățile componente a acesteia există rețea de electricitate.

În comuna Gîrceni toate satele componente sunt electrificate.

6.4.4 Iluminatul public

Rețeaua de iluminat public a comunei Gîrceni este în proporție de 100% formată din cablu aerian și se regăsește în toate satele componente ale comunei.

6.4.5 Energia termică

Comuna Gîrceni nu beneficiază de sistem de încălzire centralizat, încălzirea locuințelor și a instituțiilor realizându-se cu centrale pe gaze și lemn, respectiv sobe lemn sau alte categorii de combustibili solizi.

6.4.6 Alimentarea cu gaze naturale

La nivel local nu există rețea de distribuție a gazelor naturale.

6.4.7 Transportul public

Populația comunei Gîrceni are la dispoziție 6 rute/zi pentru transportul public. Transportul public la nivel local este asigurat de către un operator privat din municipiul Vaslui.

6.4.8 Serviciul de salubritate

În prezent pe teritoriul comunei există câte o platformă de colectare a deșeurilor în fiecare sat component al comunei Gîrceni. Astfel, per total la nivel local există 6 platforme de colectare selectivă a deșeurilor.

La nivel local este implementat proiectul inițiat la nivel județean „Sistem de colectare selectivă și transport a deșeurilor municipale pe Valea Racovei (comunele: Ivănești, Laza, Poienești, Pușcași, Pungești, Gîrceni, Dragomirești) județul Vaslui”.

6.4.9 Rețea comunicații

În comuna Gîrceni, numărul de abonați la internet și telefonie fixă este de 110 persoane.

Comuna Gîrceni * - anul 2013	
Internet – număr abonați	110
Telefonie fixă – număr abonați	110

Primăria Gîrceni

6.5 Mediu

La nivel local există zone afectate de alunecări de teren ce necesită împăduriri.

6.6 Sănătate

6.6.1 Infrastructura sanitară

La nivelul comunei Gîrceni infrastructura sanitară cuprinde:

- Dispensar uman: o unitate

- Farmacie umană: o unitate
- Cabinet individual medicină de familie: o unitate

Din punct de vedere al personalului medico-sanitar, actul medical este asigurat de către:

- 1 medic
- 1 asistent medical
- 1 farmacist

Cabinetul medical funcționează într-o clădire, care la momentul realizării strategiei de dezvoltare nu era conectată la rețele de utilități, racordarea clădirii unității medicale la rețeaua publică de apă curentă și canalizare fiind o prioritate pentru autoritățile publice locale.

6.7 Asistență socială

În cadrul Primăriei Gîrceni există Compartiment Asistență socială, iar serviciile propriu-zise sunt asigurate de către un asistent social.

Famiiliile care beneficiază de prevederile Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat sunt în număr de 250, în timp ce numărul persoanelor beneficiare este de 1.175 persoane.

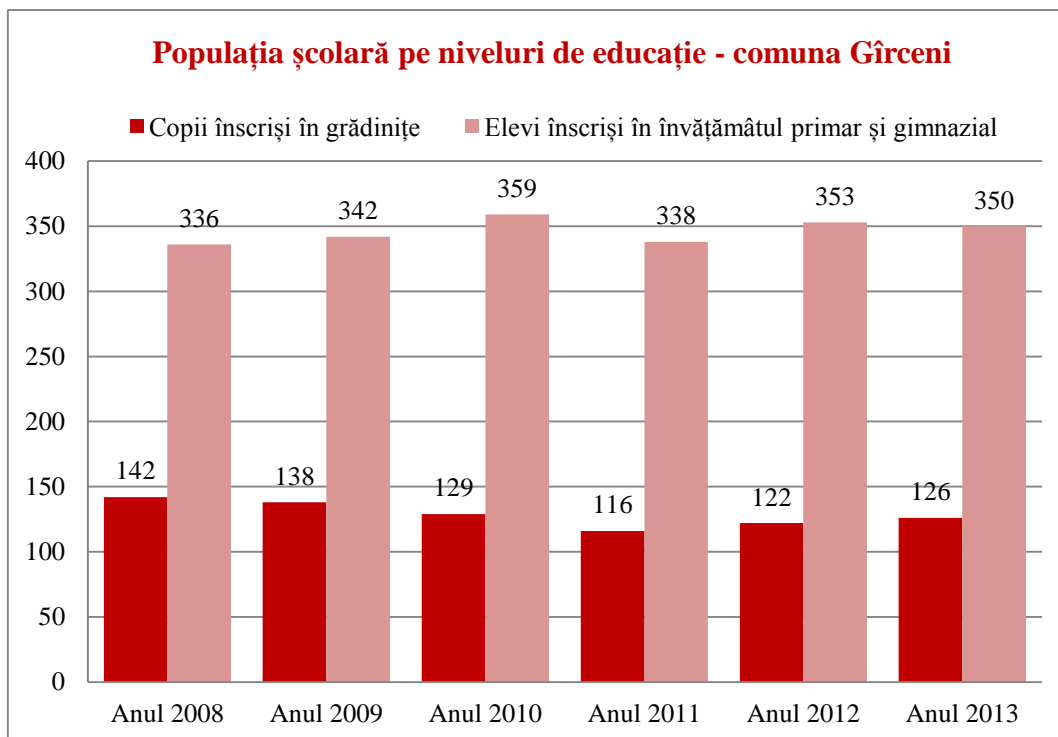
La nivel local există și 45 de persoane cu handicap ce beneficiază de ajutoare conform legilor în vigoare, iar numărul copiilor aflați în plasament este de 24.

6.8 Educație și cultură

6.8.1 Învățământ

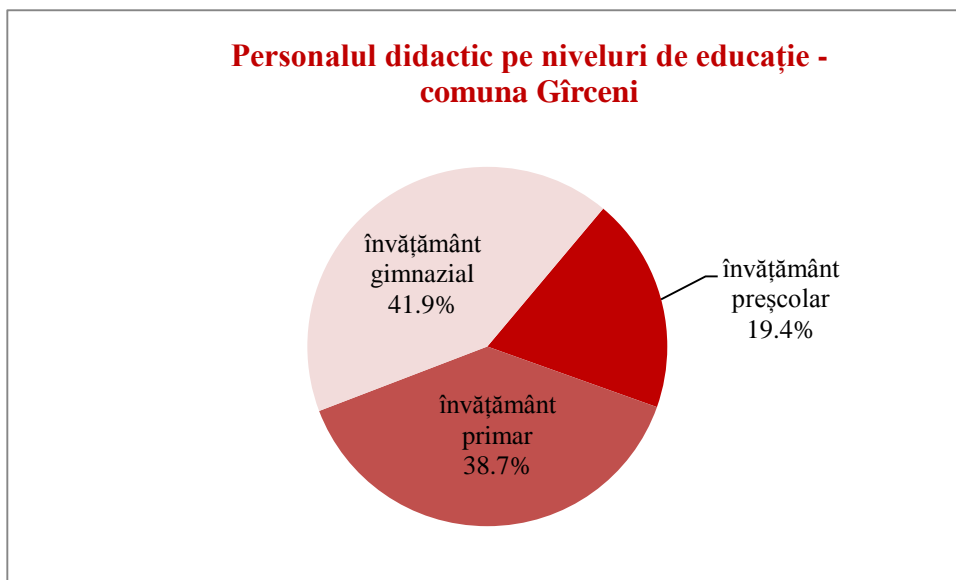
Infrastructura de învățământ a comunei Gîrceni cuprinde:

- 5 unități clasificate ca fiind grădinițe/creșe amplasate în localitățile Gîrceni, Dumbrăveni, Trohan, Racovița, Slobozia
- 7 unități școlare amplasate în următoarele localități: 2 în comuna Gîrceni, și câte o școală în celelalte sate (Dumbrăveni, Trohan, Racovița, Slobozia).



În prezent, în comuna Gîrceni numărul cadrelor didactice care se ocupă de educația celor 476 preșcolari și școlari însumează 31 de persoane.

Din cele 31 de cadre didactice, 19,4% (6 cadre didactice) se ocupă de cei 126 preșcolari, în timp ce școlarii din sistemul primar sunt formați de 12 cadre didactice (41,9%), iar cei din sistemul gimnazial de 13 cadre didactice (41,9%).



6.8.2 Cultură

6.8.2.1 Căminul Cultural

Activitatea Căminului Cultural este momentan suspendată întrucât clădirea este într-o stare avansată de degradare și necesită să fie suspusă unor lucrări de modernizare și reabilitare, respectiv lucrări de dotare cu echipamente specifice acestui sector.

În prezent, activitatea culturală a comunei Gîrceni este promovată în unitățile educaționale.

6.8.2.2 Biblioteca comunală

În comuna Gîrceni există un număr de 2 biblioteci: o bibliotecă școlară și o bibliotecă comunală (având profil public).

În cadrul bibliotecii comunale, fondul de carte total este de 12.313 volume și este pus la dispoziția a 720 de cititori (utilizatori activi).

Biblioteca școlară, momentan nu funcționează deoarece la nivelul comunei Gîrceni, în sistemul educațional nu există profesor de limba română. În același timp, Biblioteca comunală necesită să fie supusă unor lucrări de modernizare și sunt necesare investiții în achiziția de aparatură și materiale specifice activităților culturale.

Cele 2 biblioteci sunt localizate în satul-reședință de comună Gîrceni.

6.8.2.3 Ansambluri

La nivel local, nu există ansambluri sau formații de dans și cântec; în schimb la nivel local este o fanfară cunoscută sub denumirea de Fanfara de la Slobozia.

Fanfara de la Slobozia este formată din 12 membri și de-a lungul timpului a participat la multe festivaluri de profil.

Un aspect foarte important din punct de vedere cultural este faptul că în comuna Gîrceni au existat odinioară formații de dansuri tradiționale pentru Valea Racovei. În amintirea acestora, la nivel local se pot iniția proiecte care să reînvie tradiția de altă dată.

De asemenea, la nivel local cultura este transmisă din generație în generație în cadrul unităților educaționale care formează an de an ansambluri cu școlarii. La nivel local au existat 2 soliste vocale care au participat la diferite concursuri de Interpretare Vocală la nivel județean și regional.

6.8.2.4 Viața spirituală

În comuna Gîrceni există cinci biserici, după cum urmează:

- ✓ Mănăstirea Mălinești și Biserica Sf. Nicolae în satul Gîrceni
- ✓ Biserica Sf. Ioan (ce are ca hram și Acoperământul Maicii Domnului) în satul Dumbrăveni
- ✓ Biserica Adormirea Maicii Domnului în satul Trohan
- ✓ Biserica Sf. Nicolae în satul Racova

Populația din satele Racovița și Slobozia în zilele de sărbătoare sau la evenimentele importante din viața unui om (botez, cununie, înmormântare) apelează la unul dintre cele 5 lăcașuri de cult menționate anterior.

Populația comunei Gîrceni este de religie ortodoxă în procent de 92,8%.

Mănăstirea Mălinești

Mănăstirea Mălinești, una dintre cele mai vechi așezări monahale din județul Vaslui și singura din Episcopia Hușilor închinată Acoperământului Maicii Domnului, se află așezată într-un loc pitoresc, în codrii ce despart comunele Gîrceni și Băcești, în locul numit popular „Dealul Schitului“. Documentele istorice consemnează și un sat cu numele Mălinești, care astăzi nu mai există.

După cum rezultă din însemnarea făcută pe un Penticostar tipărit la Iași, așezământul monahal a fost ctitorit în anul 1762, de ieromonahul Nicodim Hudici din Gîrceni, iar pe locul acestei biserici s-a reconstruit, apoi, în 1826, actuala bisericuță din lemn a mănăstirii. Inscricția amplasată deasupra intrării arată că biserica veche a fost construită la 30 aprilie 1826, de către meșterii Teodor și Gheorghe, din lemn de stejar. Alături de biserică, la sud de absida laterală, se păstrează și astăzi piciorul de piatră de la sfânta masă a unei biserici și mai vechi, despre care tradiția spune că datează de pe timpul lui Bogdan, tatăl voievodului Ștefan cel Mare.

Mănăstirea Mălinești este una dintre cele mai cunoscute din eparhia Hușilor și datorită icoanei Maicii Domnului, despre care se spune că este făcătoare de minuni. Icoana de la Mălinești, la fel ca și cele de la Mănăstirea Bujoreni sau Mănăstirea Florești, atrage, an de an, un număr impresionant de pelerini, dornici să găsească sprijin în puterea divină. Numită și "Tânguirea Maicii Domnului", icoana

de la Mălinești, spre deosebire de alte reprezentări, o înfățișează pe Fecioara Maria ținându-L în palmă și privindu-L îndurerată pe Mântuitorul Iisus Hristos, răstignit pe cruce.



Mănăstirea Mălinești este amplasată la o altitudine de 600 m în comuna Gîrceni, în zona numită popular Dealul Schitului, la 48 de km NV de Municipiul Vaslui. Așezarea monahală este ctitorie a Ieromonahului Nicodim Hudici de la 1826 din bârne de stejar, împodobită cu iconostas și pictură în ulei. Din inscripția amplasată deasupra intrării reiese că Biserica a fost renovată de meșterii Teodor și Gheorghe la 30 aprilie 1826. Biserica și pământul Schitului Mălinești au aparținut Parohiei Gîrceni de la 1887 la 1928, timp de 41 de ani neîntrerupt. În anul 1929 la 12 decembrie, prin ședința Sfântului Sinod, s-a aprobat reînființarea Schitului Mălinești ca schit de călugărițe, care a funcționat până la anul 1959. Viața călugărească reîncepe la 1990 prin venirea unui grup de monahi. În anul 1995, la 20 iulie, Preasfințitul Ioachim Vasluianu oficiază slujba de sfințire a locului pentru noul

așezământ. Lucrările de construcție și conducerea obștii au fost încredințate starețului Protosinghel Filip Mercas. În cadrul Mănăstirii funcționează o bibliotecă cu sală de lectură, purtând numele Episcopului Academician Iacob Antonovici. În anul 1928, Preasfintitul Episcop Iacob Antonovici împreună cu Mareșalul Prezan hotărâsc reînființarea mănăstirii care fusese desființată timp de patru decenii.

Paraclisul mănăstirii. “Mănăstirea Mălinești, expresie artistică a dreptei noastre credințe, a rafinamentului și gustului pentru frumos a neamului nostru, sta de secole de straja în mijlocul codrului ce o înconjoară pe trei laturi, ca o marturie a credinței noastre strămoșești și a istoriei neamului. Va dăinui peste veacuri, întretinând viața spiritualității ortodoxe românești.”¹



¹ Sursa informațiilor și a fotografiilor: <http://www.comunagirceni.ro>









Biserica „Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul”

Ctitorită² în 1784-1787 și refăcută în 1818 de preotul Grigoraș și fiii săi, ajutați de răzeși și de monahii Varlaam și Ioasaf. Construită în partea de nord a satului, cu lemn de pe loc, de către meșterii Vasilache Trâncă și Iosub Onciul. Se impune prin iscusința tehnică a meșterilor populari, armonia volumelor, decorația și pictura interioară, având drept suport lemnul.

De plan triconc, cu abside pentagonale, turla pe naos și pronaos, pridvor pe vest, sprijinit pe stâlpi crestați, legați în partea superioară cu un traseu în arc. Este construită din bârne de stejar,

² www.vaslui-turism.ro

încheiate în „cheutoare dreaptă”, pe temelie de piatră, tălpoaie de lemn, acoperiș în patru ape, coamă lungă. Naosul și pronaosul sunt acoperite cu bolți de secțiune poligonală, delimitate de arcaturi în acoladă, sprijinite pe stâlpi cu același profil. Fațadele, încinse cu două brâie în torsadă, sunt căptușite cu scândură. Ancadramentul ușii dinspre pronaos, cu deschidere în acoladă, este decorat cu un chenar cu „dinți de ferăstrău”, motive ornamentale cu „vrej” și „viță de vie”, iar cel al ferestrelor, cu motive vegetale. Ușa masivă de stejar dinspre pronaos păstrează sistemul de închidere original. Pe frontispiciu, „palma meșterului” și datările: „1784”, „1818”.



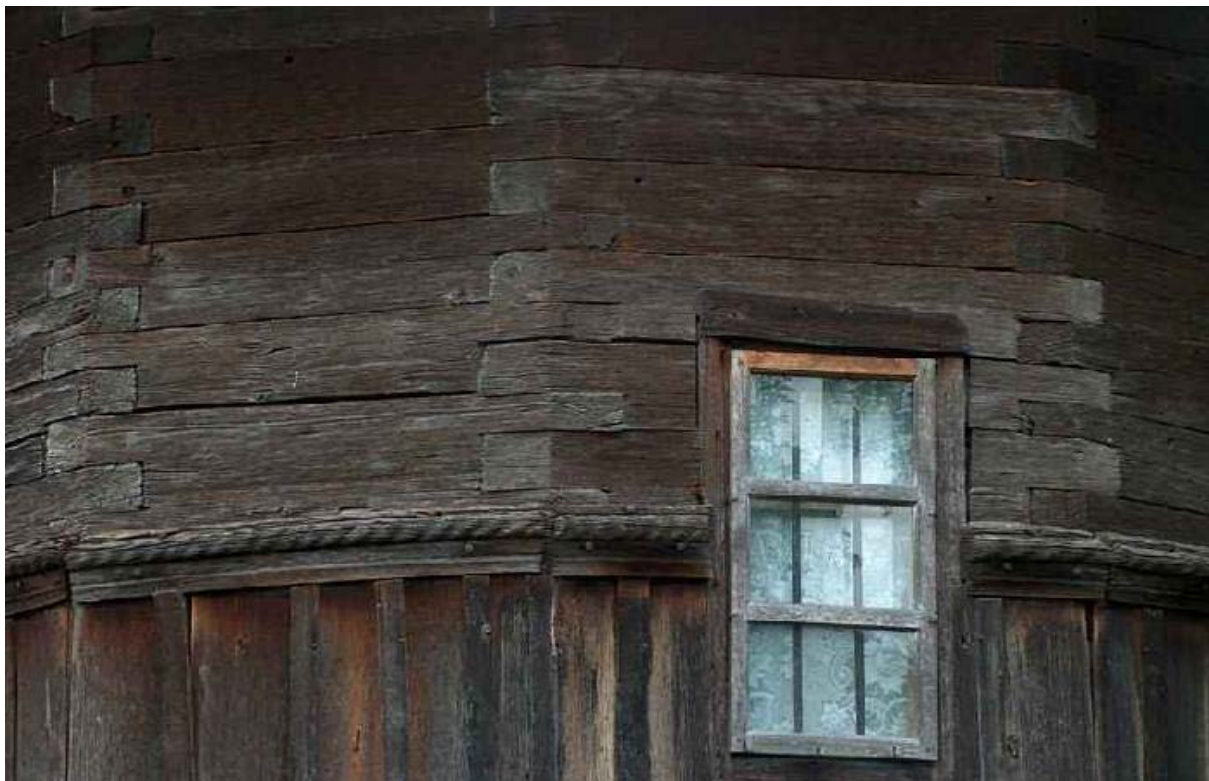
Lăcașul deține fragmente de pictură având drept suport lemnul (baza bolții din naos, cafasul, fruntarul și stâlpii despărțitori dintre naos și pronaos), piatra rituală din altar (fântânița) cu inscripție în chirilică din 1787, iconostasul din 1817, ulei pe lemn, atelier moldovenesc, precum și strana Maicii Domnului și jilțul arhieresc, realizate în aceeași manieră. Turnul clopotniță al bisericii de lemn „Nașterea Sf. Ioan Botezătorul”, sat Dumbrăveni, com. Gârceni, jud. Vaslui (cod LMI 2004: VS-II-m-A-06793.02).

Ctitorie a obștii din 1814. Printre puținele clopotnițe din eparhia Hușilor care își păstrează aspectul inițial. Se remarcă prin măiestria execuției tehnice și decorul cu semnificație magică. De plan patrulater, cu două niveluri delimitate de un brâu în „dinți de ferăstrău”. Construită din bârne de stejar, încheiate în „cheotoare dreaptă”, cu stâlpi, asemănători cu cei de la pridvorul bisericii, cu baze și capiteluri crestate, cu motivul „pomul vieții”. Fațadele decorate cu un brâu median, o friză de „solzi” și în „val”. Are galerie deschisă la nivelul clopotelor. Clopot turnat la Viena, 1792.









6.8.2.5 Evenimente culturale locale

În comuna Gîrceni nu există evenimente culturale de amploare. Principalul eveniment la care este angrenată majoritatea localnicilor este Ziua Comunei – cunoscută și sub denumirea de Gîrcenii în sărbătoare.

Principalele evenimente culturale din comuna Gîrceni sunt:

- ✓ Zilele comunei – începând cu anul 2007
- ✓ Ziua internațională a mamei
- ✓ Ziua eroilor
- ✓ Ziua copilului
- ✓ Sărbătorirea autorilor și poezilor în cadrul unităților școlare.

6.8.2.6 Activități sportive

În comuna Gîrceni există o bază sportivă, iar numele comunei este purtat cu mândrie de către echipa de fotbal FC 2007 Gîrceni, care a fost în sezonul 2012/2013 campioană județeană.



³ Sursa fotografiei: www.vrn.ro

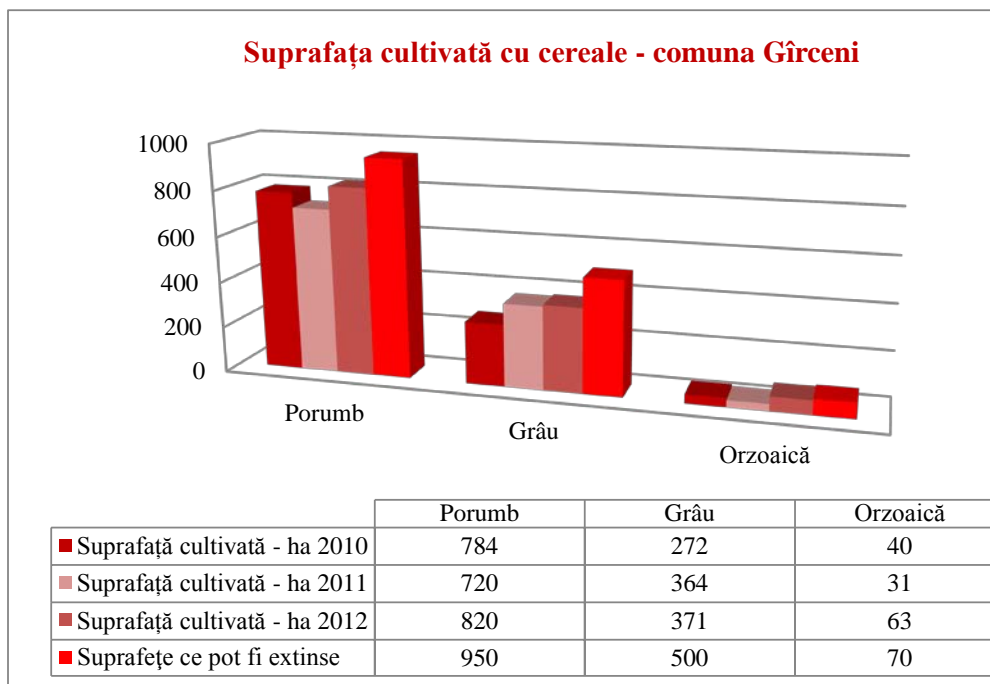
6.9 Economie

6.9.1 Agricultură

6.9.1.1 Cultivarea cerealelor

Principalele cereale cultivate pe raza comunei Gîrceni sunt: porumbul, grâul și orzoaica. În perioada 2011-2012-2013, suprafața medie cultivată cu cerealele menționate anterior este de 1.155 ha.

Cereale cultivate	Suprafața cultivată - ha 2011	Suprafața cultivată - ha 2012	Suprafața cultivată - ha 2013	Suprafețe ce pot fi extinse
Porumb	784	720	820	950
Grâu	272	364	371	500
Orzoaica	40	31	63	70
Total suprafață	1096	1115	1254	1520

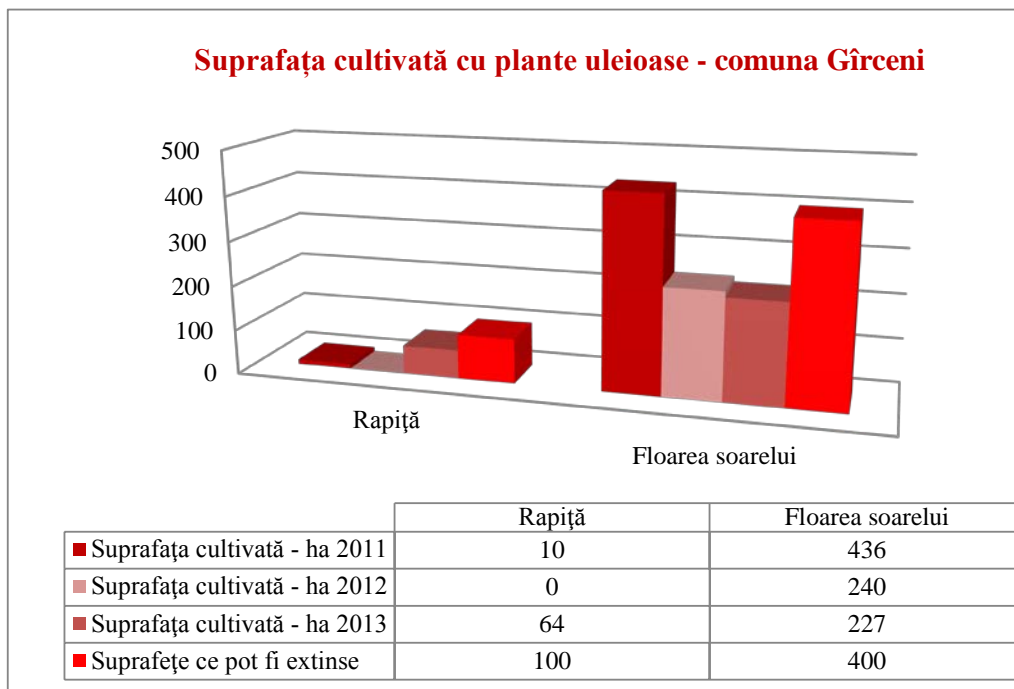


6.9.1.2 Cultivarea plantelor uleioase

În comuna Gîrceni plantele uleioase cultivate sunt rapița și floarea soarelui. La nivel local suprafața de rapiță cultivată în anul 2013 a crescut față de anul 2011 cu 640%, pe când floarea soarelui a scăzut la aproximativ jumătate față de anul 2011.

Suprafețele ce pot fi extinse atât pentru floarea soarelui cât și pentru rapiță însumează 500 ha.

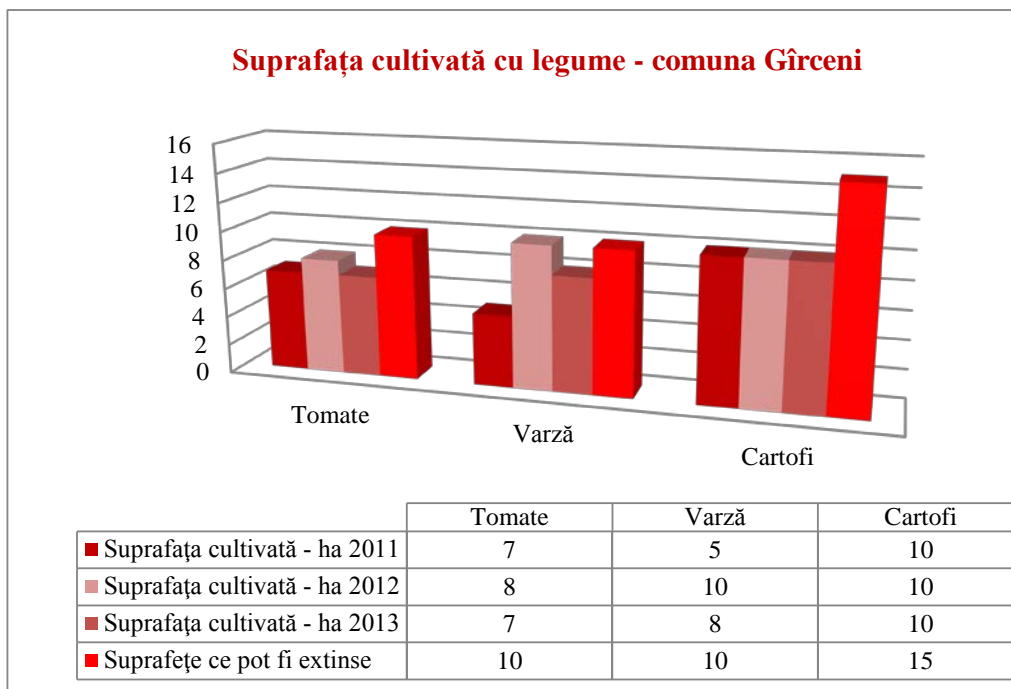
Plante uleioase cultivate	Suprafața cultivată - ha 2011	Suprafața cultivată - ha 2012	Suprafața cultivată - ha 2013	Suprafețe ce pot fi extinse
Rapiță	10	0	64	100
Floarea soarelui	436	240	227	400
Total suprafață	446	240	291	500



6.9.1.3 Cultivarea legumelor

Principalele legume cultivate pe raza comunei Gîrceni sunt: tomatele, varza și cartoful. În perioada 2011-2013, suprafața medie cultivată cu legumele menționate anterior este de 25 ha. Suprafața ce poate fi extinsă pentru legume poate ajunge la 35 ha. Suprafețele de cartofi cultivate în ultimii trei ani au fost stabile, pe când cele de tomate și varză au înregistrat mici oscilații.

Legume cultivate	Suprafața cultivată - ha 2011	Suprafața cultivată - ha 2012	Suprafața cultivată - ha 2013	Suprafețe ce pot fi extinse
Tomate	7	8	7	10
Varză	5	10	8	10
Cartofi	10	10	10	15
Total suprafață	22	28	25	35



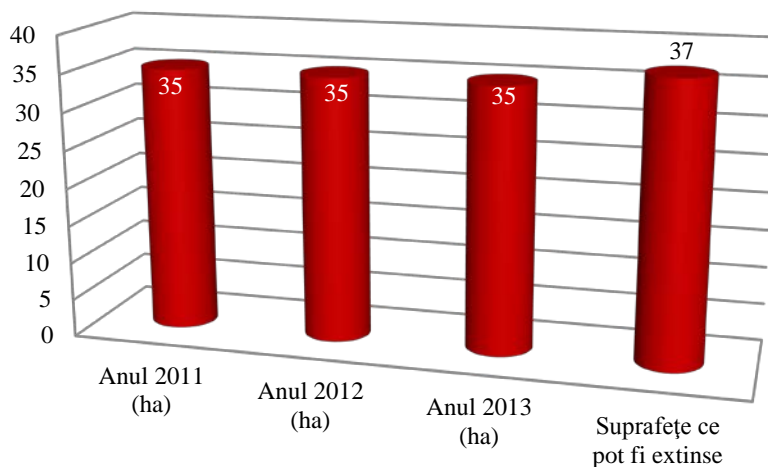
6.9.1.4 Cultivarea viței de vie

Suprafața cultivată cu viță de vie hibridă în comuna Gîrceni este de 35 ha.

Suprafața de viță de vie ce poate fi extinsă poate ajunge la 37 ha. La nivel local, nu există suprafață de teren agricol cultivată cu viță de vie nobilă.

Viță de vie cultivată	Suprafața cultivată - ha 2011	Suprafața cultivată - ha 2012	Suprafața cultivată - ha 2013	Suprafețe ce pot fi extinse
Viță de vie hibridă	35	35	35	37
Total suprafață	35	35	35	37

Suprafața cultivată cu viță de vie hibridă - comuna Gîrceni



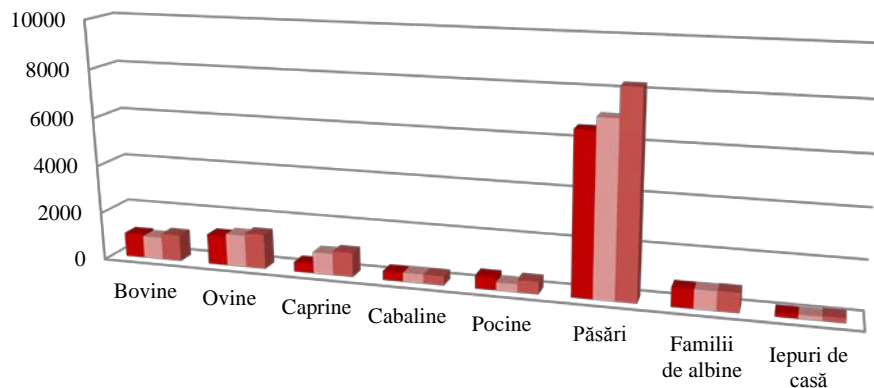
	Anul 2011 (ha)	Anul 2012 (ha)	Anul 2013 (ha)	Suprafețe ce pot fi extinse
■ Viță de vie hibridă	35	35	35	37

6.9.1.5 Creșterea animalelor

Efectivul de animale înregistrat în registrul agricol:

Animale	Număr capete animale Anul 2011	Număr capete animale Anul 2012	Număr capete animale Anul 2013
Bovine	1009	934	1100
Ovine	1257	1337	1440
Caprine	404	894	1000
Cabaline	366	374	375
Pocine	537	329	510
Păsări	6598	7098	8300
Familii de albine	780	780	800
Iepuri de casă	169	170	200

Efectivul de animale (număr capete) - comuna Gîrceni



	Bovine	Ovine	Caprine	Cabaline	Pocine	Păsări	Familii de albine	Iepuri de casă
■ 2011	1009	1257	404	366	537	6598	780	169
■ 2012	934	1337	894	374	329	7098	780	170
■ 2013	1100	1440	1000	375	510	8300	800	200

6.9.1.6 Pomicultură

Pomicultura nu reprezintă un sector tradițional pentru comuna Gîrceni și locuitorii din zonă. Pe suprafața comunei Gîrceni există pomi fructiferi plantați răzleț, iar statisticile din cadrul Primăriei Gîrceni fac referire la număr de pomi și nu la hectare cultivate.

Pom fructifer	Număr pomi Anul 2011	Număr pomi Anul 2012	Număr pomi Anul 2013
Măr	3547	3569	3597
Păr	600	619	630
Prun	9220	9312	9340
Cais	300	320	330
Cireș	500	525	530
Vișin	700	719	730

6.9.1.7 Piscicultură

Comuna Gîrceni are în componență 2 iazuri: unul în satul Gîrceni și unul în satul Trohan. Suprafață totală a celor 2 iazuri este 125 ha.





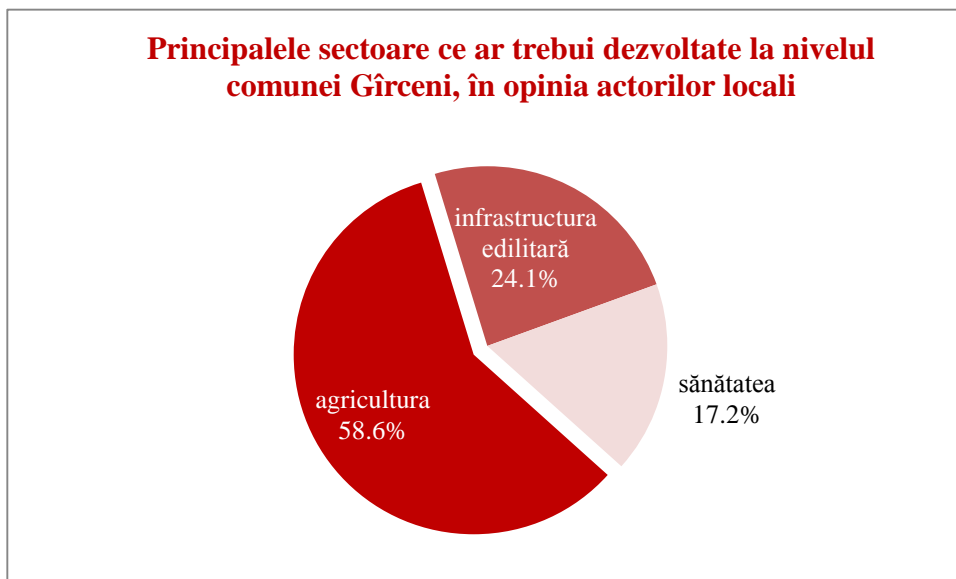
6.9.1.8 Silvicultură

În comuna Gîrceni există o suprafață de 1.704 ha acoperite cu păduri și altă vegetație forestieră printre care esențe stejar, fag, carpen, plop și tei. Pădurile de pe teritoriul comunei Gîrceni sunt atât în proprietatea statului, cât și proprietate privată.



Peste 50% dintre actorii locali din comuna Gîrceni sunt de părere că principalul sector ce necesită atenție la nivel local este “agricultura”.

În plus, specificul local din punct de vedere economic este cel agro-zootehnic.



6.9.2 Mediul de afaceri

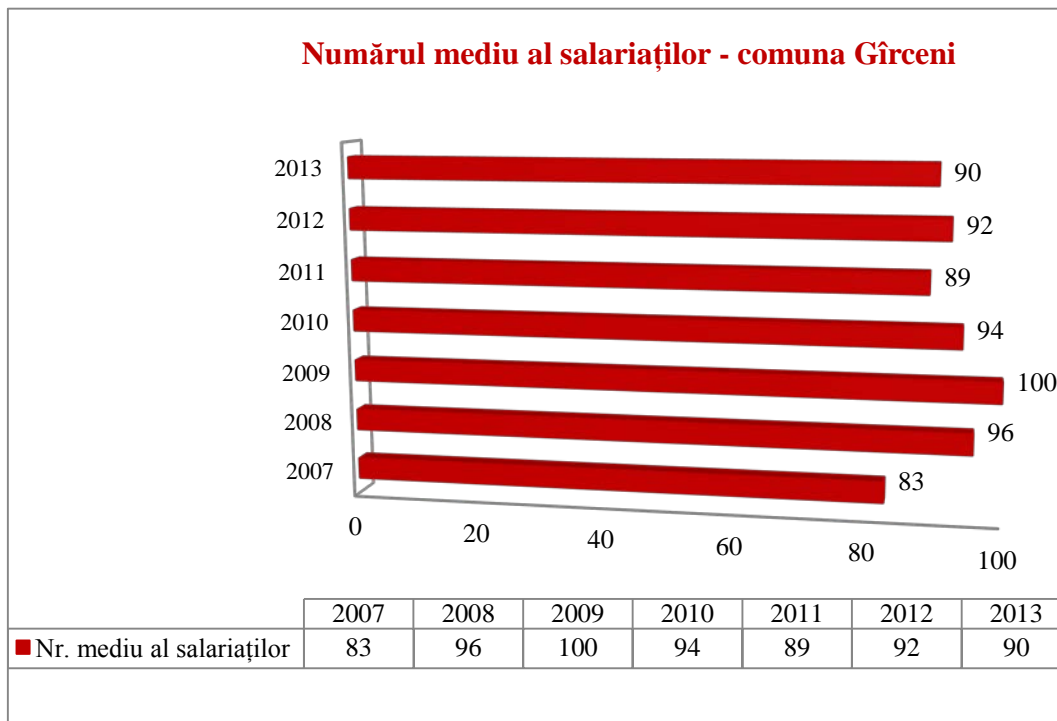
Specificul local din punct de vedere economic este cel agro-zootehnic.

Agenții economici ce își desfășoară activitatea economică pe raza comunei Gîrceni sunt:

- | | |
|---------------------------|--------------------------|
| ✓ S.C.SORIVET SRL | ✓ I.I. CIOBANU MIHAI |
| ✓ I.I. LACHE OLGA | ✓ S.C. BYSVLSD S.R.L. |
| ✓ I.I. LACHE VALENTIN | ✓ I.F.TOPLICEANU NECULAI |
| ✓ I.I.CUCOREANU CRISTINEL | ✓ I.I. JUVERDEANU VASILE |
| ✓ S.C.TROHANEANCA S.R.L. | ✓ I.I.ANDRIES COSTICA |
| ✓ I.F.TRIFAN VIOREL | |

Conform datelor disponibile la Institutul Național de Statistică, numărul mediu⁴ al salariaților înregistrați pe teritoriul comunei Gîrceni era de 83 persoane în anul 2007 și de 92 în anul 2012.

În anul 2013, conform datelor de la Primăria Comunei Gîrceni, numărul mediu de salariați este de 90 persoane, fiind cu 8,4% mai mare decât în urmă cu 6 ani (în anul 2007).

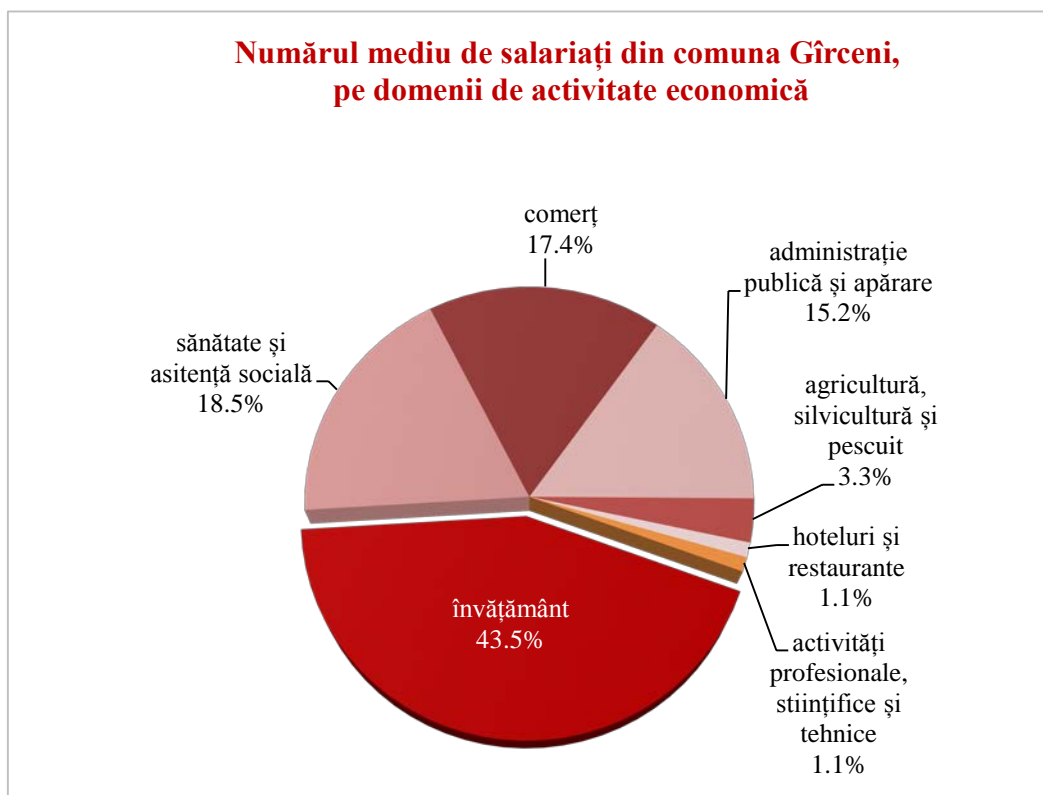


⁴ Definiție conform INS: Numărul mediu al salariaților reprezintă numărul de salariați angajați cu contracte individuale de muncă, plătiți de întreprindere pentru o durată medie normală a timpului de lucru, pe perioada de referință. Se determină ca medie aritmetică simplă calculată prin împărțirea sumei efectivelor zilnice de salariați din perioada de referință [...]

În anul 2012, potrivit Direcției Județene de Statistică Vaslui, în comuna Gîrceni 43,5% dintre salariați sunt în sectorul educației și 18,5% activează în sectorul “sănătate și asistență socială”.

Din cei 92 de salariați înregistrați în anul 2012 - 17,4% (16 persoane) reprezintă sectorul “comerț”.

Sectorul “agricultură, silvicultură și pescuit” cumulează 3 salariați, adică 3,3% din numărul total mediu al salariaților înregistrați în anul 2012 la nivel local.



6.10 Turism

6.10.1 Infrastructură turistică

La nivel local nu există infrastructură de susținere a sectorului turistic. Astfel, la nivel local nu există structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare.

6.10.2 Obiective și trasee turistice

Principalele obiective turistice de la nivelul comunei Gîrceni sunt Mănăstirea Mălinești și Mănăstirea Sf. Nicolae din satul Racova.

Alte obiective ce prezintă potențial turistic sunt baza sportivă și monumentele eroilor: monumentul eroilor din războiul de independență, monumentul eroilor din primul și cel de-al doilea război mondial, respectiv placa comemorativă a eroilor ce este amplasată chiar în centrul comunei Gîrceni.

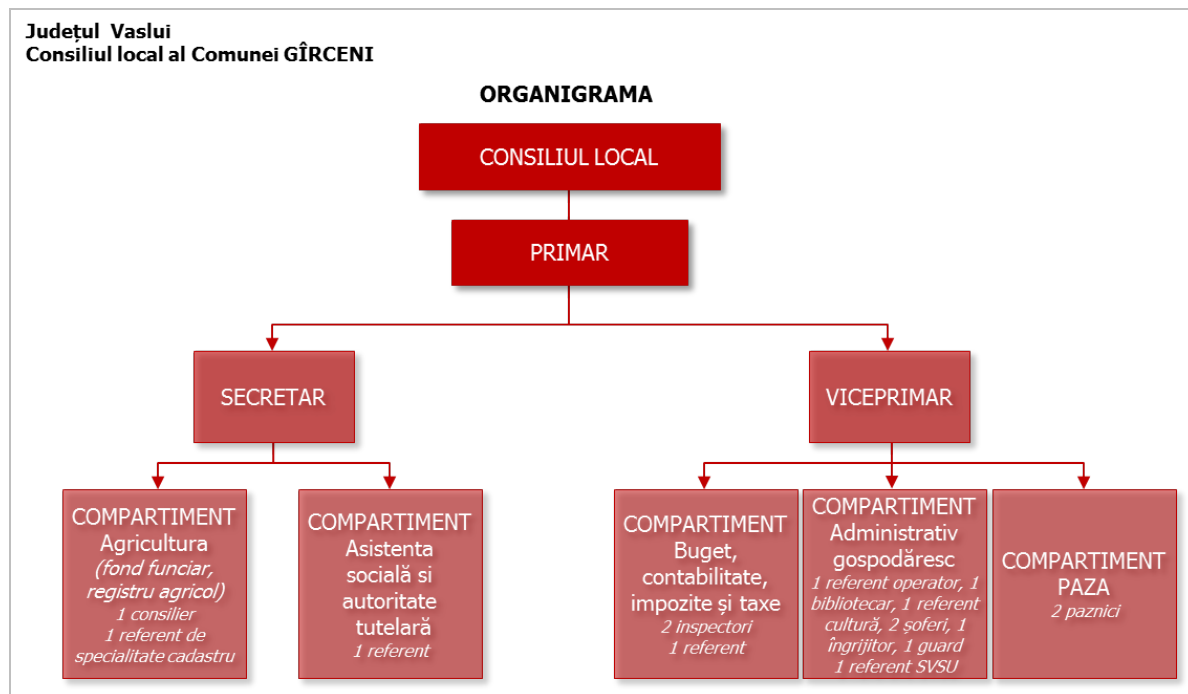
Conform documentului oficial “Itinerarii cultural religioase Vaslui-Hîncești-Leova” de pe site-ul www.vaslui-turism.ro, obiectivele culturale din comuna Gîrceni fac parte din traseul turistic cu numărul 4 stabilit la nivel județean. În rândurile următoare redăm traseul turistic așa cum este el editat în broșura oficială a Consiliului Județean Vaslui:

- ✓ Traseul: Vaslui – Laza – Poienești – Ivănești – **GÎRCENI** – Dragomirești – Voinești – Puiești – Pogana – Bârlad (cazare Bârlad)
- ✓ Obiective pe localități: Lacul Pușcași (comuna Laza) – mănăstirea Florești (sat Florești, comuna Poienești) – Biserica de lemn Sf. Nicolae a fostului schit Gologofta-Hușenii-Balica (comuna Ivănești) - **Mănăstirea Mălinești – Biserica de lemn „Sf. Voievozi” a mănăstirii Mălinești (comuna Gîrceni)** - Biserica de lemn „Intrarea Maicii Domnului în Biserică” (Vovidenia) (comuna Dragomirești) - Biserica de lemn „Cuvioasa Paraschiva” (sat Voinești, comuna Voinești) - Biserica de lemn „Adormirea Maicii Domnului” (sat Obârșeni, comuna Voinești) - Biserica de lemn „Sf. Nicolae” a fostului schit Strâmba (sat Cetățuia, comuna Puiești) - Biserica de lemn „Adormirea Maicii Domnului” (sat Cârjoani, comuna Pogana)

6.11 Administrație publică



Organigrama Primăriei Comunei Gîrceni



*Strategia de dezvoltare locală a Comunei Gîrceni, Județul Vaslui
pentru perioada 2014-2020*

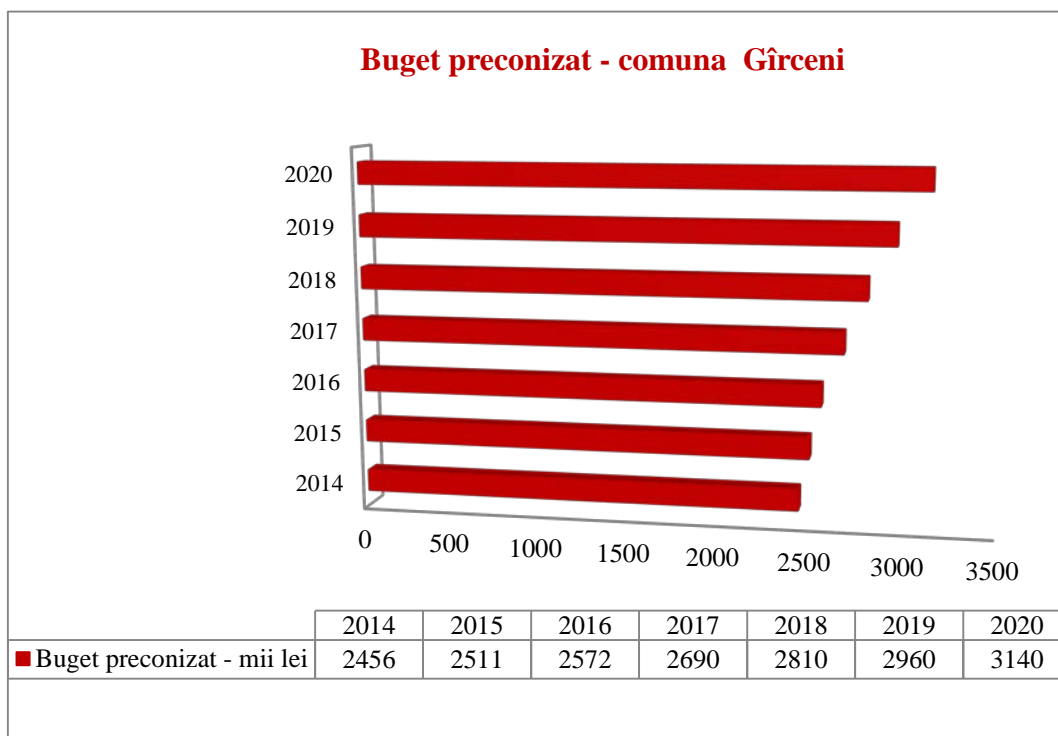
Structura Primăriei Gîrceni pe departamente:	
<i>Administrație publică</i>	6
<i>Achiziții publice</i>	1
<i>Informatică</i>	1
<i>Urbanism</i>	1
<i>Protecția mediului</i>	1
<i>Starea civilă</i>	1
<i>Registrul populației</i>	-
<i>Mediu</i>	-
<i>Audit financiar</i>	-
<i>Administrarea resurselor umane</i>	1
<i>Integrare europeană</i>	-
<i>Protecția civilă, situații de urgență și pompieri</i>	1
<i>Relația cu rromii</i>	-
<i>Personal administrativ și servicii</i>	3
<i>Corpul de control fiscal</i>	-
<i>Amenzi persoane</i>	-
<i>Contabilitate și finanțe</i>	3
<i>Corpul de executori bugetari</i>	-
<i>Inspecție și control comercial</i>	-
<i>Asistență socială</i>	1
<i>Posturi vacante</i>	-
<i>Servicii subordonate</i>	2

mii lei

Venituri	2009	2010	2011	2012	2013
Venituri proprii	478	417	372	395	415
Venituri fiscale	3.392	2.822	1.968	1.947	2.261
Venituri guvernamentale	600	-	-	-	150
Alte categorii de venituri	8	6	5	5	6

mii lei

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Buget preconizat - mii lei	2456	2511	2572	2690	2810	2960	3140



VII. ANALIZA SWOT

Primul pas în elaborarea Strategiei de dezvoltare locală a comunei Gîrceni a fost evaluarea situației curente a comunei din perspectiva domeniilor cheie care a permis analiza în detaliu a tuturor aspectelor pozitive și negative ale evoluției sale.

Scopul final al acestei evaluări reprezintă atât formularea obiectivelor strategice ale comunei Gîrceni pe termen lung, cât și stabilirea direcțiilor de dezvoltare pentru a atinge obiectivele stabilite.

Analiza SWOT s-a realizat în cadrul grupurilor de lucru organizate la sediul Primăriei comunei Gîrceni ce au adunat persoane ce activează în domeniile: demografie, sănătate, asistență socială, educație, cultură, economie, agricultură, turism, infrastructură, mediu, unde au participat actori locali.

În procesul de elaborare a strategiei s-a folosit analiza SWOT, ca instrument managerial, pentru evaluarea și prezentarea sintetică a aspectelor celor mai importante care vor afecta, într-un mod sau altul, evoluția viitoare a comunei Gîrceni.

Orice comunitate trebuie să asimileze și să promoveze o viziune strategică în ceea ce privește dezvoltarea sa în viitor. Lipsa unei asemenea viziuni duce la o activitate administrativă haotică, în cadrul căreia se pot rata oportunități și se consumă irațional resurse prețioase.

Experiența internațională a arătat că proiectele și programele operaționale funcționează cel mai bine atunci când fac parte dintr-un cadru coerent și când există o coordonare la nivel strategic.

Procesul de planificare strategică (PPS) a vizat definirea reperelor strategice de dezvoltare a unei comunități pe o perioadă de 7 ani. Etapele metodologice principale ale PPS au fost următoarele:

- realizarea unei analize preliminare;
- stabilirea viziunii asupra dezvoltării strategice a comunității;
- analiza sectorială a domeniilor strategice principale;
- articularea documentului strategic.

Analiza SWOT este o metodologie de analiză a unui proiect. Numele este descriptiv:

Strengths (puncte tari)

Weaknesses (puncte slabe)

Opportunities (oportunitati)

Threats (riscuri).

Pentru a avea certitudinea că politicile și programele existente corespund necesităților de dezvoltare a comunei Gîrceni, în cadrul limitărilor impuse de resursele locale disponibile și pentru accesarea fondurilor prin care Uniunea Europeană susține politica de dezvoltare regională s-a impus elaborarea strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014 - 2020.

Problemele cheie au fost identificate pe baza concluziilor evaluării premergătoare și prezentate în cadrul unei matrici, sub forma punctelor slabe, punctelor tari, oportunităților și amenințărilor.

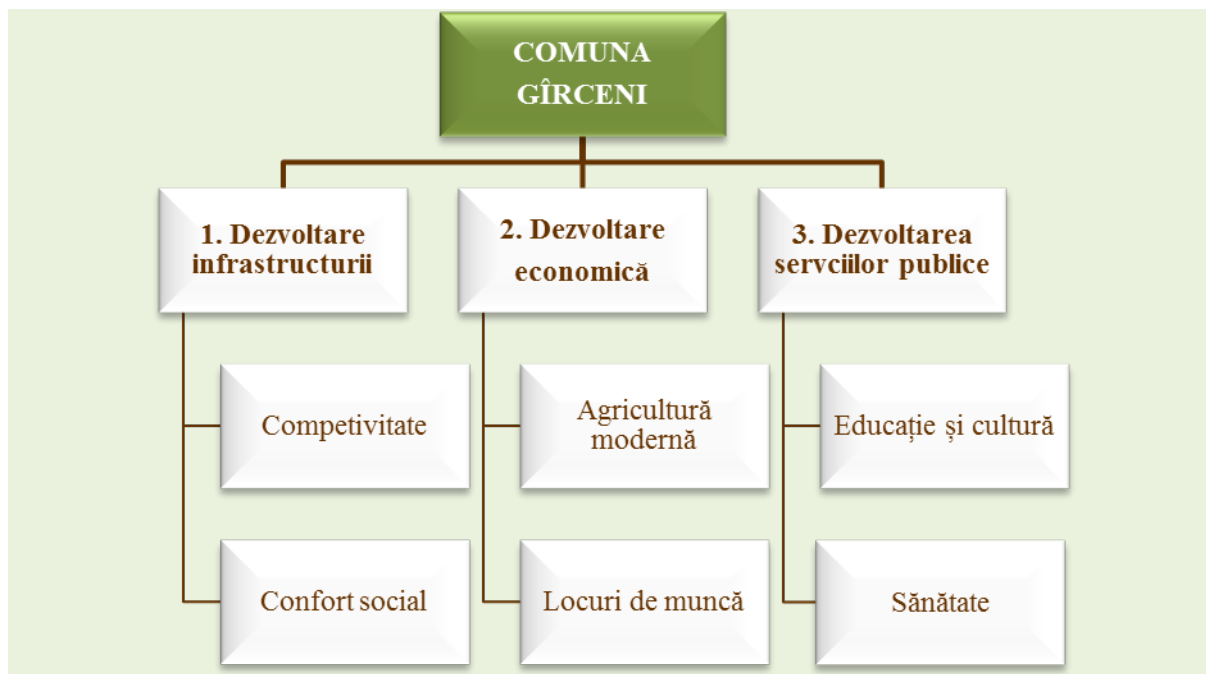
Punctele tari se referă la mediul intern și reprezintă resursele și capacitățile de care comunitatea dispune și care sunt superioare celor deținute de alte comunități similare.

Punctele slabe se referă la mediul intern și reprezintă resursele și capacitățile insuficiente sau de o calitate inferioară celor deținute de alte comunități similare.

Oportunitățile se referă la mediul extern și reprezintă suma evoluțiilor favorabile ale mediului de ansamblu al țării, care poate îmbrăca forme extrem de diferite plecând de la schimbările legislative, integrarea europeană și posibilitatea oferită comunității de a se dezvolta într-o formă superioară pe ansamblu sau pe domenii de interes.

Amenințările se referă la mediul extern și reprezintă evoluțiile defavorabile ale acestuia privite în ansamblu, care pot îmbrăca forme extrem de diferite, plecând de la schimbările de mentalitate, lacunele legislative și evoluțiile economice negative sau instabile care afectează capacitatea comunității de a atinge obiectivele strategice pe care și le-a propus.

În urma analizei SWOT s-au identificat trei principii prioritare care ar trebui să stea la baza elaborării strategiei în vederea dezvoltării durabile, și anume:



7.1 Agricultură și dezvoltare rurală

AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> - Condițiile climatice locale sunt favorabile agriculturii, atât sectorului vegetal cât și și zootehniei - Forța de muncă are experiență în agricultură (fiind transmisă din generație în generație) - 58,7% din suprafața totală a fondului funciar local este reprezentată de teren agricol (3.388 ha dintr-un total de 5.776 ha) - 36,8% din suprafața agricolă a comunei este teren arabil (2.126 ha dintr-un total de 5.776 ha) - La nivel local există potențial de extindere a suprafețelor cultivate cu cereale (suprafața disponibilă pentru extindere este de aproximativ 1.520 ha) - Condițiile naturale favorabile culturilor de viță de vie (hibridă) - Existența la nivel local a unei suprafețe de 37 ha disponibilă și care poate fi valorificată prin cultivarea viței de vie - Existența a 35ha ce pot fi extinse în vederea cultivării de legume, pe lângă cele 25 ha ce au fost cultivate în anul 2013 - Efectivul de animale ridicat și diversificat cuprinzând atât bovine, ovine, caprine, cabaline, porcine și păsări, cât și familii de albine și iepuri - Existența la nivel local a 2 lacuri în suprafață de 125 ha - Comuna face parte Grupul de Acțiune Locală “Valea Racovei” - Existența la nivel local a unui număr mare de aplicanți pentru câștigarea de fonduri europene nerambursabile 	<ul style="list-style-type: none"> -Existența la nivel local a suprafețelor de teren agricol degradate și neproductive (8,4%; 285 ha teren neproductiv dintr-un total de 5776 ha teren agricol) - Utilaje agricole insuficiente (parc auto agricol mic) -Sistemul de colectare, prelucrare și valorificare superioară a produselor agricole locale se face în cantități mici (individual) - Fondurile financiare insuficiente pentru modernizarea și popularea infrastructurii zootehnice - Serviciile de consultanță slab reprezentate la nivel local - Îmbătrânirea forței de muncă în agricultură -Investiții insuficiente în agricultură și utilizarea utilajelor uzate fizic și moral -Lipsa personalului calificat la nivel local pentru întreținerea utilajelor agricole

<ul style="list-style-type: none"> - Existența la nivel local a unui spirit de asociere între proprietarii de teren agricol și creșterea productivității prin prelucrarea terenurilor compacte - Existența la nivel local a Asociației Crescătorilor de Animale - Existența la nivel local a apicultorilor certificați pentru produse ecologice 	
--	--

AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> - Posibilitatea obținerii în gospodăria a produselor naturale, ce pot fi comercializate; astfel populația își poate suplimenta veniturile - Promovarea intensă la nivel național a produselor naturale și educarea populației în ceea ce privește alimentația sănătoasă - Facilități legislative privind arendarea suprafețelor agricole - Existența cadrului legislativ pentru întemeierea și dezvoltarea exploatărilor agricole, respectiv a fermelor zootehnice - Existența unor asociații profesionale și a unor organisme de sprijin a producătorilor - Disponibilitatea fondurilor europene ce pot fi absorbite în vederea dezvoltării agriculturii și spiritului antreprenorial inovativ - Existența Planului Național Strategic pentru Dezvoltare Rurală - Existența Grupului de Acțiune Locală “Valea Racovei” ce promovează accesarea fondurilor europene și organizează sesiuni de informare în acest sens - Existența târgului de la Pungești unde populația poate merge să își valorifice produsele agricole 	<ul style="list-style-type: none"> - Numărul de concurenți în creștere pentru produsele agro-alimentare de pe piața Uniunii Europene; - Piața de desfacere mică pentru produsele agro-alimentare din gospodăria la nivel județean și regional; - Absența unui cadru legal pentru protejarea producției agricole interne - Cadrul legislativ instabil ce poate conduce la descurajarea producătorilor - Resurse financiare reduse/insuficiente pentru finanțarea și co-finanțarea proiectelor din domeniul agricol - Eroziunea și degradarea calității solurilor ce pot conduce la scăderea randamentului în agricultură - Frecvența ridicată a perioadelor secetoase în agricultură și existența riscului de inundații - Capacitățile reduse de prelucrare a producției vegetale ce pot determina pierderi în perioadele de vârf de producție - Abandonul activităților agricole – în special în zonele caracterizate de productivitate naturală scăzută

7.2 Infrastructură și mediu

INFRASTRUCTURĂ ȘI MEDIU	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> - Comuna are o suprafață de 5776 ha și 6 sate componente: Dumbrăveni, Gîrceni, Racova, Racoviță, Slobozia și Trohan - Centre urbane importante apropiate: Vaslui (42 km), Roman (45 km), Bacău (71 km) - Existența rețelei de electricitate ce acoperă integral teritoriul comunei - Rețeaua de iluminat public este bine dezvoltată și acoperă principalele puncte din comună - Existența rețelei de comunicare (telefonie fixă și mobilă) - Implementarea la nivel local a sistemului de management al deșeurilor solide (dezvoltat la nivel județean) - Existența dotărilor pentru intervenție în caz de urgență - Existența unei rețele de voluntari pentru intervenții în caz de urgență - Existența la nivel local a unui sistem organizat de transport în comun și a stațiilor transport special amenajate - Desfășurarea la nivel local a unor campanii de educare a populației cu privire la protecția mediului - La nivel local platformele de gunoi sunt închise - Existența punctelor special amenajate pentru colectarea selectivă a deșeurilor - La nivel local există un punct de lucru/o filială a ADIV (Asociația pentru Dezvoltare Intercomunitară Vaslui) cu atribuții în zona serviciilor de salubritate 	<ul style="list-style-type: none"> - Existența drumurilor pietruite (40 km) și a drumurilor de pământ (45 km) - Educația ecologică superficială în rândul populației - Colectarea neselectivă a deșeurilor în rândul populației și agenților economici în vederea reciclării, refolosirii, recuperării sau valorificării lor - Existența situațiilor în care agenții economici nu țin cont de aplicarea normelor de protecție a mediului înconjurător - Insuficienta preocupare a agenților economici în recuperarea și refolosirea ambalajelor - Poluarea apelor de suprafață și subterane întrucât există infiltrări necontrolate, deoarece rețeaua de canalizare nu acoperă tot teritoriul comunei - Infrastructura rurală de bază slab dezvoltată - Lipsa la nivel local a rețelei de alimentare cu apă potabilă, a rețelei de canalizare și a unei stații de epurare moderne

INFRASTRUCTURĂ ȘI MEDIU	
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> - Existența la nivel județean a unui Sistem integrat de management al deșeurilor solide - Existența fondurilor externe destinate pentru modernizarea drumurilor comunale și satești - Existența fondurilor externe rambursabile și nerambursabile ce vizează sprijinirea dezvoltării infrastructurii locale - Existența organizațiilor și asociațiilor non-profit și neguvernamentale ce pledează pentru agricultura ecologică, protecția mediului și dezvoltare durabilă - Existența, în special – în zona urbană, a firmelor de consultanță ce pot oferi sprijin și transfer de informație în ceea ce privește accesarea fondurilor europene în mediul rural - Existența campaniilor de informare organizate de APDPR, APIA etc. care vizează creșterea indicelui de absorbție a fondurilor europene nerambursabile - Existența Agenției Naționale de Consultanță Agricolă cu filiale județene ce oferă sprijin pentru dezvoltarea mediului rural și agricol 	<ul style="list-style-type: none"> - Resurse financiare insuficiente pentru finanțarea și co-finanțarea proiectelor finanțate prin fonduri europene - Atitudinea de indiferență a populației și a agenților economici față de mediul înconjurător și conservarea acestuia - Degradarea infrastructurii de comunicație - Începerea lucrărilor pentru extragerea gazelor de șist în comuna Pungești inițiate de compania Chevron

7.3 Economie și turism

ECONOMIE ȘI TURISM	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> - Existența tradiției locale în creșterea animalelor - Existența unor întreprinzători locali ce oferă locuri de muncă pentru populația locală - Administrația Locală manifestă și oferă interes și sprijin pentru potențialii investitori - Existența și păstrarea tradițiilor locale - Existența unui cadru natural cu potențial turistic (pentru agro-turism și turismul de agrement, respectiv turismul cultural) - Existența bisericilor ortodoxe ce promovează tradițiile locale - Existența „Mănăstirii Mălinești”, din comuna Gîrceni - Existența iazurilor ce prezintă potențial turistic în vederea organizării de concursuri pescărești - Existența interesului pentru turism cinegetic și de pescuit - Existența potențialului pentru agro-turism 	<ul style="list-style-type: none"> - Resurse financiare la nivel local insuficiente pentru susținerea/promovarea unor investiții - Slaba diversificare a societăților în domeniile industriei ușoare și alimentației - Infrastructura de susținere a mediului de afaceri local este deficitară - Absența implementării sistemului de calitate în cadrul proceselor de producție și a produselor - Lipsa centrelor de colectare și prelucrare a produselor agricole - Mediul de afaceri slab reprezentat la nivel local - Infrastructura structurilor de alimentație publică și de primire turistică slab dezvoltată - Lipsa inițiativelor în domeniul agro-turistic la nivel local - Lipsa structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare și alimentație publică - Teritoriu cu un grad de sărăcie ridicat – peste gradul de sărăcie al Regiunii Nord – Est - Cu toate că localitatea Gîrceni este amplasată într-o zonă defavorizată – nu deține un titlu de “comună defavorizată”

ECONOMIE ȘI TURISM	
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> - Existența structurilor ce oferă sprijin agenților economici și a producătorilor agricoli în vederea accesării fondurilor europene utilizate pentru dezvoltarea capacităților de producție - Îmbunătățirea condițiilor economice locale prin valorificarea corespunzătoare a resurselor locale - Diversificarea activităților economice prin valorificarea resurselor locale - Existența programelor ce susțin încurajarea și creșterea capacității antreprenoriale în rândul tinerilor, adulților și a persoanelor de sex feminin - Posibilitatea accesării creditelor cu dobândă subvenționată pentru crearea de noi locuri de muncă în mediul rural - Existența programelor guvernamentale în derulare de susținere a sectorului IMM - Existența fondurilor externe nerambursabile pentru dezvoltarea infrastructurii turistice din mediul rural - Existența fondurilor guvernamentale acordate pentru reabilitarea lăcașelor de cult - Existența unui program de dezvoltare a turismului la nivel județean și regional - Încurajarea la nivel județean și regional a unor noi forme de turism (religios, rural, ecologic) - Îmbunătățirea condițiilor infrastructurii fizice și de utilități la nivel local, județean și regional - Amenajarea și promovarea târgurilor sătești 	<ul style="list-style-type: none"> - Legislația în continuă schimbare - Oferte de creditare greu accesibile (garanții mari, dobânzi mari etc.) - Creșterea ratei inflației și a ratei de schimb valutar - Reinstalarea unei stări de criză economică la nivel global - Creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei și asistenței sociale - Numărul în scădere a populației active - Neadaptarea condițiilor locale turistice la trendul regional sau național conduce la scăderea competitivității turistice locale și la pierderea turiștilor ce aleg alte destinații turistice (migrarea potențialilor turiști către alte zone) - Sistemul foarte greu și birocratic în ceea ce privește obținerea de certificate pentru produsele ecologice și bio - Lipsa interesului oamenilor de afaceri pentru investiții în energiile regenerabile

7.4 Educație și cultură

EDUCAȚIE ȘI CULTURĂ	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> - Existența infrastructurii educaționale (unități educaționale din categoria: grădinițe și școli) - Existența și implementarea unui management școlar adecvat și aliniat cu standardele europene în unitățile de învățământ public local - Existența în comună a două cămine culturale - Existența în comună a unei biblioteci comunale (ce dețin fond de carte extins și face parte din programul național Biblionet) - Gradul de acoperire relativ ridicat a posturilor didactice din școli cu cadre cu normă întreagă - Organizarea la nivelul teritoriului comunei a unor evenimente ce au ca scop promovarea culturii și tradițiilor locale (în special în cadrul unităților școlare) - Existența copiilor și elevilor cu rezultate bune / foarte bune la învățătură și diferitele concursuri școlare - Existența la nivel local a unui microbuz școlar ce asigură transportul copiilor - Existența la nivel local a Asociației Trecut, Prezent și Viitor Gîrcenean ce oferă sprijin copiilor cu rezultate bune la învățătură și care provind din familii care nu îi pot susține pentru continuarea studiilor - Existența la nivel local a Asociației Trecut, Prezent și Viitor Gîrcenean care se implică în proiecte educaționale la nivel local 	<ul style="list-style-type: none"> - Populația școlarizată în învățământul primar și învățământul gimnazial în scădere din cauza micșorării sporului natural - Procentajul relativ ridicat de elevi școlarizați în învățământul cu clase simultane - Lipsa supravegherii video în unitățile educaționale locale - Lipsa sistemului de pază în unitățile locale educaționale - Dezvoltarea medie a bazei materiale pentru desfășurarea activităților pentru discipline pentru chimie, biologie, fizică - Unitățile de învățământ sunt insuficient echipate cu mobilier și materiale didactice - Dotarea necorespunzătoare a căminelor culturale - Lipsa terenurilor de sport și a spațiilor de joacă special amenajate - Dezvoltarea insuficientă a bazei materiale pentru desfășurarea activităților de educație fizică - Copii din satul Dumbrăveni nu beneficiază de transport cu microbuzul școlar din cauza drumurilor necorespunzătoare (drumul Gîrceni-Dumbrăveni este într-o stare proastă, iar autovehiculul se defectează foarte des – consumând resurse financiare mari din bugetul local)

EDUCAȚIE ȘI CULTURĂ	
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none">- Existența programelor naționale prin care sunt acordate resurse financiare pentru construcția, reabilitarea, modernizarea și dotarea căminelor culturale- Existența fondurilor externe destinate infrastructurii de susținerea a activităților sportive- Existența unui proiect de lege prin care părinții să fie amendați dacă există absenteism în rândul copiilor- Introducerea muncii în folosul comunității pentru acoperirea echivalentului în lei al amenzilor neachitate	<ul style="list-style-type: none">- Fonduri externe insuficiente alocate pentru reabilitarea, modernizarea și dotarea unităților școlare- Reducerea populației școlare din cauza declinului natalității- Buget insuficient alocat învățământului public generând fenomene de dotare materială la limita necesarului unităților sau recurgerea la finanțare paralelă prin aportul familiilor- Migrarea cadrelor didactice din sistemul educațional, deoarece nu sunt motivate și nu le sunt asigurate condițiile adecvate pentru desfășurarea activității.

7.5 Resurse umane și piața muncii

RESURSE UMANE ȘI PIAȚA MUNCII	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> - Existența resurselor umane într-un volum și o calificare ce pot asigura dezvoltarea activității economico-sociale - Existența persoanelor cu experiență acumulată în domeniul agricol, învățământ și comerț - Informarea continuă la nivel local cu privire la programele de calificare și reconversie existente în județ - Ponderea populației apte de muncă este semnificativă la nivel local - Rata infrafracționalității redusă la nivel local - Existența la nivel local a Postului de Poliție Locală ce asigură ordinea și siguranța publică (la nivel local există 2 agenți de poliție) 	<ul style="list-style-type: none"> - Existența șomajului de lungă durată, care conduce la descalificarea și descurajarea foștilor angajați - Număr mare de persoane care nu au loc de muncă - Adaptarea lentă a populației rurale mature și vârstnice la schimbările și provocările lumii actuale, în general, și la fenomenul mobilității și reconversiei profesionale, în special - Migrarea persoanelor tinere spre mediul urban și străinătate, mai cu seamă a celor cu pregătire profesională înaltă - Capacitatea financiară relativ scăzută a locuitorilor zonei - Ponderea ridicată a pensionarilor și a persoanelor peste 65 ani (22,5%)

RESURSE UMANE ȘI PIAȚA MUNCII	
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> - Existența unor programe finanțate din fonduri guvernamentale pentru reconversie profesională și crearea de noi locuri de muncă pentru șomeri - Existența fondurilor europene pentru dezvoltarea profesională a persoanelor active din comună - Monitorizarea la nivel național a stării ocupaționale a populației - Adaptarea programelor de învățământ la cerințele economiei de piață - Existența unor reglementări ce acordă facilități angajatorilor care creează noi locuri de muncă pentru șomeri, tineri absolvenți etc. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ieșirea persoanelor calificate din viața activă, ceea ce duce la micșorarea numărului acestora - Declinul demografic și îmbătrânirea populației - Creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă - Majorarea numărului șomerilor în rândul tinerilor absolvenți de liceu sau studii superioare - Estomparea tradițiilor locale odată cu trecerea timpului - Existența unui trend general de migrare a forței de muncă tinere spre zonele urbane sau spre străinătate - Depopularea satelor și scăderea nivelului de trai

7.6 Sănătate și asistență socială

SĂNĂTATE ȘI ASITENȚĂ SOCIALĂ	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> - Existența la nivel local a infrastructurii și personalului specializat de prestare servicii medicale - Informare operativă cu privire la formele de ajutor de stat - Implicarea activă a autorităților locale în problemele comunității - Grad relativ redus de inadaptare socială a locuitorilor comunei - La nivel local se acordă atenție serviciilor sociale în vederea rezolvării situațiilor specifice din comunitate 	<ul style="list-style-type: none"> - Lipsa la nivel local a spațiilor adecvate pentru desfășurarea activităților medicale - Serviciile acordate sunt afectate de bugetul insuficient - Fonduri insuficiente destinate asistenței medicale - Sistemul de ajutor social nu încurajează reintegrarea activă - Personal insuficient pentru asistență socială - Societatea civilă insuficient implicată în rezolvarea problemelor locale din sfera socială - Informare insuficientă cu privire la alte fonduri sociale - Migrarea populației către zonele urbane în vederea investigațiilor medicale - Existența la nivel local a persoanelor fără ocupație și a șomerilor (indemnizați și ne-indemnizați) - Profunzimea sărăciei (deficitul de consum: resursele care ar trebui transferate persoanelor sărace) este de 15,4% fiind superioară celei înregistrată în spațiul rural românesc (9,6%) - Rata sărăciei la nivel local (48,4%) este superioară celei înregistrate în spațiul rural românesc (42,4%) (conform PNDR) - Lipsa aparatului moderne din sistemul medical local; - Lipsa aparatelor medicale adecvate determină migrarea locuitorilor către unitățile medicale din mediul urban

SĂNĂTATE ȘI ASITENȚĂ SOCIALĂ	
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> - Rezolvarea cazurilor medicale deosebite în sistemul medical județean - Promovarea la nivel național a principiilor naturiste și adoptării standardelor alimentare sănătoase - Sprijinirea financiară a școlărilor care doresc obținerea unei burse de studiu - Existența fondurilor destinate pentru reabilitarea și dotarea corespunzătoare a unităților medicale - Încurajarea și susținerea la nivel național a centrelor sociale multifuncționale prin programare de finanțare - Existența fondurilor nerambursabile destinate pentru dezvoltarea de centre de zi pentru copii, adulți și vârstnici - Existența programelor complexe de urmărire a stării de sănătate a populației - Dezvoltarea economică a comunei poate conduce la suplimentarea veniturilor destinate asistenței sociale - Politica socială susținută din partea Uniunii Europene - Existența Strategiei Naționale Anti-sărăcie 	<ul style="list-style-type: none"> - Reacție nefavorabilă la sistemul de norme sanitare impuse - Costurile ridicate pot conduce la renunțarea la dotări - Pragul de rentabilitate depinde de numărul de persoane active asistate - Politici de specializare zonală a centrelor de asistență sanitară - Creșterea gradului de sărăcie prin prisma înăsprii condițiilor de acordare a ajutoarelor sociale și scăderii numărului de beneficiari - Costul serviciilor medicale în creștere - Lista medicamentelor compensate sau gratuite nu acoperă necesităților populației - Costul medicamentelor foarte ridicat și existența situațiilor în care veniturile mici ale populației restricționează dreptul la tratarea diferitelor afecțiuni - Condiții aspre de funcționare a centrelor multifuncționale - Inexistența unei necorelării a legislației în vigoare ce reglementează centrele multifuncționale și politica de angajare / dezvoltare de noi locuri de muncă în sistemul public - Lipsa unei diferențieri clare între salariile personalului medico-sanitar și costurile pentru consumabile, respectiv medicamente - Sursele de finanțare pentru medicina primară foarte reduse - Bugete reduse acordate pentru medicina primară (medicamente și consumabile)

VIII. PARTENERIATE OPORTUNE

Deoarece numeroase activități își pot găsi rezolvarea doar în cadrul unor parteneriate, Autoritatea Publică Locală Gîrceni poate încheia parteneriate cu: agenți economici, entități juridice private; instituții de învățământ și cultură; organizații neguvernamentale și non-profit (ONG-uri); alte administrații publice.

Comuna Gîrceni face parte din Grupul de Acțiune Locală Valea Racovei.

Asociația “Grupul de Acțiune Locală “Valea Racovei” (GAL Valea Racovei) este un parteneriat public-privat care și-a început activitatea la începutul anului 2010.

Teritoriul Grupului de Acțiune Locală Valea Racovei, din județul Vaslui, are o suprafață de 529,71 km², cuprinde comunele: Băcești, Delești, Dragomirești, Dumești, Gîrceni, Ivănești, Laza, Poienești, Pungești, Pușcași. Suprafața teritoriului este de 529,71 km², dispusă pe o axa verticală de 32 km și o axă orizontală de 33 km.

Referințe cardinale:

- ✓ Nord: comuna Tansa (județul Iași), comuna Dăgâța (județul Neamț), comuna Poienari (județul Neamț), comunele Todirești, Rafaila, orașul Negrești (județul Vaslui)
- ✓ Est: comunele Vulturești, Ștefan cel Mare, Balteni, municipiul Vaslui (județul Vaslui)
- ✓ Sud: comunele Voinești, Gherghești, Alexandru-Vlahuță, Bogdana, Lipovăț (județul Vaslui)
- ✓ Vest: comunele Colonești, Plopana, Lipova (județul Bacău) și comunele Oniceni, Bozieni (județul Neamț).

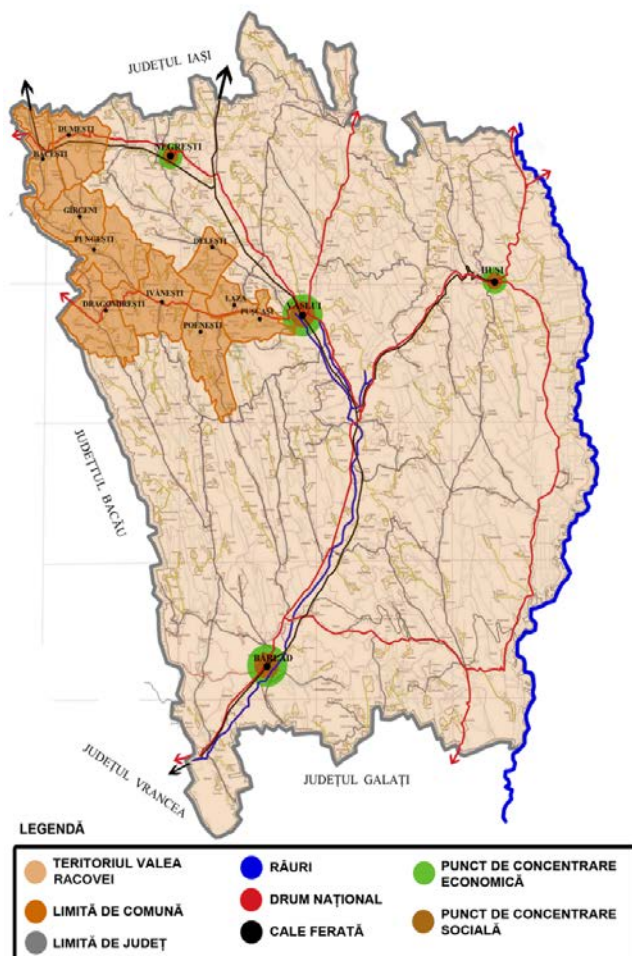


Repere relevante ale microregiunii: aceasta se întinde de-a lungul șoselei naționale DN2F Vaslui-Bacău și DN15D Vaslui-Roman, prezentând avantaje în contactul cu municipiul Vaslui la est, Roman la nord-vest și Bacău la vest, intersecția cu unele căi de comunicare – rutiere, feroviare, navale, aeriene. Teritoriul este traversat de calea ferată Vaslui-Roman.

Numărul locuitorilor cuprinși în teritoriul Valea Racovei este de 36.012, iar densitatea populației este de 68,00 locuitori/m²

Situația zonelor sărace/defavorizate (zone Natura 2000, zone cu valoare naturală ridicată (HNV), zone afectate de restructurare industrială) cuprinse în teritoriu:

- ✓ Zone sărace – toate comunele fac parte din zone sărace. Rata de sărăcie în teritoriu este de 54,6%
- ✓ Zone defavorizate – Ivănești, Dragomirești, Pungești
- ✓ Zone Natura 2000 – Pădurea Bălteni – Harboanca
- ✓ Zone cu valoare naturală ridicată – nu este cazul
- ✓ Zone afectate de restructurare industrială – nu este cazul.



IX. POLITICI PUBLICE ÎNTREPRINSE ÎN TERITORIU

Lista proiectelor realizate în perioada 2008–2013. Ținând cont de situația economică generală înregistrată atât la nivel național, regional, județean, cât și local, la nivelul comunei Gîrceni puterea de a susține financiar proiecte de dezvoltare a fost restricționată.

La nivel local, autoritățile publice locale au inițiat și derulat următoarele proiecte:

Nr. crt.	Denumire proiect	Valoare fără TVA	Sursa de finanțare	Stadiul proiectului
1	Sediu primărie	1.200.000	-buget local	65%
2	Alimentare cu apă -Gîrceni	2.400.000	-buget local	30%
3	Construcție grădiniță	450.000	-buget local	0%
4	Construcție școală	1.600.000	-buget inspectat școlar	5%

X. PORTOFOLIUL DE PROIECTE DE DEZVOLTARE PENTRU PERIOADA 2014 – 2020

Proiectele ce trebuie demarate și implementate la nivelul comunei Gîrceni, în perioada 2014-2020, în vederea dezvoltării echilibrate a comunității sunt:

- ✓ Modernizarea drumurilor de pe raza comunei Gîrceni
- ✓ Modernizarea drumurilor de acces la de exploatațiunile agricole de pe raza comunei Gîrceni
- ✓ Extinderea rețelei de alimentare cu apă potabilă
- ✓ Înființarea rețelei de canalizare și stație de epurare și tratare a apelor reziduale în comuna Gîrceni
- ✓ Modernizarea bibliotecii comunale și dotarea corespunzătoare a acesteia
- ✓ Înființarea de CDI-uri (Centre de Documentare și Informare) în școlile de pe raza comunei Gîrceni
- ✓ Înființarea, dotarea corespunzătoare și darea în folosință a unui centru after-school în comuna Gîrceni
- ✓ Înființarea, dotarea corespunzătoare și darea în folosință a unei grădinițe în satul Slobozia, comuna Gîrceni
- ✓ Finalizare unitate educațională în sat Gîrceni, comuna Gîrceni
- ✓ Construire Cămin Cultural în satul Slobozia, comuna Gîrceni
- ✓ Modernizarea și dotarea corespunzătoare ale Căminelor Culturale de pe raza comunei Gîrceni
- ✓ Înființarea unui cor la nivel local în vederea educării, dezvoltării culturii generale și a valorificării timpului liber al copiilor și școlărilor
- ✓ Înființarea unui ansamblu de dansuri populare specifice pentru Valea Racovei (ex. Ansamblul Mlădițe Gîrcenene)
- ✓ Înființarea unei Ludotechi la nivel local în vederea promovării patrimoniului cultural local imaterial
- ✓ Amenajarea de parcuri și spații de joacă pentru copii în comuna Gîrceni
- ✓ Înființarea unei fanfare profesionale de copii, achiziționarea de instrumente muzicale și pregătirea corespunzătoare de către un profesor
- ✓ Conectarea clădirii unității medicale din satul Gîrceni, comuna Gîrceni la rețeaua publică de apă curentă și canalizare
- ✓ Renovarea, dotarea și racordarea la utilitățile publice a punctului sanitar din satul Racova, comuna Gîrceni

- ✓ Dotarea cu aparatură și echipamente de specialitate a Cabinetului Medical Individual (CMI) din comuna Gîrceni
- ✓ Înființare și dotare cabinet stomalogenic în comuna Gîrceni
- ✓ Înființarea unei micro-policlinici la nivelul comunei Gîrceni
- ✓ Înființarea, dotarea și darea în folosință a unui centru de asistență medicală permanentă în comuna Gîrceni
- ✓ Inițierea și derularea de campanii de educație sanitară și igienă personală pentru populația din comuna Gîrceni
- ✓ Inițierea și derularea unor campanii civile și sociale pentru întraajutorarea persoanelor fizice cu dizabilități
- ✓ Înființarea de centre de colectare și valorificare a produselor apicole
- ✓ Achiziția de utilaje moderne în agricultură
- ✓ Înființarea, dotare și darea în folosință a unui centru de prestări servicii pentru populația comunei Gîrceni (frizerie, manichiură, masaj etc)
- ✓ Înființarea de micro-ferme/exploatații agricole la nivelul comunei Gîrceni
- ✓ Centru de preluare, depozitare și valorificare a produselor agricole locale
- ✓ Dezvoltarea de plantații de nuci în comuna Gîrceni
- ✓ Reabilitarea monumentelor istorice din comuna Gîrceni
- ✓ Introducerea în circuitele turistice județene a monumentelor istorice locale
- ✓ Semnalizarea corespunzătoare a obiectivelor turistice și a monumentelor istorice de pe raza comunei Gîrceni
- ✓ Achiziționarea și amenajarea de tribune în cadrul Bazei Sportive din comuna Gîrceni
- ✓ Achiziționare mașină pentru intervenții în caz de urgență pe raza comunei Gîrceni
- ✓ Organizarea sistemului de colectare selectivă, a spațiului de depozitare temporară și transportul deșeurilor
- ✓ Energie verde pentru iluminat public în comuna Gîrceni
- ✓ Extindere rețea electrică, înlocuire post de transformare și montare unui nou post transformare în comună în vederea îmbunătățirii parametrilor curentului electric.

PROIECTUL NR. 1	MODERNIZAREA DRUMURILOR DE PE RAZA COMUNEI GÎRCENI
Descrierea proiectului	Realizarea de investiții în vederea realizării de lucrări în scopul modernizării drumurilor de pe raza comunei Gîrceni
Justificarea proiectului:	Rețeaua de drumuri existentă pe teritoriul comunei Gîrceni însumează 95 de km, dintre care doar 10 km sunt drumuri asfaltate (10,5%), 40 de km de drumuri pietruite și 45 de km drumuri de pământ.
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 2	MODERNIZAREA DRUMURILOR DE ACCES LA EXPLOATAȚIILE AGRICOLE DE PE RAZA COMUNEI GÎRCENI
Descrierea proiectului	Realizarea de investiții în vederea realizării de lucrări de modernizare a drumurilor de exploatație agricolă de pe raza comunei Gîrceni
Justificarea proiectului:	Pe raza comunei Gîrceni există 65 km de drumuri de exploatație agricolă (care necesită modernizare). Proiectul se justifică din următoarele considerente: 58,7% din suprafața totală a fondului funciar local este reprezentată de teren agricol (3.388 ha dintr-un total de 5.776 ha), iar condițiile climatice locale sunt favorabile agriculturii. Necesitatea modernizării drumurilor de exploatație agricolă de pe raza comunei Gîrceni reiese din starea tehnică nesatisfăcătoare a drumurilor. Prin realizarea de lucrări propuse a îmbunătăți calitatea drumurilor de exploatație agricolă, se vor obține numeroase avantaje socio-economice: reducerea discrepanțelor în interiorul regiunii, între zonele atractive pentru investitori și zonele care nu atrag investiții, îmbunătățirea mobilității populației, care vor contribui la o dezvoltare economică durabilă.
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 3	EXTINDEREA REȚELEI DE ALIMENTARE CU APĂ POTABILĂ
Descrierea proiectului	Realizarea de investiții în vederea extinderii rețelei de alimentare cu apă potabilă
Justificarea proiectului:	<p>Rețeaua de alimentare cu apă potabilă din comuna Gîrceni are o lungime de 1,5 km, în timp ce lungimea totală a drumurilor existente la nivelul comunei este 95 km. Extinderea rețelei de alimentare cu apă potabilă va contribui la creșterea nivelului de trai al populației din comună, locuitorii săi vor beneficia de apă potabilă 24 de ore din 24, eficientizându-se activitatea, atât a localnicilor, cât și a agenților economici.</p> <p>După finalizarea acestui proiect, locuitorii comunei Gîrceni vor beneficia de servicii de calitate în ceea ce privește furnizarea apei potabile.</p> <p>O astfel de investiție va avea impact social și asupra calității mediului datorită: reducerii factorilor de risc pentru sănătatea populației, îmbunătățirea condițiilor de viață, atragerea de investitori.</p>
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	<p>Buget local</p> <p>Buget de stat</p> <p>Fonduri europene</p> <p>Alte surse</p>
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 4	ÎNFIINȚAREA REȚELEI DE CANALIZARE ȘI STAȚIE DE EPURARE ȘI TRATARE A APELOR REZIDUALE ÎN COMUNA GÎRCENI
Descrierea proiectului	Realizarea unor investiții pentru înființarea și darea în folosință a sistemului de canalizare și a stației de epurare și tratare a apelor reziduale în comuna Gîrceni
Justificarea proiectului:	În comuna Gîrceni nu există rețea de canalizare și nici stație de epurare și tratare a apelor reziduale. Prin urmare, apar probleme de mediu, deoarece apele reziduale sunt o sursă de poluare, atât pentru sol, cât și pentru subsol, pânza freatică și apa de suprafață.
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 5	MODERNIZAREA BIBLIOTECHII COMUNALE ȘI DOTAREA CORESPUNZĂTOARE A ACESTEIA
Descrierea proiectului	Realizarea de investiții în vederea modernizării și dotării corespunzătoare a Bibliotecii Comunale din comuna Gîrceni
Justificarea proiectului:	<p>Biblioteca comunală este un loc în care populația comunei poate să interacționeze cu partea culturală și educațională la nivel local. În cadrul bibliotecii comunale, fondul de carte total este 12.313 volume și este pus la dispoziția a 720 de cititori (utilizatori activi).</p> <p>La nivelul teritoriului comunei Gîrceni, biblioteca școlară nu funcționează întrucât în sistemul educațional local nu există profesor de limba română, iar biblioteca comunală este într-o stare avansată de degradare. În aceste condiții, accesul populației la informație și cultură este restricționat.</p>
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 6	ÎNFIINȚAREA DE CDI-URI (CENTRE DE DOCUMENTARE ȘI INFORMARE) ÎN ȘCOLILE DE PE RAZA COMUNEI GÎRCENI
Descrierea proiectului	Realizarea de investiții în vederea înființării de CDI-uri (centre de documentare și informare) în școlile de pe raza comunei Gîrceni
Justificarea proiectului:	<p>Accesul la informație este un drept al omului și este un aspect foarte important într-o societate care tinde spre progres și îmbunătățirea condițiilor de viață. Datorită faptului că școlile de pe raza comunei Gîrceni nu beneficiază de existența unor centre de documentare și informare ce ar putea oferi o viziune nouă despre ce înseamnă a învăța modern, cum să știi să cauți singur informațiile de care ai nevoie și să fii mereu în pas cu noutățile apărute pe plan național și mondial, acest proiect se identifică a fi o necesitate.</p> <p>Fiind un instrument cu adevărat folositor elevilor, profesorilor și comunității locale în general, CDI-ul are două funcții: funcția de „bibliotecă” și funcția de „cercetare și prelucrare a materialului informativ”. Cei 476 preșcolari și școlari ai comunei Gîrceni vor avea o motivație în plus de a învăța cu ajutorul acestor centre.</p>
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 7	ÎNFIINȚAREA, DOTAREA CORESPUNZĂTOARE ȘI DAREA ÎN FOLOSINȚĂ A UNUI CENTRU AFTER-SCHOOL ÎN COMUNA GÎRCENI
Descrierea proiectului	Proiectul își propune înființarea, dotarea corespunzătoare și darea în folosință a unui centru after-school în comuna Gîrceni
Justificarea proiectului:	În prezent pe raza comunei Gîrceni nu există un centru after-school ce ar putea veni atât în sprijinul părinților, care au tot mai puțin timp la dispoziție să se ocupe de cei mici, cât și în sprijinul copiilor care pot avea oportunitatea de socializare și de a învăța lucruri noi. Copiii se pot juca, mânca sănătos, pot face lecțiile și câștiga un plus de educație, asigurându-li-se și calitatea petrecerii timpului liber.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

<p align="center">PROIECTUL NR. 8</p>	<p align="center">ÎNFIINȚAREA, DOTAREA CORESPUNZĂTOARE ȘI DAREA ÎN FOLOSINȚĂ A UNEI GRĂDINIȚE ÎN SATUL SLOBOZIA, COMUNA GÎRCENI</p>
<p>Descrierea proiectului</p>	<p>Realizarea de investiții în vederea înființării, dotării corespunzătoare și dării în folosință a unei grădinițe în satul Slobozia, comuna Gîrceni</p>
<p>Justificarea proiectului:</p>	<p>Infrastructura educațională a comunei Gîrceni are nevoie de înființarea și dotarea corespunzătoare a unei grădinițe în satul Slobozia, deoarece în acest sat unitatea existentă nu corespunde cerințelor din domeniu și în profil teritorial este necesară o astfel de structură educațională.</p>
<p>Studii existente</p>	<p align="center">-</p>
<p>Valoare estimată</p>	<p align="center">-</p>
<p>Posibile surse de finanțare</p>	<p>Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse</p>
<p>Perioada estimată de implementare</p>	<p>2014 – 2020</p>

PROIECTUL NR. 9	FINALIZARE UNITATE EDUCAȚIONALĂ ÎN SAT GÎRCENI, COMUNA GÎRCENI
Descrierea proiectului	Proiectul își propune finalizarea unei unități educaționale din sat Gîrceni, comuna Gîrceni
Justificarea proiectului:	Pe raza comunei s-au desfășurat în perioada 2008-2013 lucrări de construcție a unei școli în valoare estimativă de 1.600.000 lei valoare fără TVA, fiind realizate într-un stadiu de 5% și susținute din bugetul inspectoratului școlar. Această construcție necesită a fi finalizată pentru a se desfășura activități educaționale, fiind o necesitate majoră finalizarea construcției.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 10	CONSTRUIRE CĂMIN CULTURAL ÎN SATUL SLOBOZIA, COMUNA GÎRCENI
Descrierea proiectului	Proiectul își propune construirea unui cămin cultural în satul Slobozia, comuna Gîrceni
Justificarea proiectului:	În acest moment, locuitorii satului Slobozia nu beneficiază de activități culturale, deoarece activitatea Căminului Cultural este suspendată întrucât clădirea este într-o stare avansată de degradare și necesită să fie suspusă unor lucrări de modernizare și reabilitare, respectiv lucrări de dotare cu echipamente specifice desfășurării de activități cu caracter cultural. Este necesară o astfel de investiție în satul Slobozia, pentru asigurarea regenerării mediului cultural al comunei și a valorilor acestuia. În prezent, activitățile culturale se desfășoară în unitățile de învățământ de pe raza comunei Gîrceni.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 11	MODERNIZAREA ȘI DOTAREA CORESPUNZĂTOARELE A CĂMINELOR CULTURALE DE PE RAZA COMUNEI GÎRCENI
Descrierea proiectului	Realizarea de investiții în vederea modernizării și dorării corespunzătoare a căminelor culturale de pe raza comunei Gîrceni
Justificarea proiectului:	<p>În acest moment în comună există două cămine culturale, însă locuitorii comunei Gîrceni nu beneficiază de activități culturale, deoarece activitatea Căminului Cultural este suspendată întrucât clădirea este într-o stare avansată de degradare și necesită să fie supusă unor lucrări de modernizare și reabilitare, respectiv lucrări de dotare cu echipamente specifice acestui sector.</p> <p>Pentru promovarea activităților culturale în acest moment se apelează la unitățile de învățământ din comună.</p>
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 12	ÎNFIINȚAREA UNUI COR LA NIVEL LOCAL ÎN VEDEREA EDUCĂRII, DEZVOLTĂRII CULTURII GENERALE ȘI A VALORIFICĂRII TIMPULUI LIBER AL COPIILOR ȘI ȘCOLARILOR
Descrierea proiectului	Proiectul are ca obiectiv înființarea unui cor la nivel local în vederea educării, dezvoltării culturii generale și a valorificării timpului liber al copiilor și școlariilor
Justificarea proiectului:	Înființarea unui astfel de cor ar aduce numeroase beneficii atât copiilor care ar avea în timpul liber activități extrașcolare, ar avea oportunitatea de a-și folosi sau descoperi talentele, precum și de a învăța care sunt elementele de cultură asociate zonei pentru promovarea acesteia, cât și comunei, deoarece aceasta va avea viitori cetățeni adulți care o vor promova și face cunoscută. Astfel de activități sunt o formă de eliberare și redare a liniștii sufletești.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 13	ÎNFIINȚAREA UNUI ANSAMBLU DE DANSURI POPULARE SPECIFICE PENTRU VALEA RACOVEI (EX. ANSAMBLUL MLĂDIȚE GÎRCENENE)
Descrierea proiectului	Realizarea de investiții în vederea înființării unui ansamblu de dansuri populare specifice pentru Valea Racovei (ex. Ansamblul Mlădițe Gîrcenene)
Justificarea proiectului:	Pe raza comunei nu există un ansamblu de dansuri populare care să prezinte o imagine despre cultura și obiceiurile regiunii. Astfel, comuna ar avea o modalitate de promovare prin numeroasele reprezentații la nivel local, județean și național, pentru ca mai apoi ansamblul să efectueze turnee și să participe la concursuri și festivaluri internaționale cu care comuna s-ar putea mândri.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 14	ÎNFIINȚAREA UNEI LUDOTECI LA NIVEL LOCAL ÎN VEDEREA PROMOVĂRII PATRIMONIULUI CULTURAL LOCAL IMATERIAL
Descrierea proiectului	Realizarea de investiții în vederea înființării unei ludoteci, cu scopul promovării patrimoniului cultural local imaterial.
Justificarea proiectului:	<p>Ludoteca este un centru de activități (re)creative și educaționale, un loc de întâlnire socială pentru copii și tineri. Ludoteca reprezintă locul în care jocul și dorința de a descoperi, de a cunoaște, de a asimila noi informații, dar și de a socializa, de a petrece timp împreună cu prietenii, părinții, colegii de grădiniță, școală, sau în compania altor copii, devine plăcut și constructiv. În cadrul ludotecii au loc lucrări educaționale, sociale și culturale cu scopul de a crea o mai bună calitate a vieții copiilor.</p> <p>Scopul înființării unui astfel de centru socio-educativ-cultural este de a contribui la recuperarea fondului afectiv necesar formării unei personalități armonioase și în dezvoltarea socio-emoțională a copiilor, contribuind la dezvoltarea durabilă a comunei prin dezvoltarea resursei umane, respectiv viitorii cetățeni ai comunei.</p> <p>Beneficiarii acestui proiect ar fi nu numai copiii, dar și întreaga comunitate, prin beneficiile aduse în dezvoltarea personală a tinerilor/copiilor, iar materiale necesare vor fi: cărți, jocuri și jucării, rechizite, mobilier, un alt punct forte al proiectului fiind crearea de locuri de muncă pe plan local.</p>
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 15	AMENAJAREA DE PARCURI ȘI SPAȚII DE JOACĂ PENTRU COPII ÎN COMUNA GÎRCENI
Descrierea proiectului	Proiectul își propune amenajarea de spații de joacă și parcuri, amplasarea de bănci, coșuri de gunoi, plantare arbori și arbuști, amenajarea unor locuri de joacă pentru copii în comuna Gîrceni.
Justificarea proiectului:	<p>Numărul copiilor din comuna Gîrceni se cifrează la 476 persoane și la nivel local nu există spații special amenajate pentru micuții localității.</p> <p>Spațiul de joacă este un element esențial în dezvoltarea copiilor, dezvoltare atât intelectuală, cât și fizică. Importanța existenței parcurilor și spațiilor de joacă este cu atât mai mare, cu cât în prezent, tot mai mulți copii își petrec foarte mult timp în fața calculatorului. Preocuparea pentru sănătatea copiilor trebuie să existe în orice comunitate, deoarece, copiii activi vor deveni adulți activi, ce vor contribui la dezvoltarea armonioasă a comunității.</p> <p>La nivel local există necesitatea amenajării de spații de joacă deoarece se identifică inexistența sau insuficiența locurilor de joacă și de recreere special amenajate, menite să asigure diversitatea activităților copiilor, dar și siguranța acestora.</p>
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 16	ÎNFIINȚAREA UNEI FANFARE PROFESIONALE DE COPII, ACHIZIȚIONAREA DE INSTRUMENTE MUZICALE ȘI PREGĂTIREA CORESPUNZĂTOARE DE CĂTRE UN PROFESOR
Descrierea proiectului	Realizarea de investiții în vederea înființării unei fanfare profesionale de copii, achiziționarea de instrumente muzicale și pregătirea corespunzătoare de către un profesor
Justificarea proiectului:	Promovarea tinerelor talente și dezvoltarea acestora prin pregătirea corespunzătoare și susținerea acestora pentru valorificarea potențialului pe care îl au, este foarte importantă pentru comunitate, în scopul dezvoltării resurselor umane, respectiv cetățenii, dar și în scopul promovării cultural-turistice a comunei.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 17	CONECTAREA CLĂDIRII UNITĂȚII MEDICALE DIN SATUL GÎRCENI, COMUNA GÎRCENI LA REȚEAUA PUBLICĂ DE APĂ CURENTĂ ȘI CANALIZARE
Descrierea proiectului	Obiectivul acestui proiect este conectarea clădirii unității medicale din satul Gîrceni, comuna Gîrceni la rețeaua publică de apă curentă și canalizare
Justificarea proiectului:	<p>La nivelul comunei Gîrceni infrastructura sanitară cuprinde:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Dispensar uman: o unitate ✓ Farmacie umană: o unitate ✓ Cabinet individual medicină de familie: o unitate <p>Cabinetul medical funcționează într-o clădire, care în acest moment nu este conectată la rețeaua publică de apă curentă și canalizare.</p> <p>Racordarea clădirii unității medicale la rețeaua publică de apă curentă și canalizare este o prioritate pentru autoritățile publice locale, pentru ca activitatea să fie desfășurată în conformitate cu standardele de sănătate, actul medical să poată fi realizat în conformitate cu acestea, pacienții să fie tratați corespunzător și să se bucure de un grad ridicat de confort, atât pentru aceștia, cât și pentru personalul medical.</p>
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	<p>Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse</p>
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 18	RENOVAREA, DOTAREA ȘI RACORDAREA LA UTILITĂȚILE PUBLICE A PUNCTULUI SANITAR DIN SATUL RACOVA, COMUNA GÎRCENI
Descrierea proiectului	Proiectul își propune realizarea de investiții în vederea renovării, dotării și racordării la utilitățile publice a punctului sanitar din satul Racova, comuna Gîrceni
Justificarea proiectului:	Punctul sanitar din satul Racova, Comuna Gîrceni necesită renovare, dotare și racordare la utilitățile publice deoarece se află în stare de degradare. Activitatea medicală, fiind vorba de viețile pacienților tratați, trebuie să se realizeze la cele mai înalte standarde, premiză care nu poate fi îndeplinită dacă punctul sanitar din satul Racova, comuna Gîrceni nu va fi renovat și racordat la utilitățile publice.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 19	DOTAREA CU APARATURĂ ȘI ECHIPAMENTE DE SPECIALITATE A CABINETULUI MEDICAL INDIVIDUAL (CMI) DIN COMUNA GÎRCENI
Descrierea proiectului	Proiectul își propune dotarea cu aparatură și echipamente de specialitate a cabinetului medical individual (CMI) din comuna Gîrceni
Justificarea proiectului:	În prezent, cabinetul individual medical nu este dotat cu aparatură de specialitate, acestea fiind de o necesitate majoră, deoarece face parte dintr-un sector important, și anume sectorul sănătății. Asistența medicală primară este un sector de maximă importanță pentru ameliorarea stării de sănătate a populației. Dotările cabinetelor medicale individuale trebuie să respecte necesitățile impuse de standardele europene.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 20	ÎNFIINȚARE ȘI DOTARE CABINET STOMALOGIC ÎN COMUNA GÎRCENI
Descrierea proiectului	Înființarea și dotarea unui cabinet stomalogenic care să își desfășoare activitatea în comuna Gîrceni
Justificarea proiectului:	<p>În mediul rural, numărul cabinetelor stomatologice este foarte mic deoarece veniturile populației sunt mai reduse decât ale locuitorilor din mediul urban, iar în cazul investițiilor private, medicii nu își recuperează investiția. Pentru o banală durere de dinți, localnicii comunei Gîrceni trebuie să se deplaseze până în cea mai apropiată localitate mai mare care dispune de un cabinet stomatologic. Din acest considerent, mulți locuitori renunță la vizitele la stomatolog.</p> <p>Comuna Gîrceni în acest moment nu face parte din industria sanitară stomatologică, tocmai de aceea, este necesară pentru locuitorii comunei înființarea și dotarea cu aparatură modernă a unui cabinet stomatologic.</p>
Studii existente	-
Valoare estimată	200.000,00 euro
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 21	ÎNFIINȚAREA UNEI MICRO-POLICLINICI LA NIVELUL COMUNEI GÎRCENI
Descrierea proiectului	Realizarea de investiții în vederea înființării unei micro-policlinici la nivelul comunei Gîrceni
Justificarea proiectului:	Datorită faptului că infrastructura medicală este deficitară din punct de vedere al personalului și a spațiului de desfășurare a activității specifice, în acest moment pe raza comunei, serviciile medicale necesită înființarea unei micro-policlinici cu ajutorul căreia poate fi facilitat accesul la servicii medicale de calitate, la nivel înalt, în conformitate cu standardele europene specifice pentru domeniul sănătății.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 22	ÎNFIINȚAREA, DOTAREA ȘI DAREA ÎN FOLOSINȚĂ A UNUI CENTRU DE ASISTENȚĂ MEDICALĂ PERMANENTĂ ÎN COMUNA GÎRCENI
Descrierea proiectului	Înființarea, dotarea și darea în folosință a unui centru de asistență medicală permanentă în comuna Gîrceni
Justificarea proiectului:	<p>Asigurarea continuității asistenței medicale primare în regim de gardă a colectivităților locale arondate, în afara programului normal de lucru al cabinetelor de medicină de familie, se realizează prin intermediul centrului de asistență medicală permanentă.</p> <p>Din punct de vedere al personalului medico-sanitar din comuna Gîrceni, actul medical este asigurat de către: un medic, un asistent medical și un farmacist.</p> <p>Datorită faptului că în acest moment nu există un centru de asistență medicală permanentă la nivelul comunei, pentru situații de urgență în special este necesară înființarea și dotarea la standarde europene a unui astfel de centru de asistență medicală.</p>
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	<p>Buget local</p> <p>Buget de stat</p> <p>Fonduri europene</p> <p>Alte surse</p>
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 23	INIȚIEREA ȘI DERULAREA DE CAMPANII DE EDUCAȚIE SANITARĂ ȘI IGIENĂ PERSONALĂ PENTRU POPULAȚIA DIN COMUNA GÎRCENI
Descrierea proiectului	Proiectul are ca obiectiv inițierea și derularea de campanii de educație sanitară și igienă personală pentru populația din comuna Gîrceni
Justificarea proiectului:	<p>Inițierea și derularea unui astfel de proiect este necesară deoarece este componenta de promovare a modului sănătos de viață care ține de igiena personală. Schimbarea opiniei prin informare înseamnă prevenire și nu servicii de sănătate, lucruri simple de făcut, care adesea sunt puse la sfârșitul listei agendelor personale.</p> <p>Starea sănătății populației este un indice integrat al dezvoltării sociale a țării, o reflectare a bunăstării social-economice și morale, un factor decisiv de influență asupra potențialului economic, cultural și a forței de muncă a societății.</p> <p>Menținerea și fortificarea sănătății este o sarcină socială primordială a statului, ce poate fi realizată numai prin eforturile comune ale instituțiilor statale și publice, instituțiilor medicale, prin colaborarea intersectorială, sporirea responsabilității fiecărei părți și motivarea reală a fiecărui cetățean în păstrarea sănătății proprii și a sănătății publice, în mod implicit.</p>
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 24	ÎNȚIEREA ȘI DERULAREA UNOR CAMPANII CIVILE ȘI SOCIALE PENTRU ÎNTRAJUTORAREA PERSOANELOR FIZICE CU DIZABILITĂȚI
Descrierea proiectului	Realizarea de investiții în vederea inițierii și derulării unor campanii civile și sociale pentru întrajutorarea persoanelor fizice cu dizabilități
Justificarea proiectului:	<p>În toate statele membre UE, există o preocupare intensă pentru a îmbunătăți condițiile de acces și pentru a promova drepturile persoanelor cu dizabilități. România a făcut progrese în ultima perioadă în sensul alinierii la standardele solicitate.</p> <p>În comuna Gîrceni sunt necesare astfel de activități de inițiere și derulare a unor campanii civile și sociale pentru întrajutorarea persoanelor fizice și cu dizabilități deoarece în acest moment la nivelul comunei nu sunt desfășurate astfel de campanii.</p> <p>Scopul unor astfel de acțiuni va fi reprezentat de obținerea unei atitudini pozitive față de această categorie defavorizată, respectiv persoanele cu dizabilități.</p>
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 25	ÎNFIINȚAREA DE CENTRE DE COLECTARE ȘI VALORIFICARE A PRODUSELOR APICOLE
Descrierea proiectului	Înființarea de centre cu scopul de a colecta și valorifica produsele apicole rezultate din acest sector.
Justificarea proiectului:	<p>Apicultura este o ramură importantă în creștere ce poate ajuta la dezvoltarea economică locală iar necesitatea unui astfel de proiect este dată mai ales de faptul că la nivel local există apicultori certificați pentru produse ecologice ce au nevoie de sprijin pentru creșterea potențialului acestui sector. Mierea românească obținută pe teritoriul țării noastre are calități naturale și terapeutice foarte bune, datorită florii bogate și diversificate.</p> <p>Produsele apicole sunt importante pentru sănătatea oamenilor, contribuind la îmbunătățirea acestora și la menținerea unui tonus general ridicat. În prezent, mierea obținută în România, implicit în comune asemănătoare cu Gîrceni este foarte valoroasă și la mare căutare pentru export, majoritatea apicultorilor vânzând mierea produsă achizitorilor, care apoi o exportă. Înființarea de centre de colectare și valorificare a produselor apicole în comuna Gîrceni ar contribui în mod semnificativ la creșterea vânzărilor produselor obținute la noi în țară, având de câștigat atât apicultorii care își vor comercializa marfa mai ușor, dar și cetățenii români care vor cumpăra produse apicole de calitate foarte bună, produsă pe meleaguri românești.</p>
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 26	ACHIZIȚIA DE UTILAJE MODERNE ÎN AGRICULTURĂ
Descrierea proiectului	Proiectul își propune achiziția de utilaje pentru dotarea sectorului agricultură
Justificarea proiectului:	Agricultura este una din ramurile economice de cea mai mare importanță în comuna Gîrceni. La nivel local este nevoie de o bună valorificare a produselor agricole și crearea de noi locuri de muncă. Deoarece s-au făcut investiții insuficiente în sectorul agricol, iar utilajele folosite în prezent în agricultură sunt uzate, intervine necesitatea achizițiilor de utilaje moderne ce pot mări producția la hectar la nivel local.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 27	ÎNFIINȚAREA, DOTARE ȘI DAREA ÎN FOLOSINȚĂ A UNUI CENTRU DE PRESTĂRI SERVICII PENTRU POPULAȚIA COMUNEI GÎRCENI (FRIZERIE, MANICHIURĂ, MASAJ, ETC.)
Descrierea proiectului	Proiectul își propune înființarea, dotarea și darea în folosință a unui centru de prestări servicii pentru populația comunei Gîrceni (frizerie, manichiură, masaj etc)
Justificarea proiectului:	Pe raza comunei Gîrceni nu există centre de prestări servicii pentru populație precum frizerie, manichiură, masaj, etc. Aceste servicii destinate frumuseții și relaxării pot aduce noi locuri de muncă cu personal calificat potrivit unui stil modern și a unui standard ridicat de viață.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 28	ÎNFIINȚAREA DE MICRO-FERME / EXPLOATAȚII AGRICOLE LA NIVELUL COMUNEI GÎRCENI
Descrierea proiectului	Realizarea de investiții în vederea înființării de micro-ferme/exploatații agricole la nivelul comunei Gîrceni
Justificarea proiectului:	Înființarea de microferme este o măsură care poate aduce o contribuție foarte bună în menținerea tinerilor în mediul rural și reducerea fenomenului de migrare a acestora în mediul urban. Condițiile climatice din comuna Gîrceni sunt favorabile dezvoltării de activități agricole și implicit, înființării de exploatații agricole în zonă. Proiectul va contribui la valorificarea potențialului agricol al zonei contribuind și la reducerea șomajului, prin crearea de locuri de muncă.
Studii existente	
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 29	CENTRU DE PRELUARE, DEPOZITARE ȘI VALORIFICARE A PRODUSELOR AGRICOLE LOCALE
Descrierea proiectului	Înființarea unui centru de preluare, depozitare și valorificare a produselor agricole locale
Justificarea proiectului:	Proiectul se justifică din considerentul lipsei unui spațiu adecvat valorificării și depozitării produselor agricole. Principalele cereale cultivate pe raza comunei Gîrceni sunt: porumbul, grâul și orzoaica, dar există potențial și pentru culturile de rapiță, floarea-soarelui, dar și legume.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 30	DEZVOLTAREA DE PLANTAȚII DE NUCI ÎN COMUNA GÎRCENI
Descrierea proiectului	Realizarea de investiții în vederea dezvoltării unei plantații de nuci în comuna Gîrceni
Justificarea proiectului:	Nucul este o cultură profitabilă și utilă din toate punctele de vedere: din punct de vedere economic, o plantație de nuci este rentabilă, deoarece în cazul nucului, pot fi utilizate toate componentele sale: miezul este un aliment concentrat cu o compoziție chimică complexă, nucile verzi sunt bogate în vitamina C, fiind folosite în prepararea lichiorurilor și dulcețurilor, lemnul de nuc este foarte bine valorificat în industria mobilei, iar uleiul de nuc este folosit în industria alimentară.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 31	REABILITAREA MONUMENTELOR ISTORICE DIN COMUNA GÎRCENI
Descrierea proiectului	Proiectul își propune realizarea de investiții în vederea reabilitării monumentelor istorice din comuna Gîrceni
Justificarea proiectului:	Monumentele istorice din comuna Gîrceni necesită reabilitare deoarece fac parte din sectorul turismului dar sunt și reperi istorice importante ce se găsesc în stare de degradare. Făcând parte din identitatea comunei, păstrarea acestora într-o stare cât mai bună este esențială pentru păstrarea identității și protejarea patrimoniului cultural al comunei Gîrceni.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 32	INTRODUCEREA ÎN CIRCUITELE TURISTICE JUDEȚENE A MONUMENTELOR ISTORICE LOCALE
Descrierea proiectului	Obiectivul proiectului este de introducere în circuitele turistice județene a monumentelor istorice locale
Justificarea proiectului:	Introducerea în circuitele turistice județene a monumentelor istorice este necesară deoarece poate conduce la dezvoltarea turismului local și la promovarea comunei, la nivelul acesteia regăsindu-se mai multe monumente: <ul style="list-style-type: none">• monumentul eroilor din războiul de independență• monumentul eroilor din primul și cel de-al doilea război mondial• placa comemorativă a eroilor ce este amplasată chiar în centrul comunei Gîrceni.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 33	SEMNALIZAREA CORESPUNZĂTOARE A OBIECTIVELOR TURISTICE ȘI A MONUMENTELOR ISTORICE DE PE RAZA COMUNEI GÎRCENI
Descrierea proiectului	Semnalizarea corespunzătoare a obiectivelor turistice și a monumentelor istorice de pe raza comunei Gîrceni
Justificarea proiectului:	<p>La nivel local nu există infrastructură de susținere a sectorului turistic. Principalele obiective turistice de la nivelul comunei Gîrceni sunt Mănăstirea Mălinești, Mănăstirea Sf. Nicolae din satul Racova, baza sportivă și monumentele eroilor: monumentul eroilor din războiul de independență, monumentul eroilor din primul și cel de-al doilea război mondial, respectiv placa comemorativă a eroilor ce este amplasată chiar în centrul comunei Gîrceni.</p> <p>Pentru a dezvolta sectorul turismului este necesară semnalizarea corespunzătoare a obiectivelor turistice și a monumentelor istorice, deoarece în acest moment, acest lucru nu este realizat în mod corespunzător și defavorizează dezvoltarea propice a domeniului turismului comunei.</p>
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 34	ACHIZIȚIONAREA ȘI AMENAJAREA DE TRIBUNE ÎN CADRUL BAZEI SPORTIVE DIN COMUNA GÎRCENI
Descrierea proiectului	Realizarea de investiții în vederea achiziționării și amenajării de tribune în cadrul bazei sportive din comuna Gîrceni
Justificarea proiectului:	La nivel local există o bază sportivă, iar numele comunei este purtat cu mândrie de către echipa de fotbal FC 2007 Gîrceni, care a fost în sezonul 2012/2013 campioană județeană. Necesitatea acestui proiect vine în sprijinul echipei, deoarece se poate crea un mediu propice acesteia ce poate duce la dezvoltarea sa. Tocmai faptul că echipa de fotbal a dovedit că poate obține rezultate foarte bune, amenajarea de tribune este necesară, pentru a putea fi valorificate la adevărata lor valoare, rezultatele echipei.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 35	ACHIZIȚIONARE MAȘINĂ PENTRU INTERVENȚII ÎN CAZ DE URGENȚĂ PE RAZA COMUNEI GÎRCENI
Descrierea proiectului	Realizarea de investiții în vederea achiziției unei mașini cu ajutorul căreia să se poată interveni în timp util în situații de urgență pe raza comunei Gîrceni.
Justificarea proiectului:	În prezent, structura de gospodărire comunală responsabilă cu servicii publice pentru situații de urgență de pe raza comunei Gîrceni necesită dotarea cu mașină pentru intervenții în caz de urgență. Este foarte important ca la nivel local să existe mașină pentru intervenții în caz de urgență pentru a se putea interveni prompt în situații de urgență, pentru a nu fi pierdute vieți omenești și a nu fi înregistrate pagube importante la nivelul comunei.
Studii existente	-
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Alte surse
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

XI. MONITORIZARE ȘI IMPLEMENTARE

Etapa de implementare, monitorizare și control reprezintă sistemul de realizare a proiectelor, programelor și politicilor prevăzute în strategie și de colectare și raportare a informațiilor asupra desfășurării proiectelor și asupra succesului și impactului acestora relative la dezvoltarea comunității.

Scopul monitorizării și evaluării implementării strategiei:

- evaluarea atingerii obiectivelor în timp util și în bugetul alocat
- constatarea durabilității proiectelor implementate

Succesul realizării unei strategii depinde în mare măsură de participarea tuturor locuitorilor la procesul de implementare și monitorizare a acesteia. În procesul implementării prezentei strategii vor fi implicați mai mulți actori, fiecare urmând responsabilități bine determinate, îndeplinind rolul de implementator sau de control al proiectelor planificate. În plan instituțional principalii actori locali ai implementării strategiei vor fi:

- administrația locală (Consiliul Local, Primarul, Primăria)
- agenții economici
- societatea civilă
- locuitorii comunei
- structurile / entitățile externe (instituții județene, regionale)

Etapa de implementare, monitorizare și control cuprinde în principal 5 etape: adoptarea, implementarea, monitorizarea, evaluarea implementării strategiei și analiza impactului.

Adoptarea. În cadrul acestei etape, strategia va fi supusă dezbaterilor publice. În urma dezbaterilor se vor opera recomandările primite și strategia va fi înaintată Consiliului Local în vederea aprobării.

Implementarea. În cadrul acestei etape se vor realiza acțiunile, activitățile, măsurile și proiectele concrete de implementare. Fiecare proiect va conține obiective stricte, planul activităților necesare, perioada de desfășurare, persoanele responsabile în proiect și partenerii implicați în realizarea proiectului, sursele de finanțare.

Monitorizare. Echipa de implementare va evalua aspecte, precum: activități, rezultate, buget, patrimoniu, performanțele personalului angajat și implicit a autorității locale (organizația în sine), ipotezele formulate inițial. Monitorizarea se va efectua pe categorii: activitate, informație necesară, colectare informație, modalitate utilizare informație, ritmicitate utilizare informație, persoană responsabilă cu adunarea informației. Monitorizarea implementării proiectelor se va efectua prin intermediul indicatorilor de proiect. În cazul înregistrării unor devieri în procesul de implementare se vor lua măsuri de corectare. Monitorizarea implementării va fi realizat de o structură de evaluare care va avea în componență reprezentanții tuturor factorilor implicați în dezvoltare.

Structura aparatului de monitorizare va fi următoarea:

- comitet de coordonare pentru implementarea, monitorizarea și evaluarea strategiei;
- comisii organizate pe direcții de dezvoltare;
- secretariat.

Responsabilitățile de bază sunt: planificarea implementării acțiunilor; elaborarea și promovarea deciziilor privind acțiunile de implementare; coordonarea activităților de implementare a acțiunilor și proiectelor; coordonarea activităților de atragere a surselor financiare în scopul realizării problemelor identificate; monitorizarea implementării; elaborarea rapoartelor și prezentarea lor către consiliul local; acordarea consultanței tehnice și consultative în toate domeniile; elaborarea și dezbateră proiectelor prioritare; analiza deciziilor privind problemele comunității locale; elaborarea și inițierea modificărilor în strategie; elaborarea studiilor și proiectelor de dezvoltare.

Evaluarea implementării strategiei. Se vor analiza indicatorii de implementare. Fiecare proiect stabilit va avea stabiliți indicatori de implementare și, funcție de complexitatea unui proiect, se vor efectua evaluări intermediare, pe faze de implementare.

Analiza impactului. Această analiză apreciază dacă proiectul răspunde politicilor formulate, modul cum influențează criteriile de performanță privind dezvoltarea eficientă a localității. Se vor efectua studii de impact de specialitate înaintea începerii unui proiect sau la o anumită perioadă de timp după finalizarea proiectului.

Etapă de implementare, monitorizare și evaluare oferă atât permanent, cât și periodic un raport asupra stadiului de implementare a proiectelor.

XII. CONCLUZII

Dezvoltarea comunei Gîrceni nu reprezintă doar o problemă a autorității publice locale, ci ține și de voința și capacitatea comunității locale de a se implica activ și constant în realizarea proiectelor strategice.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Gîrceni pentru perioada 2014 - 2020 va folosi drept suport în dezvoltarea durabilă a comunei prin realizarea priorităților stabilite vizând creșterea calității vieții în comunitatea locală, un element indispensabil pentru existența viitoare a comunei.

Comuna Gîrceni se confruntă cu problemele specifice unui comunități medii, iar autoritățile locale trebuie să își asume cu adevărat rolul de coordonator al procesului de transformare, fructificând oportunitățile de care beneficiază comuna.

Realizarea proiectelor strategice propuse este în strânsă dependență de sursele nerambursabile de finanțare ce pot fi atrase deoarece bugetul local nu are capacitatea de a susține realizarea acestora.

Obiectivul principal este atragerea investitorilor și crearea locurilor de muncă, fapt prevăzut de administrația locală și susținut cu fermitate de comunitatea locală. Un alt obiectiv important este finalizarea tuturor utilităților, aducând comuna la un standard ridicat, cât și dezvoltarea potențialul agricol, a potențialul eolian în vederea reducerii cheltuielilor cu asigurarea iluminatului public și pentru protejarea mediului, dezvoltarea infrastructurii de utilități și modernizarea infrastructurii rutiere.

Ca o concluzie, se poate menționa că strategia elaborată este realizabilă în condițiile precizate și se va adapta cerințelor și necesităților ori de câte ori va fi nevoie, astfel încât aceasta să fie *realistă și aplicabilă*.



În concluzie, strategia de dezvoltare este o radiografie a prezentului și viitorului, care stabilește direcțiile de dezvoltare și care stă la baza deciziilor viitoare, ale celor ce vor hotărî măsurile necesare atingerii țintelor propuse.